

Båtliv

MEMLESTIDNING
FÖR SVENSKA
BÅTUNIONEN

NUMMER 6 2014

PRIS 60 KR

BÅTPOLITIK
Båtklubb fick rätt

PROVADE BÅTAR
Bella 600 R
Hallberg-Rassy 64
Nauticat 321 Sport
Nord Star 26 Patrol
Nordkapp Enduro 705

BÅTLIV BESÖKER
WASAHAMNEN
Unik och nära
gästhamn

MILJÖ I FOKUS
BÅTLIVETS MILJÖFRÅGOR

PLUS

SJÖSÄKERHET | ASCHBERG | SBUSIDORNA | SVENSK SEGELSPORT

TWO MORE METERS OF FREEDOM AND A SPECIAL BÅTLIV INVITE

FÖR OSS MED AGAPI TAR BÅTSÄSONGEN ALDRIG SLUT!

Sommaren 2014 var helt magisk och för oss på Agapi fortsätter säsongen. Vårt annorlunda sätt att tänka kring båtlivet och våra båtar med en unik kombination av prestanda, komfort och funktion skapar vågor runt världen. Internationell press hyllar svensk innovativ båtdesign och våra flexibla ägarlösningar för service, finansiering och mobiliteten. Vi erbjuder också alternativ där du kan använda en Agapi i flera länder. Varför inte ta en tur på Venedigs kanaler? Att äga en Agapi är att alltid ha mer av att använda båten, och mindre av allt annat. Allt fler har upptäckt vad det här innebär. Trots en sommar där vi sålde slut på våra båtar, reste med båt genom hela Europa, invigde Agapi Mallorca och startade upp produktion i en av Europas främsta fabriker för att möta efterfrågan, så är det inte slut än.

NU LANSERAR VI AGAPI 950 - ÅRETS JULKLAPP

Storasyster till succén Agapi 750, som fått nya ägare redan på ritbordet och beställts till Mallorca, Marocko och Miami. Första advent blir det en speciell förhandsvisning av 950 med provkörningar för press och inbjudna.

Du som läsare av Båtliv får här en särskild inbjudan. Anmäl dig på info@agapiboating.com och bli en av de första som provkör Agapi 950. Välkommen!

Bra miljö – en självklarhet

SVERIGE HAR DE allra bästa förutsättningarna för båtliv. Våra kuster, inlandsfarvatten och skärgårdar är fantastiska och inget slår en riktigt fin svensk sommar – särskilt om man kan tillbringa den på sjön. Vi har också en unik allemansrätt som ger alla lagstadgat tillträde till allt det fina i naturen. En frihet som dock kräver sitt ansvar.

Miljön tar många som en självklarhet. Det ska vara rent och fint över allt, utan kvarlämnade plastpåsar och engångsgrillar.

Miljöfrågorna är på något sätt inbakade i båt- och friluftslivet och de flesta båtmänniskor är nog aldrig så miljövänliga som när vi är ute på sjön. Vi förbrukar mindre av det mesta och

kastar förhoppningsvis inget skräp i naturen. De som seglar på semestern sätter troligen rekord i låga utsläpp.

Ändå finns det hela tiden många och olika anledningar att återkomma till ämnet och sätt miljöfrågorna i fokus. Bland annat för att tekniken för att ta hand om våra båtar förändras samtidigt som lagar och regler förändras.

I det här numret sätter Båtliv fingret på de allra viktigaste miljöfrågorna – från spolplattor till toatankar och bottenfärger. Se våra miljöreportage på sidorna 30–37.

Vi har också döpt om de tidigare sidorna "SBU-Nytt" till "Medlemsnytta". Egentligen gäller det hela den tidning som du håller i din hand. Varje nummer av Båtliv ska ge båtförbunden, båtklubbarna

och de 175 000 medlemmarna valuta för avgifterna till Svenska Båtunionen – båtlivets största miljöorganisation.

Lars-Åke Redéen
Chefredaktör

CHEFREDAKTÖR OCH ANSVARIG UTGIVARE: Lars-Åke Redéen, Ö. Vittusg. 36, 371 33 Karlskrona. tel. 0455-297 80, kl. 9–12. E-mail Lars-Ake.Redeen@batliv.se. **SBU:s REDAKTIONSKOMMITTÉ:** Lars Afzelius (ordf.), Lasse Bengtsson, Anne Adre-Isaksson, Bengt Anderhagen, Bo Wernlundh, Mats Göthlin, Cecilia Obitz. **MEDARBETARE:** Lars H. Lindén, Tommy Norin, Anders Sellin, Roland Brinkberg. **ISSN** 0282-3934
SVENSKA BÅTUNIONEN: Af Pontins väg 6, 115 21 Stockholm, tel. 08-54 58 59 60, Fax 08-54 58 59 69, E-mail info@batunionen.com, www.batunionen.com. **PRENUMERATION:** 250 kr/6 nr. Bg. 5689-6129 (SBU). Norden och Europa 480 kr. **TS-KONTROLLERAD UPPLAGA:** 141 300 (TS 2013). **ANNONSER:** Henrik Salén, Marina Media, tel. 0706-18 61 61, E-mail: henrik@batmedia.se. **PRODUKTION:** Lotta Ivarsson, Lilo Media. E-mail: Lotta.Ivarsson@batliv.se. **TRYCK:** Sörmlands Grafiska AB, 2014. **NÄSTA NUMMER:** 20 februari. **OMSLAGSBILD:** Fisksätra Båtklubb. Foto: Roland Brinkberg. **ADRESSÄNDRINGAR:** Görs till din egen båtklubb. **SENASTE NYTT:** www.batliv.se

Båtliv på Facebook: www.facebook.com/tidningenbatliv Båtliv som pdf-tidning: www.batliv.se/pdf Båtliv på Twitter: twitter.com/larsakeredeem

Köp julklappsböckerna på www.nautiskaforlaget.se

SPECIALPRIS
FRAM TILL JUL!

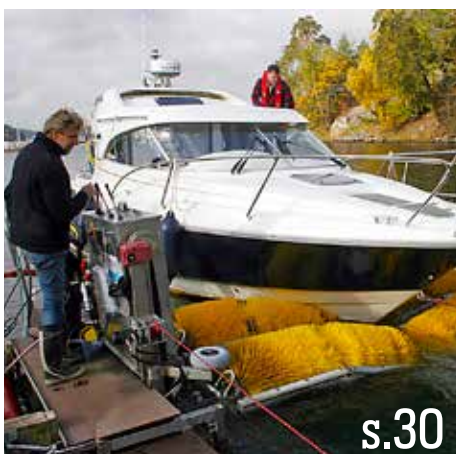
Innehåll nr 6/2014

s.6

Gästhamnen Wasahamnen

Wasahamnen i Stockholm har ett helt fantastiskt läge mitt i huvudstaden med närhet till många intressanta platser.

s.30

Båtlivs miljötema

I detta nummer finns åtta sidor special om båtlevets miljö. Här kan du läsa det senaste om spolplattor och bottenfärger.

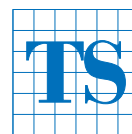

s.54

Alla kan segla

Svenska Seglarförbundet informerar om aktuella och viktiga händelser under sidorna "Svensk Segelsport".

10 Båtpolitik och debatt **12** Signaler **18** Båtliv provar – Nauticat 321 Sport **20** Båtliv provar – Nordkapp Enduro 705 **22** Båtliv provar – Bella 600 R **26** Båtliv provar – Hallberg-Rassy 64 **38** Medlemsnytta **44** Båttorget **48** Böcker **50** Skärgårdskryssaren Madelon **52** Sjösäkerhet med Bengt Anderhagen **64** Porträtt – François Gabart **70** Mistluren – insändare

Fyra år av möjligheter

I Sverige älskar vi våra skogar och sjöar. Så mycket att nio av tio ägnar sig åt friluftsliv i någon form varje år. För att friluftsliv är viktigt. Viktigt för folkhälsan, folkbildningen, integrationen, jämställdheten och respekten för natur och miljö.

Hos de 24 organisationerna inom det svenska friluftslivet är alla välkomna oavsett ålder, kön, etnicitet, utbildning eller privatekonomi.

Vi brinner för att göra friluftslivet tillgängligt för alla, men det kan vi inte göra det utan resurser. Trots att alla partier talar väl om friluftslivet, har alltför lite gjorts i praktiken. Lovorden har stannat vid just vackra ord. Anslaget har i princip varit oförändrat i många år.

Men nu är det tid för förändring. I valrörelsen lovade båda sidor i politiken att friluftslivet ska få större ekonomiska möjligheter. Nu står vi inför en ny mandatperiod. Fyra nya år av möjligheter att uppfylla dessa löften. Fyra år av nya möjligheter att låta friluftslivets 24 organisationer bidra ännu mer till samhällsbygget.

Politiker runt om i Sverige: Ta vår utsträckta hand och låt oss hjälpa till ännu mer än idag. Vi står redo. Men vi klarar det inte utan resurser.

Tack till alla våra eldsjälar till medlemmar och ledare för era ovärderliga insatser. Och tack till Postkodlotteriet som under 2013/2014 bidragit med ett betydande ekonomiskt stöd. Med er hjälp har vi kommit en god bit på vägen.

Hälsningar,
Ulf Silvander
Generalsekreterare
Svenskt Friluftsliv

31 JANUARI – 8 FEBRUARI 2015

SVENSKA MÄSSAN GÖTEBORG

WWW.BATMASSAN.SE

Hands on på Båtmässan. Ett scenprogram med fokus på **praktiska skötsel tips** för båten, exempelvis hur man bottenmålar, oljar och vinterförvarar på bästa sätt. Hands on är en av Båtmässans **nyheter** 2015.

HALLÅ DÄR!

Sven Yrvind...

... långseglare som kommer till Båtmässan för att berätta om tidigare äventyr och om sitt kommande världsrekordförsök.

Vad står näst på tur?

– Jag ska segla jorden runt i en tre meter lång båt som jag håller på att bygga själv. Jag bygger varje dag till klockan 16, därefter skriver jag på min bok där jag ska avslöja saker jag aldrig tidigare berättat.

När är du klar med båten och när kastar du loss?

– Jag vill inte ha en bestämd tid, bygget måste få ta den tid som behövs.

Du är 75 och ett halvt år och ska segla jorden runt ensam på cirka 600 dagar i pytteliten båt – vad är det som driver dig?

– Jag är uppvuxen på Brännö och havet är mitt element. På land känner jag mig som en fisk i skogen. Dessutom är det en glädje i att skapa och bygga saker själv, en kombination där både hjärnan och kroppen får arbeta. Jag vill visa att det går att genomföra saker med små resurser, allt måste inte vara så stort och påkostat.

HANDS ON

Praktisk, kreativ scen – nyhet på Båtmässan

BÅTMÄSSAN STRÄVAR HELA tiden efter att vässa utbudet och erbjuda besökarna ett brett program. Det senaste inslaget är den nya scenen Hands on, som är ett samarbete mellan Båtmässan, Svenska Båtunionen, Svenska Seglarförbundet och Svenska Kryssarklubben.

– Det känns väldigt kul och inspirerande att kunna erbjuda besökarna ytterligare ett scenprogram som komplement till den populära scenen *Förverkliga dina drömmar*. Extra kul är att den nya scenen görs i samarbete med Svenska Båtunionen, Svenska Seglarförbundet och Svenska Kryssarklubben som har en massa expertis, kreativa krafter och specialkompetens inom olika områden, säger mässansvarig Bengt Wallin som även ser det praktiska som en nyttig motpol, eller ett komplement, till dagens digitaliserade samhälle.

– **HANDS ON BETYDER** att jobba praktiskt, att få lite smuts under naglarna. Det kan behövas med all skärmtid vi har nu för tiden. Vår tanke är att

Hands on ska vara en förlängning av gör-det-själv-trenden, men för båt- och vattenlivet.

HANDS ON KOMMER att vara en scen som byggs upp på Båtmässan i anslutning till Svenska Båtunionen, Svenska Seglarförbundet och Svenska Kryssarklubben. Organisationerna kommer att skapa ett spännande scenprogram som täcker alla områden som handlar om båtens underhåll, men också om besättningens underhåll, det vill säga allt från bottenmåling till utbildningar som ger ett bättre och säkrare bätliv.

FÖR MER INFO:

Scenprogrammet för Hands on kommer bland annat att publiceras på Båtmässans hemsida från årsskiftet www.batmassan.se

– **OM MAN LÄR** sig att sköta om det man har, så håller det längre. Vi spar miljön och undviker ett slit- och slängsamhället.

Den nya scenen ska även fungera som inspiration och vägledare för den som funderar på att köpa en begagnad båt. Ett roligt och säkert båt- och vattenliv hänger ihop med att ha sina saker i trim inför sommarens äventyr och aktiviteter, säger Bengt Wallin.

MISSA INTE! MEDLEMSRABATT PÅ BÅTMÄSSAN

NU KAN ALLA som är medlemmar i Svenska Båtunionen och Svenska Seglarförbundet få rabatterad entré till Båtmässan 2015. Erbjudandet gäller medlemmar i hela Sverige.

– Tidigare har vi endast haft ett regionalt samarbete med Svenska Båtunionen, nu har vi lyft det till riksnivå, vilket känns bra. Kul är även att rabatten nu också

gäller för medlemmar i Svenska Seglarförbundet, säger mässansvarig Bengt Wallin.

MEDLEMSBILJETTEN KÖPS PÅ Båtmässan hemsida, printas ut hemma och visas upp vid inpassering på Båtmässan. Utöver bättre pris så undviker medlemmar även eventuella köer i entréerna.

Rabatterade medlemsbiljetter, Svenska Båtunionens och Svenska Seglarförbundet

- Biljett köps genom att besöka www.batmassan.se/sbu2015 respektive www.batmassan.se/ssf2015
- Helgbiljett kostar 120 kronor per person (gäller lördag-söndag 31 jan-1 feb eller lördag-söndag 7-8 feb 2015)
- Vardagsbiljett kostar 100 per person (gäller någon av vardagarna 2-6 februari 2015)
- Barn/ungdomar 0-16 år har fri entré.

POPULÄR OCH BEKVÄM GÄSTHAMN MITT I HUVUDSTADEN

Med bästa läge på Djurgården, mellan Wasamuseet och Gröna Lund, ligger Wasahamnen – en gästhamn nästan mitt i Stockholm. Text & foto: Anders Sellin

FÖR 300 KR per natt kan du ligga här med båten. Även för den som är ensam ombord blir det svårt att finna ett billigare boende så centralt i Stockholm.

– Visst är det närheten till Stockholm som är helt unikt med Wasahamnen och det vi använder mest av allt i vår marknadsföring, berättar Jan Olsson, biträdande hamnfogde i Wasahamnen.

– Det är också anledningen till att många kommer hit som dagsbesökare och bara ligger här under dagen medan de går på Gröna Lund, Skansen eller någon annan av de otaliga turistattraktioner och sevärdheter som

finns på promenadavstånd från hamnen.

Jobbet i hamnen kompletterar han som säljare på Erlandssons Bryggeri i Stockholm.

– Det är en bra kombination, slår han fast. Är det någon som behöver något, reservdelar eller ett nytt batteri till båten till exempel tar jag helt enkelt med mig det från jobbet, berättar Jan. Oftast kan jag leverera det redan nästa dag.

WASAHAMNEN ÄREN privat hamn som ägs och drivs av Leif Thörne. Under högsäsong är det sex personer som jobbar här. Hamnkontoret är bemannat 15 maj–15 september mellan

kl. 08.00 och 20.00, men hamnen är öppen året runt. Förutom toa, dusch, tvättmaskin och allt övrigt som brukar finnas i en gästhamn finns här även ett stort utbud av gasol.

– Här har vi gasol av alla sorter. Kopplingen för gasol ser lite olika ut i olika länder och här har vi alla olika modeller. Oavsett om gästgärdar kommer från Finland, Tyskland eller Holland så har vi gasol som passar för dem med sina olika kopplingar. Av den enkla anledningen är det ibland husbilar som kommer hit och byter gasol, berättar Jan.

Det är mysigt i Wasahamnen och att det råder en trevlig stämning märker vi när ➔

Monika och Markus Gehrlein från Hannover i Tyskland besöker Wasahamnen för fjärde gången. I år har de tillbringat sommaren med att köra runt hela Östersjökusten med besök i de baltiska staterna, Ryssland, Finland och nu Sverige. Wasahamnen har stor andel återkommande utländska besökare varje år.

– Vi har legat här i Wasahamnen i snart tre veckor, men om några dagar bär det av hem till Hällevik i Blekinge skärgård igen. Jag vet ingen bättre hamn, nära in till centrum och allt man vill se i Stockholm på gångavstånd, berättar Tryggve Bengtson som tillsammans med Ola Beckman tar igen sig i eftermiddagsolen med en pilsner. De bjuder även Båtlivs reporter på en pilsner.

Båtliv hälsar på. Under våren har Stockholms stad byggt klart ett stort trädäck vid strandpromenaden utefter hamnen där många flanerar eller sitter och njuter en stund i solen med en kopp medhavd kaffe.

I HAMNEN LIGGER båtar från ett flertal olika länder, men de flitigaste besökarna kommer från Finland, Tyskland och Holland – förutom Sverige.

Med lite tur kan man också få ta del av de konserter som hålls på Skeppsholmen mitt emot, tonerna söker sig över till Wasahamnen som nattgäster. Stockholm Music and Arts bjöd på många konserter under sommaren 2014 med artister som Jill Johnson, Neil Young, Linnea Henriksson och Peter LeMarc för att nämna några.

Ute på bryggorna möter vi Monika och

”Här har vi nära till det mesta i Stockholm.”

Markus Gehrlein från Hannover i Tyskland som just lagt till i hamnen. Det här är deras fjärde besök och att ligga i Wasahamnen är helt utmärkt, tycker de.

– Här har vi nära till det mesta man kan vilja besöka i Stockholm så det är nog inte sista gången vi kommer hit, berättar Markus.

– I år har vi semesterat med vår båt i Östersjön med besök i de baltiska staterna, Ryssland, Finland och nu slutligen i Sverige. Vi startade från Tyskland i början av juni och räknar med att komma hem i slutet av augusti.

Jan Olsson jobbar som biträdande hamnfogde i Wasahamnen och tillbringar mycket tid ute på bryggorna för att hjälpa folk till rätta i hamnen.

Wasahamnen

59°19.573 N 18°05.682 E

Öppen året om men under 15 maj – 15 september är hamnkontoret bemannat dagligen 08.00–20.00
Båt upp till 12 m: 300 kr/dygn
Båt över 12 m: 600 kr/dygn
Ansluten till Dockspot
Web: www.wasahamnen.se
Email: wasahamnen@telia.com

På programmet står att ta hand om sonen med flickvän som kommer upp på ett par dagars besök och som aldrig tidigare varit i Sverige. Plus en hel del sightseeing.

– Förra gången åkte vi båt från Stadshuset till Drottningholms slott, en trevlig utflykt som vi tänkte göra om. Wasamuseet, promenader och självklart Gamla Stan står också på programmet, avslutar Monika.

SOLEN SÄNKER SIG över Wasahamnen och i båtarna sitter många och umgås i den ljuma sommarkvällen.

– Ja, det är ju förstås en negativ sak med Wasahamnen – det blir fullt här ibland. Vi gör allt vad vi kan för att alla ska få plats men går det inte så rekommenderar vi Navishamnen, som ligger lite längre ut på Djurgården, avslutar Jan Olsson. ☺

Sommaren med sug – en sorglig uppföljning

I **BÅTLIV 3-2014** hade jag en artikel inför med titeln "Första sommaren från sommaren 2013 beträffande sugtömning av toalettavfall i Stockholms skärgård.

I Båtliv nr 5-2014 har Bo Kimstrand kommentarer till min artikel då han sommaren 2014 konstaterat att några av de stationer jag nämnt inte fungerade. Tyvärr har Bo Kimstrand helt rätt. Denna sommar har jag själv varit tvungen att två gånger tömma i sjön. De två stationer Bo nämner har varit trasiga. Ytterligare en station, den på Vaxholms norra sida, var också i dålig kondition. Vid pumpning med handpumpen rann en hel del avfall ut på containern. Därtill ligger stationen utsatt för besvärande sjö.

Skräckexemplet jag nämnde, med en usel avbärarlist som orsakade svarta märken på skrovet och med metallskruvar ut mot sjön, var denna sommar i ännu sämre kondition med avbärarlisten hängande ner och skruvarna fritt exponerade mot sjösidan. Ett helt år utan åtgärd! Visserligen fungerade själva sugstationen.

Saken är helt uppenbar. Underhållet fungerar inte. Jag är kanske något av pionjär på området. I varje fall vill jag undvika att göda Östersjöns alger och det redan innan förbudet trätt i kraft. Hur ska det bli kommande somrar? Tar man inte tag i frågan om underhåll kan hela projektet haverera. Ska vi båtägare stå där med onödiga installationer för tusentals kronor?
Göran Isaksson

Upptäck tidningen Båtliv på nätet!

BÅTLIVS PAPPERSTIDNING ÄR

Europas största båttidning. Med en TS-kontrollerad upplaga på 141 300 ex når vi Sveriges båtägare och båtklubsmedlemmar sex gånger om året.

Hemsidan www.batliv.se är snabbast med nyheter om allt som händer i båtlivet. På sajten finns också många artiklar som, bilder med mera som inte får plats i tidningen.

Båtlivs E-tidning är ett smart sätt att läsa tidningen och få mer information. Här finns även ett helt

arkiv med tidigare utgåvor av Båtliv som du antingen kan ladda hem eller läsa på nätet.

E-tidningen har massor av fördelar. Vi kommer att lägga upp allt fler filmer i reportagen framöver, men redan nu har många av våra annonsörer länkar där du kan få mer och aktuell information från dem. Det går också att ladda hem bilagor och annan intressant information.

Om du läser via platta/telefon, kan du välja att lägga ett bokmärke på din hemskaärm. Då har du en webapp som alltid öppnar den senast publicerade utgåvan.

www.batliv.se

Stabila stöttor

STOCKHOLMS BÅTSNICKERI i Saltsjöbaden har tagit fram de här stöttorna via sitt bolag Crado Equipment AB.

– Vi började tillverka stöttorna för vårt eget varv. Vi har haft dem bland annat på Fisksåtra varv, Sättra Båtklubb, Göta Segelsällskap, Mariefreds Båtklubb med flera, säger Andreas Millde på Stockholms Båtsnickeri och själv är med i Tranebergs Båtklubb.

Stöttorna har rörkonstruktion med tre ben och stark trapetsgång. Det finns fem segelbåtsstöttor upp till båtar med 2,5 m djupgående samt motorbåtsstöttor i två dimensioner.

www.stockholmsbatsnickeri.se

Andreas Millde på Stockholms Båtsnickeri.

Kunskap i en liten ask

MINI MIG ÄR ett nytt frågespel med 380 aktuella och nyskrivna frågor.

Mini-MIG innehåller frågor om allt mellan himmel och jord i kategorierna Nu & Då, Nöje & Kultur, När & Fjärran, Sport & Blandat och Natur & Teknik. Det som framförallt skiljer MIG från andra frågespel är de aktuella och helsvenska frågorna och det enkla, snabba spelsättet. Spelplan och speljäser är borta. Mini-MIG spelas enbart med frågor, en tärning och ett spelblock. Eftersom man kan slå tärningen i locket, kan man spela var som helst.

www.playmig.com

Laga mat med stil

PRIMUS GOURMET-SERIE BESTÅR av tre skinande blanka stålkastruller på 1 liter, 1,8 liter respektive 3 liter samt en stekpanna. Kastrullerna har invändig gradering och greppvänliga lock som också fungerar som durkslag. Den största modellen har metallock och dessutom ett handtag som kan användas vid upphängning över öppen eld. Stekpannan har försetts med aluminiumkärna för bästa värmeledningsförmåga. Efter användning kan alla kärl stivas i varandra och förvaras i den medföljande packpåsen för minimalt packmått.

Hamnen hos Skurusundets Båtsällskap. Foto: Boo Jonsson.

Båtklubb fick rätt om bottenvätt

Nacka kommun har drabbats av ett rejält bakslag i en dubbel rättstvist mot Skurusundets Båtsällskap. I en färsk dom har Mark- och Miljödomstolen vid Nacka Tingsrätt underkänt alla de tre punkter som kommunen ville få rätt i. Text: Lasse Bengtsson

DET ÄR DE här punkterna frågan gäller:

- 1) Anlägga en båtbot-tentvätt med tvåstegs rening.
- 2) Upprätta en kemikalieför-teckning över faromärkta kemi-kalier som användes inom fören-ings verksamhetsområde.
- 3) Alla slip- och skraprester som uppstår i samband med rustning av båtar inom klubbens område skall samlas upp och hanteras som farligt avfall.

BÅTSÄLLSKAPET ÖVERKLAGADE kommunens beslut till Länsstyrelsen i Stockholm och begärde att de tre ärendena skulle åter-förvisas till nämnden för att bättre anpassas till de lokala förhål-landena inom Båtsällskapet.

Länsstyrelsen gick grundligt tillväga och fann att den ideella

föreningen hade all anledning att klaga. Länsstyrelsen kunde i punkt efter punkt visa att Nacka kommun inte tagit tillräckligt reda på de förhållandena som rådde inom sällskapets område och underkände därmed beslutet. I punkt två fick kommunen tillbaka sina beslut och besked om man måste arbeta om dem. I den tredje – det om kemikalieförteckningen – blev beslutet ett tvärstopp.

”En allmän utgångspunkt är dessutom att ett föreläggande inte bör utformas så att adressaten saknar faktisk eller rättslig möjlighet att efterkomma det.”

Så barskt kommenterade Länsstyrelsen beskedet om kemikalieförteckningen och upp-hävde nämndens beslut.

Men Nacka kommun gav sig

inte utan överklagade i sin tur Länsstyrelsens beslut till Mark- och Miljödomstolen vid Nacka Tingsrätt.

Men det gick inte bättre där. När domstolens beslut kom i början oktober gick ridån ned för kommunen. Domstolen gav båtsällskapet rätt på alla punkter och underkände kommunens olika motiv.

DET HÖR TILL saken att Skurusundets Båtsällskap redan har vidtagit omfattande åtgärder för att skydda miljön, sällskapet har miljöombud, miljöplan och jobbar med olika lösningar på miljöområdet.

Det faktum att det inte finns några tvingande bestämmelser om båtbot-tentvättar – Havs- och Vattenvårdmyndigheten talar

endast om riktlinjer – inte tvång gjorde inte saken bättre för kom-munen. Det står varje klubb fritt att välja den reningsmetod som bäst passar in på de lokala förhål-landena.

DEN MYCKET NOGGRANNA genom-gång som Länsstyrelsen i Stock-holm gjort i det här fallet kan bli av stor betydelse för hur många kustkommuner skall agera i fort-sättningen.

Skurusundets Båtsällskap är måna om att försöka ha en myck-et god dialog med kommunen, speciellt runt miljöfrågorna. Båtsällskapet har flera förslag om tvättning av båtbot-tent. Bland annat har klubben testat en lösning med kombinerad hög-tryckstvätt och dammsugare för vätska. ☺

Nedkortad version av svaret från Nacka kommun

”**SLUTSATSEN AV** domen är att vi ska öka dialogen och samarbetet med båtklubbarna. Målet att det växande båtlivet ska vara hållbart och miljövänligt står fast. Vi tycker att samarbetet med klubbarna fungerar bra. Många klubbar i Nacka är mycket medvetna om miljöfrågorna och arbetar ambitiöst med detta. Jag har gott hopp om att vi kan åstadkomma stora miljömässiga förbättringar utan förelägganden.

Men det har inte alltid räckt med bara information och ekonomiskt stöd utan myndighetstillsyn har bedömts som nödvändigt. Bakgrunden till kommunens agerande är att båtuppläggningsplatser inom kommunen som har provtagits uppvisar höga halter av ämnen som ingår i båtbot-tentfärger.

Kommunen har begärt in miljöplaner där båtklubbarna ska redovisa hur de hanterar

avfall och kemikalier. Svaren från klubbarna har varierat från ingen redovisning alls till godkända miljöplaner. I det läget valde kommunen att förelägga båt-klubbarna om att komma in med planer över hur man ska motverka spridning av kemikalier.

Fem båtklubbar överklagade till länsstyrelsen.

Omkring 6 000 båtar har hem-mahamn inom Nacka kommun. I Nacka bejaktar vi båtlivet och ser

det som en naturlig och önskvärd verksamhet i skärgården.”

Cathrin Bergenstråhle
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden
Nacka kommun

Miljö som tema

SIDORNA 30–37 I den här tidningen handlar enbart om Miljö i båtklub-bar. Läs mer där om bottenfärger, spolplattor och mycket mera.

Skoterskola skulle locka ungdomar till båtlivet.

Ungdomen vill köra skoter

DET ÄREN bister sanning – våra båtklubbar liknar alltmera tillhåll för äldre, grånade, saltningar som sedan länge slutat att lukta på saltvatten (bräckt också).

Det är ett faktum, ungdomsverksamheten i landets båtklubbar är markant låg. Seglarna har det bättre, små, behändiga båtar som till exempel Optimistjollen ger ungdomen möjligheter till lustfyllda upplevelser och spännande tävlingar.

På den vanliga båtklubben kan det – men inte ofta – finnas enstaka styrepulpetbåtar som ungdomen får använda...

Men det är förstås sällsynt.

Någon organiserad ungdomsverksamhet som lockar barn och tonåringar till båtklubben är så sällsynt att jag undrar om det överhuvudtaget finns.

Under tiden sitter det ett gäng surpellar – ursäkt uttrycket – och gnäller över vattenskotern.

Denna behändiga och snabba men framför allt roliga lilla farkost är just det som skulle kunna locka ungdomarna tillbaka till det organiserade båtlivet. Skotern är spännande, rolig att köra och cool som ungdomarna säger.

Kommer ni ihåg gnället över mopederna på sin tid? Det som sker nu är samma sak. Folk som inte begriper påstår att dom gör just det och dom vet minsann vad som skall göras...

Om jag får ha en mening om detta (och det får jag faktiskt) så borde de klubbar som kan fixa fram några skotrar och starta upp undervisning i skoterkörning parat med grundkurskaper i sjömanskap.

Sätt gärna en åldersgräns – varför inte 15 år – och bjud in skarorna.

Jag är övertygad om att en sådan klubbverksamhet skulle bli succé och dessutom få bort buskörningen – kanske inte helt men så gott som.

Man kan bara hoppas att våra kära byråkrater inte skapar alltför snåriga bestämmelser och därmed stjälpur ett sådant initiativ.

Kommer skoterskolan i mina trakter igång anmäler jag bums mina barnbarn (jag har fem)...

Lasse Bengtsson är båtpolitisk skribent i Båtliv. Han är även krönikör med frihet att framföra sina egna åsikter om svensk båtpolitik.

Maila gärna dina åsikter om båtpolitik: Lasse.Bengtsson@batliv.se

IBLAND RÄCKER INTE TVÅL OCH VATTEN

När servade du ditt drev senast? Genom förebyggande underhåll varje år säkerställer du att du får ut det bästa av din Volvo Penta motor och drev. Genom att noga rengöra drevet kan du tidigt upptäcka bubblor i färgen där eventuell korrosion kan ha bildats. Ett havererat drev är väldigt kostsamt att renovera.

Våra auktoriserade Volvo Penta återförsäljare är specialister på Volvo Penta motorer och drev. Låt dom ta hand om din drevservice. Vissa kan även erbjuda vinterförvaring av ditt drev så att du får ut det bästa av nästa säsong också!

Ladda ner Volvo Penta applikationen till din iPhone eller Android-telefon för att få snabb information om närmaste Volvo Penta återförsäljare.

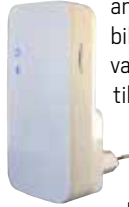
**VOLVO
PENTA**

www.volvopenta.se

SMS om temperatur och strömavbrott

ATT ÖVERVAKA OCH få en varning när strömmen bryts är viktigt för alla som använder en strömbildare men kan också vara praktiskt för andra tillämpningar.

VAKE strömbildare sänder SMS-larm med information vid elavbrott samt om elen

återställs. Temperatur kan mätas internt samt även extern genom en vattentät 2 m lång sensorkabel. VAKE-larm har en mängd olika konfigureringsalternativ för att passa olika användare och situationer.

www.vake.se

Dags att söka GYS stipendium

FÖR 24:E GÅNGEN kommer Gaff Yacht Societys Stiftelse att utse en stipendiat som presenteras vid invigningen av avdelningen Klassiska Båtar på Allt för sjön 2015. Stipendiet delas ut till en segelyacht som tagits om hand på ett så förtjänstfullt sätt att hon återigen kan befara insjö eller hav.

Ansökan senast 31 december 2014 till: Sven Matton, Lostigen 68, 139 40 Värmdö.

Varumärket TCnano

UNDER 2013 UPPSTOD en tvist om rätten till varumärket TCnano. Parter i tvisten var Byggplast & Båtprylar Sverige AB och Dansoll A/S (Danmark) genom sin distributör i Sverige, Watski AB.

Parterna har nu enats om att Byggplast & Båtprylar Sverige AB har rätt till varumärket och Dansoll kommer att använda andra varumärken för sina produkter.

Hyr ut båtar i 22 länder

BOATERFLY GER DE verktyg och tjänster som behövs för att skapa en enkel relation och båtuthyrning mellan privatpersoner. Boaterfly erbjuder ut- och co-navigerings tjänster för minst halvdagar och grundar sig på tillit mellan entusiaster. Båtagare och resenärer måste fylla i en medlemsprofil och ett nautiskt CV.

Plattformen för uthyrning av olika typer av båtar och vattenfordon mellan privatpersoner skapades 2013. Den erbjuder över 440 båtar i 22 länder.

www.boaterfly.com

Segermarginalen för Abu Dhabi blev bara tolv minuter vid målgången. Foto: Ainhua Sanchez/Volvo Ocean Race.

Abu Dhabi först till Kapstaden

Abu Dhabi Ocean Racing med den brittiska skepparen Ian Walker vann den inledande etappen av Volvo Ocean Race 2014-15. Svenske Martin Strömbergs Dongfeng Race Team seglade in på en imponerande andra-plats – endast tolv minuter efter vinnarna. Text: Lars-Åke Redéen

DET EN BLEV rafflande slutspurt till Kapstaden. Abu Dhabi Ocean Racing (UAE) lyckades med nöd och näppe hålla undan för Martin Strömbergs Dongfeng Race Team och passerade mållinjen drygt 25 dygn efter starten i Alicante.

– DETTA ÅR mer känslösamt än vad jag trodde och de senaste dagarna har varit tuffa för oss, säger Ian Walker. Jag måste gratulera Dongfeng för deras fantastiska insats och de har verkligen presat oss hårt i slutet.

Ian Walkers lag är en av favo-

riterna till att vinna tävlingen. De har en av de mest erfarna besättningarna av alla lag och har sinsemellan seglat Volvo Ocean Race 20 gånger. Ombord på Dongfeng Race Team är det endast Martin Strömberg och skepparen Charles Caudrelier som har seglat Volvo Ocean Race tidigare. De två kinesiska seglarna i laget inledde sina karriärer som havskappseglare för mindre än ett år sedan.

Under etappen har Dongfeng haft problem med båtskador. En vecka efter starten seglade de in i ett föremål i vattnet och tvingades byta ett av sina roder. När de

forsade fram genom Södra Oceanen gick ett däcksbeslag sönder, vilket orsakade stora skador ombord.

ETAPP TVÅ STARTADE 19 november och går till Abu Dhabi.

Vinnaren av en etapp tilldelas ett poäng, tvåan får två poäng, trean får tre poäng osv. Det lag som har minst antal poäng efter den sista etappen vinner Volvo Ocean Race 2014-15. Tävligen avslutas med målgång i hjärtat av Göteborg i juni 2015. ☺

www.volvoceanrace.com

Youtube: www.youtube.com/volvoceanracevideos.

Tolfta gången runt jorden för Volvo Ocean Race

• Volvo Ocean Race 2014-15 blir den 12:e upplagan av tävlingen som startade för 40 år sedan, i september 1973 som Whitbread Round the World Race.

• Tävligen startade 4 oktober med ett första In-Port Race i Alicante, Spanien. Den avslutas med målgång i

Göteborg runt 21 juni 2015 i Göteborg med ett sista In-Port Race 27 juni.

• I den 38 739 sjömil (71,745 km) långa tävlingsrutten ingår hamnstop i Kapstaden (Sydafrika), Abu Dhabi (UAE), Sanya (Kina), Auckland (Nya Zeeland), Itajaí (Brasilien), Newport, Rhode Island (USA), Lissabon (Por-

tugal) och Lorient (Frankrike). Ett 24 timmar långt depåstopp äger rum på den sista sträckan mellan Frankrike och målgången i Sverige.

• Tävlingsbåtarna är enskrovsbåtar på 65 fot (19,8 meter), konstruerade enligt en strikt entypregel och "seglingsklara" vid leverans till lagen.

Värmerör med termostat

HYLITE SLIMLINE ÄR värmerör med termostat. De säjs av SeaSea och är en vidareutveckling av IP 55, som har sålts i många år.

Värmerören kan användas i till exempel motorrummet, på vattentankar och under bänkar.

www.marintec.se

Praktisk scen på Båtmässan i Göteborg

BÅTMÄSSAN I GÖTEBORG är först av båtmässorna 2015. En av nyheterna är en ny scen – Hands On – med ett scenprogram med fokus på praktiska skötsel tips för båten.

– Det känns väldigt kul och inspirerande att kunna erbjuda besökarna ytterligare ett scenprogram som komplement till den populära scenen Förverkliga dina drömmar, säger mässansvarig Bengt Wallin.

På Båtmässan blir det som vanligt en rad premiärer av båtar och motorer. Dessutom delar Båtliv och SBU ut pris till Årets Båtklubb 2015.

Håll utkik på Båtlivs hemsida för aktuella nyheter!

Båtmässan arrangeras 31 januari – 8 februari. Mer om erbjudanden för rabatt på entré, hotell med mera på sidan 39.

www.batmassan.se

Bekväm och trygg

REGATTA NORTHSAFE ÄR en ergonomiskt utformad räddningsväst som tagits fram med fokus på högsta möjliga användbarhet och smidighet. Den har en kort design, vilket ger maximal rörelsefrihet. Neopren-materialet i nacken ger komfort. Ett solitt bälte med metallspänne och D-ring i rostfritt stål gör den till ett bra val. Pris 1 575 kr.

www.poly.se

Billigare borstar

DE HÄR PRISVÄRDA borstarna kommer från Watski och säljs under deras eget varumärke. De finns i tre olika storlekar med olika skaft och olika hårdhet. Pris från 229 kr.

www.watski.se

Trackmate Micro och Mini

TRACKMATE MICRO ÄR världens minsta GPS-sökare och den finns även i en lite större variant, Trackmate Mini. De fungerar med GSM/GPRS-nät och GPS-satelliter. Trackmate Micro väger 23 gram medan Trackmate Mini väger 50 gram. De har USB-kontakt för laddning och en passningstid på 70 respektive 200 timmar. Pris från 1 625 kr.

www.trackmate.se

CAPELLI X-TREME

UTFÖRSÄLJNING AV EVENTBÅTAR!

PASSA PÅ - JUST NU HAR VI UTFÖRSÄLJNING AV VÅRA EVENTBÅTAR: CAPELLI 625 X-TREME!

625 X-TREME har sjöegenskaperna som behövs vid lite extremare körning och användningsområdena är många: transportbåt, dykbåt eller helt vanlig dagsbåt med det där lilla extra! Båtarna är monterade och klara, utrustade med en Suzuki DF140/150 med 7 års garanti, en plotter från Garmin (720), ett pulpetöverdrag och har ytterst få gångtimmar!

Endast ett fåtal kvar i lager, kontakta din lokala Capelli- återförsäljare direkt!

625:

Längd: 6.25 m
Bredd: 2.60 m
Vikt: 550 kg
Maxantal pers: 10

Way of Life!

www.suzukimarin.se

CREATORS OF
POWER

KONTAKTA DIN NÄRMASTE ÅTERFÖRSÄLJARE
FÖR EN BRA OFFERT

Priser från 43100 SEK
Kontakta din närmaste återförsäljare för en bra offert.

Holländska VETUS har under mer än 30 års tid marinkonverterat slitstarka motorer. Genomtänkt design med utmärkta materialval: Toplock i gjutjärn och avgaskrök i brons. Motorerna baseras på välkända Mitsubishi, Hyundai och Deutz. Finns i effekterna 12-250 hk, med backslag eller adapter för VP110S samt 120S/SB samt nytt drev från ZF.

Beställ VETUS
tillbehörs katalog 2014

VETUS har ett stort tillbehörsprogram
för kompletta motorinstallationer,
boggpropellrar, styrningar, tankar etc...
kompletta installationer

ÅTERFÖRSÄLJARE VETUS DIESEL:

ARBOGA Lungar Båt & Trä, tel.0589-53015 ASKERSUND Norra Vättern Marin, tel.0583-711000
FJÄLLBACKA MP Marin, tel. 0707-474744 GOTLAND Färosunds Marina & Hotell AB,
tel. 0498-221662 GÖTEBORG Tänguddens Båt & Motor, tel.031-298710 • V.O. Teknik, tel.031-966298
• Öckerö Marinmotor AB, tel. 031-969256 • Gryt Brygga Marin, tel.0123-40835 GRUNDSUND
Grundunds Marina AB, tel.0523-20020 GAVLE Maringplast AB, tel. 026-195210 HELSINGBORG
Båtservice Helsingborg, tel.0702-835116 HÄRNÖSAND Dahlman Marin, tel.0611-556666
KALMAR Båthuset, tel.0480-27842 JÖNKÖPING SM Marin, tel.0707-272926 KUNGSBACKA Onsala
Båtservice, tel.0300-15331 KUNGSÖR Kungsörs Båttvarv, tel.0227-10132 LAHOLM Join Me
AB, tel.0430-14200 LIMHAMN JF Marin, tel.040-154950 LINKÖPING Linköpings Marinmotor
Försäljnings AB, tel. 013-140337 LULEÅ Granec Maskin AB, tel.0920-228025 LYSEKIL Wilén Marin AB,
tel.0523-12340 • MOTALA Motala Båttvarv AB, tel. 0141-21602 MYGGENÄS Myggenäs
Marin AB, tel.0304-661649 NORRKÖPING Kvarsebo Båtar AB, tel.011-396019 NORRTÄLJE
Bergshamra Varv, tel.0176-262068 • Nya Service Varvet Rosättra, tel.0176-294921 NYKÖPING
Spelshagens Marinbutik AB, tel.0155-217511 ÖRUST Ellös Marin, tel.0304-20358 OSKARSHAMN
Oskarshamns Marina, tel.0491-77760 • Figeholms Marin AB, tel.0491-31400 OXELSÖSUND
Oxelösunds Båttvarv AB, tel.0155-30827 RAMDALA Trösgårds Motorservice, tel.0455-41143
SÖDERHAMN Åkerströms Mekomarin AB, tel. 0270-15980 SÖDERTÄLJE Albinhallen,
tel. 08-50045018 • Duvholmens Varv AB, tel.08-7671605 • Kock Marin, tel.08-7170090 • Lidingsö
Nautic Marine&Motor, tel.08-7664010 • Mareco AB, tel.08-7179373 • Mobil Marin Motorservice,
tel.0703-723222 • Per Olsen Marin AB, tel.08-50033470 • Täby Motor AB, tel.08-7686100 • Virgula
AB, tel.08-7020052 • Värmdö Båtservice AB, tel.08-57168300 • Ålstens Marinteknik AB, tel. 08-266968
• Djurö Båttvarv, tel. 08-57151714 SMEDJEBACKEN Båtshopen Smedjebacken AB, tel. 0240-74040
TRÖSA Trösavarvet AB, tel.0156-12139 UPPSALA Regal Marin, tel.018-324060 VÄRBERG
Eliassons Båttvarv AB, tel.0340-16805 VÄSTERVIK Vituddens Båttvarv, tel.0490-15854 VÄSTERÅS
PIR 28, tel. 021-122301 ÅHUS Åhus Marina AB, tel. 044-247000 AMÅL Dalbåttvarv, tel.0523-10200
ÄNGELHOLM Skåne Marin AB, tel.0431-20300 ÖREGRUND Öregrund Båttvarv AB, tel.0173-30423
ÖRNSKÖLDSVIK Öviks Marina, tel.0660-58270 ÖSTHAMMAR Matton Marin AB, tel.0173-21400

VETUS AB, Hörnåkersvägen 12, 183 65 TÄBY • info@vetus.se Tel. 08-544 442 70, Fax 08-544 442 79
www.vetus.se

Radarvingar med bättre känslighet

GARMIN HAR EN ny serie med öppna digitala radarvingar – GMR 424, 624/626 och 1224/1226 xHD2. Radarantennerna finns i 4 eller 6 fot med en sändningseffekt på 4, 6 eller 12 kW och är ett ovärderligt hjälpmedel när du vill se landkonturer, andra båtar, väder och bra fiskeställen.

GMR xHD2-serien har extremt hög känslighet, bästa tänkbara separering och passar på både större yachter och sportfiskebåtar. Den har en 1,1 graders horisontell och 25 graders vertikal lobvinkel och ger mycket

bra tydlighet, målpupplösning och definition. GMR 424 xHD2, 624 xHD2 och 1224 xHD2 har en 1,8 graders horisontell och 25 graders vertikal lobvinkel. Alla nya modeller har en räckvidd på upp till 72 Nm och ger dig möjlighet att välja rotationshastighet på 24 eller 48 varv per minut.

www.garmin.com/marine2015

Sjökortsplottrar med scanning sonar

GARMIN PRESENTERAR EN ny serie med echoMAP sjökortsplottrar med scanning sonar. De behöver därmed inte kompletteras med en separat ekolodsmodul.

Den nya echoMAP-serien är en vidareutveckling av den ursprungliga echoMAP-serien och finns med 4, 5, 7, och 9 tums färg-display som passar alla typer av båtar. Med en inbyggd högkänslig 5Hz GPS-antenn, uppdateras positionen och kursen fem gånger per sekund.

Dessutom har nya echoMAP 70 och 90 inbyggd SideVü-teknik så du kan se vad som finns vid sidan av båten. Pris 2 899–10 599 kr.

www.garmin.com/marine2015

Kompakt radioserie

IC-F1000 OCH IC-F2000 är Icoms senaste professionella radioserie som kombinerar egenskaper som låg vikt (240 g) och en smart ergonomisk design i ett robust IP67-klassat skal.

Med nya förbättrade kretsar har Icom med en kompakt design fått en lång drifttid. Ljudmässigt hör den till en av klassens bästa. Andra funktioner är inbyggd scrambler, rörelsesensor, 5-ton, automatisk kanalangivelse och den är vattentät.

www.srsab.se

Automatiska trimplan med kompakt teknik

FINSKA MENTE MARIN har utvecklat en ny och kompaktare version av sin gånglägesautomatik. All teknik ryms nu i kontrollpanelen.

Installationen kan ske på endast 15 minuter. Det är bara att byta de gamla knapparna till en automatisk panel.

Mente Marine har lång erfarenhet av automatiska system för att justera trimplan och därmed båtar's gångläge. Den första lanseringen skedde år 2000.

Den senaste versionen av ACS

gånglägesautomatik mäter bara några mm. Tillsammans med avancerad elektronik och mjukvara kan den kalkylera båtens rörelser i alla riktningar. Det har gjort det möjligt att integrera allting i kontrollpanelen i alla möjliga installationsvinklar – upprätt eller

liggande. Den utgående signalen från panelen kan kontrollera alla välkända märken av trimplan för att hålla båten i rätt läge.

www.mente-marine.com

Autopilot för utombordare

Lowrance lanserar en autopilot för utombordare. Den har bland annat integrerad styrning via HDS (High Definition System) ekolod och sjökortsplotter.

DET ÄR ETT användarvänligt autopilotsystem som ger fingertoppsstyrning av utombordsmotorn så att fiskarna får en "extra hand" och kan koncentrera sig på fisket istället.

Autopiloten för utombordare har integrerad styrning från alla Lowrance HDS Gen2- eller HDS Gen2 Touch-enheter och kan installeras för utombordssystem med hydraulisk styrning eller vajerstyrning – med kommandon direkt från HDS-skärmen.

Lowrances autopilot för utombordare är avsedd för utombordssystem med en motor i båt upp till 9 m och kan styra till en vald vägpunkt eller längs en viss kurs eller rutt eller utföra ett valt girmönster. Autopiloten för utombordare ger också användarna möjlighet att med en enkel knapp-

tryckning skapa rutter från sparade färdvägar så att en fiskare kan följa en tidigare färdväg och segla båten tillbaka till bryggan från fiskeområdet.

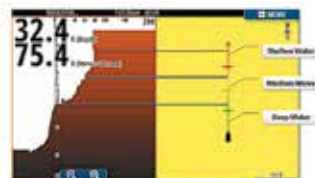
Lowrances nya och unika HDS SmartSteer-gränssnitt ger möjlighet att styra både en utombordare och en MotorGuide Xi5 Pinpoint-trollingmotor med elektrisk styrning. Det nya styrningsgränssnittet – tillgängligt via en kostnadsfri uppdatering till programvaruversion 3.5 för HDS-ger

en fiskare möjlighet att med en enkel knapptryckning växla mellan Xi5-trollingmotorn och utombordaren.

Autopiloten för utombordare är lätt att installera och konfigurera, direkt ur kartongen, och har alla detaljer som krävs för att skapa en gör-det-självlösning. Andra finesser som gör det lätt att installera autopiloten för utombordare är bland annat: Virtual Rudder Feedback (VRF) som eliminerar behovet av en roderlägesgivare, samt stick- och hylskontakter utan komplicerade anslutningar till kopplingsplintar och en lättbegriplig installationsguide för förstagångsanvändare.

Pris för hydraulisk respektive vajerstyrning, 11 800 respektive 20 700 kr.

www.lowrance.com

Framåtseende ekolod

B&G LANSEERAR ETT framåtseende ekolod – ForwardScan – som hjälper seglare att undvika grund och hitta den bästa ankringsplatsen.

ForwardScan ekolod med sändare kan monteras på segelbåtar i alla storlekar. Den når åtta gånger det aktuella djupet och ger uppdateringar i realtid. Den har inbyggt larm och kan användas tillsammans med exempelvis Broadband Radar.

ForwardScan kombineras med SonarHub samt B&G Zeus2 och Zeus2 Glass Bridge system för att ge en 2D-presentation av vattnet och botenstrukturen framför båten. Därmed behövs ingen extra skärm för detta.

Ekolodet arbetar vid 180 kHz för att undvika interferens från traditionella 200 kHz ekolod, för att ge en tydligare bild. Det kan även användas via en padda genom B&G GoFree WiFi-1 system. Pris från 700 Euro plus moms.

www.bandg.com

Michael Walther,
Regattaseglare

Känn friheten

Upplev 360° vattensport.

17. - 25.1. 2015
www.boot.de

Upplev naturkrafterna, känn saltsmaken, klara utmaningar i team, hitta lugnet och balansen. Allt om segling hittar du på boot Düsseldorf den 17 - 25 januari 2015.

Tysk-Svenska Handelskammaren
Valhallavägen 185 - Box 27104 - 102 52 Stockholm
Tel. +46(8)665 18 20 - Fax +46(8)665 18 04
messe@handelskammer.se

www.handelskammer.se

Multitouch

GARMIN GPSMAP 7400 är en serie multifunktionsdisplayer (MFD). GPSMAP 7400 är en serie förstklassiga enheter med multitouch, inbyggd 10 Hz GPS/GLONASS-mottagare och Wi-Fi. xvs-modellerna har dessutom inbyggda avancerade ekolodsfunktioner som CHIRP, DownVu och SideVu.

Nya GPSMAP 7400-serien har en kristallklar widescreen i 7, 8, 10 och 12 tum. Med multitouch är den mycket enkel att använda och flera smarta funktioner som förenklar och förhöjer båtupplevelsen blir lättåtkomliga som till exempel radar, AIS, värme- och IP-kamera, video, autopilot och Wi-Fi.

7400-serien och är kompatibel med både BlueChart g2 och BlueChart g2 Vision sjökort. BlueChart g2 Vision innehåller Garmins Autoguidance, 3D vyer, flygfoto över hamnar mm. Med hjälp av inbyggd Wi-Fi kan du enkelt koppla ihop plottern med apparna BlueChart mobile och Garmin Helm mobile. Pris från 15 399 kr.

www.garmin.com/marine2015

XO270 RS med en stor utombordare

FINSKA XO270 RS Front Cabin Outboard är en rejäl aluminiumbåt med hytt byggd för utombordare. Grundmodellen för den här båten hade premiär på Düsseldorf's båtmässa i januari i år, där den visades med dubbla motorer.

XO270 RS Front Cabin har gott om plats i en förkabin och får ta ombord upp till 8–10 personer. Beroende på motorval anges marschfarten till 25–30 knop.

Företagets designer Sakari Mattila, håller på att utveckla ytterligare nyheter för XO Boats. På mässan i Düsseldorf 2015 kan det bli premiär för den första eller flera i en serie om fyra 37 fots XO-modeller, alla endast för utombordare. Mått: 8,60x2,60 m.

www.xoboats.fi

Modern och funktionell familjebåt

NIMBUS 305 COUPÉ är en ny och superfunktionell båt från Nimbus. Förutom en rad förbättringar och smarta funktionella lösningar är det under ytan som den största nyheten gömmer sig: en undervattenskropp som gör att båten helt saknar markerad planingströskel.

Båtens skrov är anpassat för mindre motorer (Volvo Penta D2 och D3) och utformad för gå lika komfortabelt oavsett fart. 305 Coupé blir den nya instegsmodellen i Nimbus populära och prisbelönta Coupéserie med "sidewalk". Med "sidewalk" däckslayout maximeras

gångutrymmet på båtens styrbords-sida vilket gör det extra enkelt att kliva av och på båten samt vistas på däck samtidigt som utrymmet i cockpit och ruff är extra generöst.

Precis som övriga modeller har 305 Coupé fått ett modernare formspråk, limmade rutor med stor välvd framruta, öppningsbar flushmonterad skjutdörr på styrbordssidan, stora ljusinsläpp och öppningsbara takluckor i salongen. Den flushmonterade sidodörren ger maximal gångbredd och stor dörröppning samtidigt som dörren blir en integrerad del i design-

nenoch ger möjlighet att styra båten eller lägga till ståendes på utsidan.

Båten bjuder på ett stort akterdäck som ligger i samma nivå som badbryggan och salongen. Salongen har stora plana ytor och upplevs som ljus och rymlig men mysig tack vare materialdesign. En dinettlösning gör att det finns gott om utrymme för fyra personer och kan enkelt konverteras till en extra dubbelbädd.

Mått 9,87x3,25 m. Vikt 3 950 kg. Motoralternativ: Volvo Penta D3-110, D3-150 och D3-220.

www.nimbus.se/305-coupe

Modernare diesel med lägre buller och temp

VETUS HAR LANSERAT en "faceliftad" serie av sina trotjänare som är baserade på Mitsubishi. Fördelarna är bland annat temperatur- och bullersänkning i motorutrymmet.

Vetus har utvecklat en elegant men ändå effektiv lösning genom att montera ett vattenkylt aluminiumlock ovanpå motorn. Placerad direkt ovanför topplocket och dess ventilkåpa, absorberar detta

stora kylelement strålningsvärme som kommer från motorn. Det robusta kylande aluminiumlocket reducerar även ljudnivån väsentligt.

Samtliga motorer är utrustade med en stark generator som standard för snabb laddning av batterierna. Segelbåtsdrev från ZF samt Technodrive finns tillgängligt för alla M-Line-motorer. Pris från 53 800 kr.

www.vetus.se

Eldriven skärgårdsbåt med aluminiumskrov

SKARGÅRD 20 ÄR en glidare speciellt designad för eldrift. Företagets koncept för Skärgårdsströvarna med mycket lättdrivna skrov i aluminium passar bra i kombination med elektriska utombordsmotorer.

Tack vare företagets samarbete med KGK Motor och elmotortillverkaren Torqeedo kan de nu erbjuda den senaste teknologin när det gäller elmotorer och batterier för marint bruk till sina båtar i Skärgårdsströvarserien.

– Det är spännande med den senaste teknologin – det händer

Foto: Sören Colbing.

mycket när det gäller elmotorer och batterier. Vi kommer att presentera mycket spännande lösningar när det gäller hybriddrift framöver, säger Sören Colbing.

Mått 6,10x1,70 m. Materialjocklek i skrov 5 mm, i däck tofter och durk 4 mm, i akterspegel och köl 10 mm.

www.skargardboats.com

Planande Delphia

DELPHIA ESCAPE 1100 Soley har ett elegantare utseende, både ut- och invändigt och en i ännu högre grad praktisk inredning i jämförelse med sina föregångare. Den erbjuds med två alternativt tre kabiner, ett rejält soldäck med avtagbara soldynor och en salong med ett flertal olika alternativ.

– Delphia har tagit steget fullt ut och gjort en planande båt utifrån samma designkoncept som tidigare modeller som gör 25 knop med en 300 hk inombordsmotor, säger Torbjörn Johansson, generalagent i Skandinavien för Delphia Yachts.

– Det är många intressenter som har framfört önskemål om mera fart. Detta resulterade först i en uppgradering av modell 1050 till 1080, med en toppfart kring 15 knop. 1100:an finns också med dubbla motorer om vardera 200 hk, vilket ger ännu mera fart.

Pris 1 580 000 kr. Mått 10,8x3,45 m.

www.delphiayachts.se

Två enklare båtar från Suvi

FINSKA SUVIS BÅTPROGRAM växer med två nya modeller för 2015 – Suvi 4230 R och Suvi 5080 SR. Suvi 4230 R är en styropetbåt anpassad för sommarstugan och fisket. Suvi 4230 ersätter den nuvarande Suvi 4180-modellen.

Tack vare bredare vattenlinje är 4230 stabil för sin storlek. Den rekommenderade motoreffekten är

20 hk som får båten att plana med tre personer (à 85 kg) ombord.

Suvi 5080 SR är mer en fiskebåt för sommarstugan. Den är avsedd för normal användning, men tar även hänsyn till fiskarens behov. Det finns gott om öppna ytor att röra på sig och fiska. Lång förvaringsplats för till exempel fiskespön ingår.

www.kesko.fi

Varmvatten för utombordare

WHALE HAR TAGIT fram denna varmvattenberedare speciellt för båtar med utombordare. Den drivs via 12 V och värmer upp tio liter till 40 grader på 40 minuter. Vattnet håller värmen upp till tio timmar. Värmaren har bland annat inbyggd termostat. Den kräver ett extra batteri för att inte dra ur båtens eget batteri. Förbrukning cirka 40 A. Vikt 6 kg plus vatten.

www.watski.se

Förnyar daycruiser

YAMARINS Day Cruiser-kollektionen förnyas helt. Som designbyrå har företaget valt den internationellt belönade norska Eker Design under ledning av huvuddesignern Bård Eker.

– Vi granskade olika alternativ för utvecklingen av Yamarin-konceptet och designen, och den mest passande kompanjonen var Eker Design. Deras idéer, energiska nyskapande och tidigare projekt övertygade oss, säger Kari Rautanen på Yamarin.

– Meningen är att skapa något helt nytt för Yamarin som en vägledare och den mest efterfrågade utombordsmotorbåten.

Arbetet utförs en modell åt gången med början i den största storlekskategorin inför säsongen 2016.

Northman Yachts utökar med Maxus 26

NORTHMAN YACHTS presenterar en ny 26-fotare som dels är en attraktiv storlek men även fyller gapet mellan Maxus 24 och Maxus 28 på ett naturligt sätt. Europapremiär blir det på boot Düsseldorf i januari 2015.

Nya Maxus 26 kommer att erbjudas i olika versioner vad gäller kölsystem och inredning. Det finns även möjlighet att påverka utrustningslistan efter eget behov.

www.dynamicsyachts.se

Bästa julklappen till en riktig nörd

JAG HADE FÅTT en idé om dubbelpanerade abborrfiléer för att variera skinkan och sillen och lade därför nät på julafton för några år sedan, utan att kolla vädret i förväg.

Det gör jag inte om.

Juldagsmorgonen glimmade inte som i psalmen. Nej, det blåste 24 m/sek, sjön skummade och for långt in i skärgården, kylan var vidrig och redskapen såg ut som gröna gymnastikrep när jag så småningom med viss ansträngning lyckades bärga de flesta över relingen.

En annan vinter tog vi upp båten med motorsåg.

Nog var det kallt i december det året, men att den skulle frysa fast som i ett skruvstycke hade vi inte räknat med. Lika bra att fira nyår först. Och trettondagsafton. Och ett par helger till.

När vi väl skulle ha igång varvsverksamheten räckte sågsvärdet knappt igenom isen. Det är ingen överdrift om jag säger att det var bökligt att få upp hela klumpen på vagnen. Isen som hängde kvar runt skrov och snurra gjorde nämligen ekipaget dubbelt så tungt som vanligt.

Man blir mindre äventyrlig med åren. Och mer praktisk. (Eller är det bara lättjan som kommer smygande?) I vilket fall som helst så spar man tid om man inte väntar för länge med vissa saker.

Men – det finns få saker som är lika dystra som båtar på land. De vittnar om att det ljusa är borta och att mörkret och minusgraderna tar över. Nu gäller det att inte deppa ihop, utan att stå fast och hålla ut. Man kan planera för nästa säsong. Fixa de där grejerna på båten man aldrig hann. Eller så kan man drömma sig bort med en bra bok.

För den båtintresserade finns det tusentals böcker att välja på. Romaner, novellsamlingar, och fack- och instruktionsböcker.

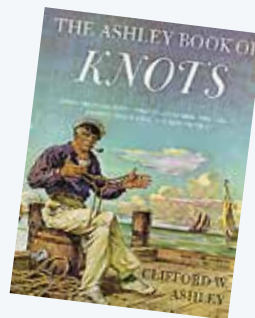
Ett riktigt standardverk står ut bland de andra: *The Ashley Book of Knots*. Denna klassiker tog målaren, illustratören och författaren Clifford W. Ashley elva år att färdigställa och har sedan den kom ut 1944 varit den givna referensen för knop- och repnördar världen över.

De cirka 7 000 illustrationerna visar uppåt 4 000 olika knopar, numererade, redovisade med användningsområde och värderade med för- och nackdelar i olika sammanhang.

Man måste inte vara frälst på sjöliv för att gilla boken. Ett långt kapitel beskriver olika yrkesknopar, outhärliga för sotare, kirurger, musiker, tapetserare, fiskare, stuvare, vävare och jägare, för att bara nämna några exempel. I farten får läsaren också lära sig bästa sättet att lasta en packåsa och hur man tillverkar snöskor.

Bättre julklapp kunde jag inte önska mig. Men jag har redan boken, som givetvis också förklarar en lång rad metoder att slå in paket.

Robert Aschberg

Robert Aschberg är krönikör i Båtliv. Robban är TV-producent och journalist med ett stort eget båtintresse. Han är även medlem i Sjöreddningsällskapetets styrelse.

I Båtliv är Robban krönikör med rätt att tycka till. Om du har åsikter eller tips så kan du maila honom på adressen Robert.Aschberg@batliv.se

Mercury bygger ny inombordare

MERCURY MARINE HAR tagit fram en helt ny bensenmarinmotor baserad på ett nyutvecklat block. V6-motorn MerCruiser 4.5L på 250 hk är baserad på innovativa nya funktioner och tillverkas vid Mercury Marines huvudanläggning i Fond du Lac i USA.

MerCruiser 4.5L sätter nya standarder för acceleration och totalprestanda, tack vare konstruktionsdetaljer som ett långt krökt insugningsgrenrör och en stor slagvolym, vilket ger ett mycket bra förhållande mellan effekt och vikt. Denna V6-motor väger 59 kg mindre än en 5,0-liters V8-block, men ger ändå liknande prestanda.

Båtliv har provkört den nya motorn i en Ryds 23, som blev rena prestandabåten med den nya motorn.

Motorn har samma vridmoment som en V8 på fem liter, förutom att V6:an är 60 kg lättare och 11,4 cm kortare. Den har Adaptive Speed Control (ASC) gaskontroll, som gör att motorn behåller samma varvtal oavsett belastning.

MerCruiser 4.5L är världens första

V6-drevmotor som är kompatibel med SmartCraft Digital Throttle & Shift (DTS), för direkt svar på gas och mjuk växling vid alla varvtal. Ett alternativ för 4.5L V6 med DTS är joystickstyrning.

Mercury Marine har byggt in det optimala korrosionsskyddssystemet i 4.5L V6-modellen, med hållbara gjutjärnskomponenter där motorn kommer i kontakt med havsvatten samt korrosionsbeständiga aluminium- och kompositmaterial på alla andra ställen. MerCruiser 4.5L finns för enkel- och dubbelinstallation och är kompatibel med Mercurys hela serier med Alpha- och Bravo-drev.

www.mercury-marine.eu

Mer vrid i Yamahas nya 8 hk

YAMAHAS NYA F8 och High Thrust FT8 har motorkåpor med samma smarta och kompakta design som tidigare bara fanns på större Yamahamodeller.

F8-modellerna är helt nya både på insidan och utanpå. De har bland annat 7,5 procent större motorvolym för mer vridmoment och dragkraft. En ny ergonomisk design har introducerats för rorkultens

handtag, som inte bara har en mer bekväm längd utan även har en frammonterad växelväljare som är lätt att nå och har bättre grepp.

Den omdesignade rorkulten (som kan vikas in) innebär att den behöver mindre utrymme. Den har även ett mer komfortabelt bärhandtag och nya förvaringsstöd som gör att motorn kan förvaras med baksidan nedåt.

www.yamaha-motor.se

Tre nya utombordare på samma block

MERCURY HAR PRESENTERAT tre nya FourStroke utombordare med 80, 100 respektive 115 hk. De är baserade på samma block och har en optimal kombination av styrka och dragkraft, god bränsleekonomi, hög tillförlitlighet och tyst gång.

Det är fyrcylindriga motorer på 2,1 liters volym, åtta ventiler och enkel överliggande kamaxel. De har samma arkitektur som Mercury 150 FourStroke.

Ett helt nytt och högkvalitativt hydrodynamiskt utformat växelhus med ett utväxlingsförhållande på 2,07:1 minskar motståndet och förbättrar effektivitet och prestanda, vilket ger minskad bränsleförbrukning och ökad räckvidd.

I Command Thrust-modellerna används samma större växelhus som i Mercury 150 FourStroke, men med utväxlingen 2,38:1. Det är branschens första växelhus över standardstorlek för utombordare i detta effektområde.

de. För tyngre båtar och båtar med mindre effektiva skrov är det en fördel med växelhusets förmåga att snabbt lyfta ett skrov upp ur vattnet.

Det finns dessutom en Command Thrust-modell med 115 hk och vänsterrotation för bättre manövrering och tilläggning med dubbla motorer.

De nya fyrtaktsmotorerna har korrosionsskydd med Mercurys exklusiva XK360-lågkopparlegering, många delar i rostfritt stål samt med användning av MercFusion-färgprocessen och en treårig garanti.

www.mercury-marine.eu

Ny 150 hk utombordare från Yamaha

YAMAHA HAR TAGIT fram en ny version av sin F150, världens mest beprövade 150 hk 4-takts utombordsmotor.

Det är en 16-ventilers konstruktion med Multi-point EFI-system med hög precision och DOHC (Double Overhead Camshaft, dubbel överliggande kamaxel) med 2,7 liters volym. Med fyra ventiler per cylinder andas den lätt samtidigt som den går tyst och mjukt via ett 4-1 avgassystem.

Den nya modellen har inte bara en tuffare, 8-tandad "dog clutch" koppling (två tänder mer än tidigare) för en mjukare och problemfri växling och längre livslängd. Den har även en helt

ny design av motorkåpan som fångar upp och separerar vatten mer effektivt – och Yamahas nya ytbehandlingsystem för ännu bättre skydd mot korrosion.

Förutom de förbättrade motoregenskaperna har motorn bland annat Variabel Trolling RPM Speed Control, som justerar hastigheten i steg om 50 rpm mellan 650 och 900 rpm, Digital Network System (option) och Yamaha

Customer Outboard Protection (Y-COP) system.

Yamaha F150 är en kompakt och lätt 16-ventilers motor på 2,76 liter. www.yamaha-motor.se

Vi har fått hjälp!

Seaquip är specialister på båtupptagning med hydraulvagn och kran. Våra båtstöttor är marknadens bästa och passar till alla båttyper utan begränsningar i vikt och längd.

Flexibel och rationell båthantering • Säkrare arbetsmiljö

Marknadsledande sedan 1954 • Lättstaplad för en prydlig hamnplan

Frigör nya förvarings/parkeringsytor • Varmgalvaniserad eller doppmålad blå

Köp Originalen!

Kontakta oss gärna så hjälper vi er!

SEAQUIP

Djurö Båttvarv · www.seaquip.se · +46 8 571 504 28

Nauticat 321 Sport är en lite tuffare variant av varvets minsta modell. Med 1,80 m djupgång blir hon märkbart styvare.

Sportigare med djupare köl

Nauticat 321 Sport är en sportigare variant av en klassisk båt. Med 1,80 m djup köl får hon mycket styva egenskaper. Text: Lars-Åke Redéen Foto: Kari Wilén

DEN KLASSISKA FINSKA

motorsegelaren Nauticat, som har sina rötter i 70-talet, var grundgående och känd för att kunna rulla ordentligt i sjön. Då hette den dessutom Nauti-Cat och var en annan båt än de Nauticat som byggs idag.

Nauticat är fortfarande salongsbåtar med hög bekvämlighet, men betydligt bättre segelbåtar än sina tidiga föregångare. Den allra senaste modellen av familjens minsting – Nauticat 321 Sport – är ett bra bevis för detta.

Med 1,80 m djupgång kan

den ha nästan 1 m högre mast än standardvarianten. Det ger i sin tur 5,5 m² mer segel och mer tryck i båten. Nauticat 321 finns med flera olika djupgående. Vanligast är 1,60 m köl, men båten finns med en variant på 1,45 m.

BÅTLIV HAR PROVSEGLAT Nauticat 321 Sport i lätta sommarvindar utanför Nagu i Finlands vackra skärgård. Det var för lugna förhållanden för att få någon uppfattning om egenskaperna, men enligt varvet gör den extra segelytan susen. Totalt har båten nu 57–58 m² segelyta. Båten

går högt i vind och seglar över 6 knop på kryss vid måttliga vindar. På slör kommer hon upp i över 7 knop.

Förutom ökad styvhet ger den djupare kölén även fördelen med minskad avdrift.

Den båt vi seglade var en så kallad ”navcenter variant”. Båten har ingen rattstyrning inne i kabinen utan seglas där enbart med autopilot.

FÖR DEN SOM vill ha en riktig långfärdsbåt med skandinavisk utstrålning är Nauticat fortfarande ett säkert kort. Med dju-

Fakta Nauticat 321 Sport

Längd:	10 m
Bredd:	3,24 m
Djupgående:	1,45–1,80 m
Vikt:	6 ton
CE-klass:	A
Segelyta:	55 m ²
Motor:	39 hk
Bränsletank:	250 liter
Vatten:	440 liter
Pris:	från 182 000 Euro plus moms
Info:	www.nauticat.com

pare köl blir dessutom seglingen snabbare och skönare. ☺

Ljus är stämning

- uppgradera din båt med LED

www.batsystem.se 031-69 03 80

Båtsystem
LIGHTING

Skärgårdsracer med rätt klipp

Nordkapp Enduro 705 är en skärgårdsracer av klass. Med Evinrudes senaste 250 hk motor på akterspegeln är den god för hela 50 knop. Text & foto: Lars-Åke Redéen

NORSKA NORDKAPP HAR tagit ut svängarna ordentligt med den nya båten. För linjerna svarar den norska designern Espen Thorup, som även står för en kommande Nordkappbåt.

Båtliv provkörde Nordkapp Enduro 705 en regnig och blåsig dag i Strömstad i höstas. Båten är reaktionssnabb, lättkörd och trygg som en riktig sportbåt ska vara. Något mindre steglister än normalt gör att man kan lägga den ordentligt vid girar utan att båten för den skull tappar greppet vid skarpa girar.

Linjerna känns igen. Båten bär tydligt släktskap med lillasyster Enduro 605 (Båtliv 4-13). Den har ungefär samma koncept med relativt låga fribord, ett sportigt långsmalt (2,3 m) skrov och goda fartresurser. En stor skillnad är att den nya och större modellen har en mycket skarpare botten med 24 graders vinkel.

RESULTATET BLIR EN sportbåt med friskt temperament. Båten går extremt bra i sjön, särskilt med den Evinrude 250 H.O. på akterspegeln som vi provade. Denna tvåtakts direktinsprutade motor av senaste generationen (G2) har ett imponerande klipp i både acceleration och mellanregistret. Båten drog

iväg utan protester även med fyra tunga personer ombord.

En intressant nyhet är att Evinrude G2 har inbyggd hydraulstyrning utan utstickande delar och en ny typ av motorfäste. Det gjorde att motorn på vår provbåt i princip stod helt stilla på akterspegeln under hela körningen.

Tyvärr saknade provbåten trimplan, något som borde vara standard på en sådan här prestandabåt. Det känns sniket och utan trimplan är det knepigt att hitta bäst och mest ekonomiskt gångläge.

FÖRARPLATSEN ÄR EXEMPLARISKT uppbyggd med alla reglage lätt tillgängliga. I förarens blickfång sitter en tolvtumspplotter (tillval) och sedan kan man komplettera med andra instrument. Till höger om ratten, framför passageraren, finns ett stuvutrymme som även kan användas för en vattentoilet. Det kräver en viss gymnastisk förmåga att backa in på muggen, men den finns där i alla fall...

En stor skillnad gentemot den mindre modellen är att det är mycket bättre med plats inombords i Enduro 705. Styrpulpeten är flyttad mot styrbord, vilket gör att det är lätt att ta sig genom båten. Föröver kommer man ner i båten via ett stabilt insteg och

sedan är det enkelt att kliva vidare ut till den relativt lilla men funktionella badbryggan.

Båten har gott om stuvutrymmen, bland annat under akterbänken och under andra sittplatser. Bakom aktersoffan sitter en robust targabåge som bidrar till den sportiga looken. Soffan har även ett smart kapell som fungerar ungefär som stolsöverdrag. En praktisk och enkel finess. Under soffan kan man montera en utdragbar kylbox.

Det finns även speciella utrymmen för fenderdar och lite småplock ombord. Det är bra och är en klar fördel ju fler småprylar vi tar med oss.

VIKTEN ÄR CIRKA 300 kg högre än för lillasyster. Men med 1 100 kg exklusive motor är Enduro 705 fortfarande en smidig och relativt lätt båt. Med den 250 hk motor vi provade var toppfarten drygt 50 knop. En gissning är att de flesta kommer att välja 200 hk, vilket räcker till 44-45 knop.

Båten är byggd i handupplagd plast, helt utan vakuuminjicering, vid Nordkapps fabrik i Polen. För att få en stark konstruktion har den sex längsgående och upp till 40 cm höga förstävningar i botten. Det har gett en stark och vridstyv konstruktion som stämmer bra med den sportiga looken. ☺

Fakta Nordkapp Enduro 705

Längd:	7,05 m
Bredd:	2,30 m
Djupgående:	90 cm
Vikt utan motor:	1150 kg
Rek. motor:	150–250 hk
Bränsletank:	200 liter
Max personer:	7 st
CE-kategori:	C
Pris utan motor:	588 900 kr (G2 250 H.O.)
Info:	www.nordkapp-boats.no

Förarlatsen i styrpulpeten som är monterad mot styrbord. Därmed är det enkelt att ta sig genom båten.

Nordkapp Enduro 705 är en sportig båt för hela familjen. Den är relativt smal, men ändå är det gott om plats ombord. Friborden känns lite låga, men är tillräckligt höga för att ge en trygg känsla.

Helt ny generation Evinrude

EVINRUDE G2 ÄR namnet på den största nyheten för tvåtaktsmotorer på många år. Motorerna är rappa och starka med flera spännande finesser.

Fem års garanti och fem års eller 500 timmars serviceintervall är bara ett par av nyheterna. Evinrudes senaste generation har högre vridmoment än tidigare, lägre bränsleförbrukning och en helt ny typ av motorfäste med inbyggd hydraulstyrning.

Evinrude G2 är högttrycksinsprutade tvåtaktare med mycket ny teknik. Samtliga delar i motorerna är nykonstruerade. Designen är också helt ny med ett stort antal färgkombinationer på motorkåpan som konsumenten själv kan välja mellan och därmed skapa en unik motor. De köper en motor och väljer därefter via en särskild sajt ut hur motorn ska se ut.

Enligt BRP ger nya Evinrude G2, som till en början ska säljas parallellt med existerande modeller, upp till 75 procent lägre utsläpp. Framst på ett område slår Evinrude G2 fyrtaktsmotorerna med hästlängder. Det gäller utsläppen av kolmonoxid, som för tvåtaktare är väldigt låga vid tomgång.

Bensinförbrukningen är enligt Evinrude 15 procent lägre för den nya generationens motorer jämfört med tidigare generation. En av förklaringarna är de nykonstruerade förbränningskamrarna i motorerna, som har fått nya V-block med 74 graders vinkel i stället för tidigare 90 grader. Motorerna, som även har fått nya växelhus och propellrar, får därmed bland annat en jämnare och mer effektivare kylning.

Även vridmomentet är betydligt bättre än tidigare. Enligt Evinrude har det förbättrats 20 procent, vilket märks tydligt i mellanregistret 3 000–

4 500 rpm där motorerna gav ett riktigt klipp vid vår provkörning på Nordkapp 705 Enduro.

En ny finess som särskilt gynnar båtbyggare och återförsäljare är den inbyggda styrningen som ryms i ett nykonstruerat och ganska annorlunda motorfäste. Finessen är att det bara går ett enda kabelrör in i motorn, all hydraulik finns inne under motorkåpan och inga slangar sticker ut.

EVINRUDE G2 FINNS i flera varianter på 200–300 hk, där 200, 225 och 250 hk är samma motor med en slagvolym på 3,4 liter. De största modellerna på 250 respektive 300 hk har vatteninsprutning i avgassystemet, så att volymen på avgaserna kan förändras och skapa ett mottryck i avgaserna. Den största modellen – 300 R.A.V.E. (Rotax Adjustable Valve Exhaust) – har förutom allt detta även hydrauliskt justerbara avgasportar, som ger ungefär samma effekt som justerbara kamaxlar på en fyrtaktsmotor.

Motorerna har fortfarande en lite "råare" gång än fyrtaktsmotorerna och ett annat ljud. Enligt Evinrudes tekniker förbränns i princip all olja i motorn. Den lilla mängd som finns kvar går in i motorns retur-system och används för smörjning. Ingenting går ut i naturen oförbränt.

Den svaga doft som bildas från de allra modernaste tvåtaktarna med direktinsprutningsteknologi beror bland annat på vilken olja och vilket bränsle som används.

Evinrude G2 kan kopplas till joystick vid montering av två eller flera motorer.

Priser från 229 900 kr (G2 200) till 280 900 kr (G2 300). 🌟

Det nya motorfästet gör att motorn står helt stilla. Inga sladdar eller kablar sticker ut ens när man svänger max.

Bella 600 R med maximal komfort

Med ny och tuffare design lanserar Bella två nya modeller på 6 meter. Vi har provkört Bella 600 R, en styropulpetare med många genomtänkta detaljer. Text: Lars H Lindén Foto: Lars-Åke Redéen

BELLA, AQUADOR OCH Flipper tillverkas under samma tak i finska Kuopio. Stora delar av företagets båtprogram håller nu på att förnyas i samarbete med den norska designern Espen Thorup.

De lite "snällare" Bellabåtarerna kommer att få en mycket tuffare design. Arbetet startar med ett 6-metersskrov med två olika inredningar; en styropulpetare och en bowrider som får beteckningarna Bella 600 R respektive Bella 600 BR.

BÅTLIV HAR PROVKÖRT Bella 600 R med Mercurys nya 100-hästare, en av de minsta motorstyrkorna

Bella rekommenderar. Den högsta är 150 hk.

Nya Bella 600 R har utan tvivel fått en mycket häftig design med sitt lite kantigare skrov, höga fribord och den "avhuggna" stäven. Men allt är inte bara design utan invändigt har konstruktören försett denna nyhet med massor av praktiska detaljer. En sådan är styropulpeten där allt som har att göra med manövrering och navigation fått sin speciella plats. Ratt, reglage och instrument sitter just där man vill ha dem placerade. Framför ratten finns plats för en kartplotter på upp till 12 tum.

Hydraulstyrning är standard.

Den som väljer en större motorstyrka än den provade 100-hästaren måste dock förse båten med en något kraftigare styrning för att lättare manövrering vid högre farter.

ANDRA DETALJER SOM handräcken, fotplattor och brandsläckaren sitter perfekt i anslutning till pulpeten. Passagerarna sitter bekvämt i två fåtöljer, som kanske borde varit höj- och sänkbara för att få en något bättre sikt föröver. I den akre delen av sittbrunnen finns en rak soffa med stora stuvfack under.

Precis som styropulpeten har den främre sittbrunnen fått

en perfekt utformning av konstruktören. Flera fotplattor gör det enkelt att kliva iland eller ombord. Under förtoften finns ett stort stuvfack och dess lucka är tvådelad. Den övre delen av denna lucka kan fällas akterut och vips får man en smart solbädd. Framför styropulpeten finns två stuvfack och via ett av dessa kan man på ett enkelt sätt komma åt "baksidan" av alla instrument och elkopplingar.

HELA STYROPULPETEN OCH den akre sittbrunnen kan extrautrustas med ett tvådelat kapell med högsta "ståhöjd" på ca 170 cm. Den främre delen med sina bågar

Heltäckande kapell finns som extrautrustning och största höjd invändigt mätte vi till cirka 170 cm. Framför styrpulten finns två stora fack. Ett av dessa rymmer bland annat kapellets främre del.

Mäktig förarplats med två fåtöljer och allt på rätt plats. Notera att man kan få in två 12-tums kartplottrar. Stort plus även för sköna fotplattor.

har ett stuvfack framför styrpulten och den akre delen har ett motsvarande fack framför motorbrunnen. Väljer man inte den akre delen med sitt fack får man något större durkytor framför motorbrunnen.

NYA BELLA 600 R provades med nya Mercury 100 EFI. Det gav en toppfart på 33 knop och en bränsleförbrukning på under litern per distans. Vid en marschfart på runt 25 knop landar man på goda 0,86 liter per sjömil.

100-hästaren är en av de minst rekommenderade motorstyrkorna till denna 6-metersbåt och man får självklart en snäll förbrukning med denna motoreffekt. Men när man gasar på känns motorn lite på gränsen och då var vi endast två personer ombord.

Tiden upp till planingsfart kan man leva med, men under planing har besättningen även en något begränsad sikt föröver. För den som fyller båten till sin maxbelastning på sju personer blir det alldeles för segt med den lilla motorn. En 115-hästare ger ett par knop extra, men framför allt lite mera kraft upp till planing och förmodligen ett något högre gångläge i vattnet.

SAMMANFATTNINGSVIS ÄR NYA

Bella 600 R en mycket intressant styrpultetare med många genomtänkta detaljer från för till akter. Äntligen en konstruktör som vågar ta ut svängarna ordentligt och som vet vad som krävs för att få maximal komfort i en styrpultetare i den viktiga 6-metersklassen. ☺

Fakta Bella 600 R

Längd:	6,05 m
Bredd:	2,34 m
Djupgående:	0,45 m
Vikt utan motor:	900 kg
Vikt:	1070 kg med provmotor
Max personer:	7 st
Rek motor:	80–150 hk
CE-klass:	C
Bränsletank:	135 liter
Pris:	216 000 kr [utan motor]
Info:	www.bellaboats.fi

Testresultat med Mercury F100EFI

Varv/minut	Knop	Liter/sjömil
5500	33,0	0,98
5000	29,2	0,92
4500	25,6	0,86
4000	21,2	0,77
3500	17,0	0,76

Test med nya Mercury F100EFI. Tyvärr något för klen hydraulstyrning till denna 100-hästare. Ett stort plus däremot för de båda plattformarna (och ankarboxarna) på respektive sida om motorn.

Solna

Vardagar 9-19
Lördagar 9-15

Sickla

Vardagar 10-20
Lördagar 10-18
Sön-/Helg 11-17

Kungens Kurva

Vardagar 10-19
Lördagar 10-18
Sön-/Helg 11-17

Västervik

Vardagar 10-18

Stormarknaden för båttillbehör
08-444 97 50
m.erlandsonsbyggga.se
www.erlandsonsbyggga.se

Nyhet!

Webshop!

- Se vårt erbjudande på
www.erlandsonsbyggga.se

LOWRANCE

3.995:-

Lowrance Elite-7m
Sjökortsplottern Elite-7m ger överlägsen navigationsprestanda med mycket noggrann, inbyggd GPS-antenn. Den 7" stora skärmen med LED-belysning ger en lättöverskådlig bild. Levereras med bygel och strömkabel. (art.nr 63912) ~~5.990~~

Prissänkt 2.000:-

Cobra MARINE™

995:-

Cobra VHF MR-80
Vattentät stationär VHF med "Say again" funktion (spelar åter upp missat anrop) Cobra MR-80 har alla internationella kanaler samt fritidskanalerna L1 & L2. (art.nr 04158) ~~2.495:-~~

SE PRISET!

Raymarine ON BOARD™

6.995:-

Raymarine A75 WiFi inkl sjökort
Senaste 7" sjökortsplottern från Raymarine erbjuder WiFi delning till iPad och Android, kraftfull processor, ljusstark skärm (LED), multitouch och ett användarvänligt menysystem. Levereras med Navionics Silver över hela Europa. (art.nr 03248) ~~8.690~~

GARMIN

7.895:-

Garmin echoMAP 70s
echoMAP 70s erbjuder fantastiska egenskaper i en plotter/ekolod-kombination med en 7" pekskärm med "nyp och zooma"-funktion och HD-ID™-ekolod. (art.nr 69776) ~~9.290N~~

Inkl. akter-spegelsgivare

GARMIN

3.895:-

Garmin echoMAP 50s
echoMAP 50s är en plotter/ekolod-kombination med en 5" skärm och HD-ID™-ekolod. Inbyggd 10 Hz Garmin GPS/GLONASS-mottagare med hög känslighet. (art.nr 69772) ~~4.690N~~

Inkl. akter-spegelsgivare

LOWRANCE

19.995:-

Lowrance HDS-9m Gen2 Touch inkl bredbandsradar
Kraftfull 9" sjökortsplotter med touchskärm och knappsats, fullständig integration av Lowrance omfattande utbud av produkter. Levereras inkl 3G Bredbandsradar. (art.nr 63889) ~~33.480:-~~

Isotherm

4.495:-

Kylskåp Cruise 49
49 liters kylskåp med kompressorn fast monterad bakom frysfacket. Mått: 525x380x445 mm (art.nr 08984) ~~5.490N~~

Isotherm

3.995:-

Kylskåp Cruise 42
42 liters kylskåp med frysfack på 4 liter med lucka. Rygghängd avlyftbar kompressordel som kan placeras upp till 1,5 m från skåpet. Mått: 525x380x475. (art.nr 08952) ~~4.990N~~

Raymarine ON BOARD™

5.188:-

Raymarine ST2000+ inkl fjärrkontroll S100
Raymarine's populära rorkultspilot ST2000+ i ett paket med fjärrkontrollen S100. Dragkraft 77kg, SEATALK och NMEA0183. (art.nr 05153) ~~8.475~~

WiFi-ekolod Lucky Laker
Portabel ekolodsgivare till Smartphone eller surfplatta. Levererar data till en app i din telefon/platta via WiFi, kompatibel med både IOS och Android. (art.nr 03903) ~~1.195~~

995:-

Isotherm

3.250:-

Kylanläggning Compact 2001
O-förångare med 4 l frysfack
Inbyggd sats med Danfosskompressor, 2 m flexirör med återöppningsbara snabbkopplingar, termostat och fästskruvar. (art.nr 08960) ~~3.890N~~

ebm

1.395:-

GPS-logg digital
Logg med 32-kanalig GPS-antenn. Visar den riktiga farten (fart över grund) och fungerar även i låga farter. Möjlighet att visa ackumulerad distans samt kurs.. (13807) ~~1.795:-~~

ebm

1.195:-
0-15 knop

GPS-logg analog
Logg med 32-kanalig GPS-antenn. Visar den riktiga farten (fart över grund) och fungerar även i låga farter. Farten analogt och bäringen digital.
0-15 knop (art.nr 13804) ~~1.495:-~~
0-30 knop (art.nr 13805) ~~1.495:-~~ **1.195:-**
0-60 knop (art.nr 13806) ~~1.495:-~~ **1.195:-**

AquaSmart Light

3.995:-

AquaSmart Light 2,4 Uppblåsbar durk
Lättviktsgummibåt med uppblåsbar durk och köl samt med raka pontoner. Levereras med Bärväska, repsats, luftpump, åror samt spännband för bränsletank. Aluminiumtoft. ø ponton: 350 mm.
Rek motor: 4 Hk. (art.nr 10482) ~~5.495:-~~

Pålitlig!
MHF - Motorförarnas
Helnykterhetsförbund

995:-

Alkoholmätare Alcofind DA8100
Alkolestaren bygger på den tillförlitliga bränscellstekniken. (art.nr 04078) 1.250:-

E-Bridge

298:-

E-Bridge Vikstol
Bekväm, stabil och smidig stol. Ryggstödet kan justeras i sex lägen. Vattentätt och UV-stabiliserat marinblått tyg, PVC under sittdynan. Praktiskt bärhandtag. (art.nr 02970) 398:-

1.995:-

Båtstol Flip
Båtstol med kombinerad stå-/sittfunktion. Främre dynan kan fällas upp med parallella gångjärn som gör att stå-/sittfunktionen ger rätt avlastning och stöd i båda lägena. Klädd med vit eller marinblå marinvinyl. (art.nr 07620, 07622) 2.650:-

1.995:-

Varmvattenberedare SPRING 20L
Emaljerad varmvattenberedare. Elpatron 230 V/750 W, som ligger i botten och värmer vattnet. Kan monteras liggande eller stående. Mått: ø 295 x 620 mm. (art.nr 09016) 2.995:-

TECHIMPEX

3.995:-

Gasolspis Nordica max
Rostfritt stål. Emaljerad ugn. Levereras med ugnsgaller, balansupphängning och kastrullhållare. Försedd med tändsäkring. Bredd **450 mm** (04533) 4.995N
Bredd **500 mm** (04532) 4.995N **3.995:-**

1.650:-

Båtstol Flip
Båtsoffa tillverkad i ABS-plast, klädd med marinvinyl och vadderad med skum. Fällbart ryggstöd. Ljusgrå eller Marin. (art.nr 07625, -26) 2.095:-

495:-

Pentryppump Foline 12V
Tryckvattenpump med 4-kammar-membran. Ledningsfilter ingår. Tryckvakt är inbyggd i pentryppumpen. Tryck: 35PSI Kap: 12,5 lit/min (art.nr 04176) 698:-

395:-

Båtstol
Gångjärn av rostfritt stål, bottenplatta av plast. Fällbart ryggstöd. Finns i färgerna: vit, grå och marinblå (art.nr 02923, -24, -26) 548:-

LTC

795:-

LTC marin stereo CDD-1070 med CD
Stereo med USB-uttag, line in, volymrätt, fjärrkontroll, lågnivåutgång & förstärkare på 4x45 Watt. Färgerna går i pianovit & krom, bakgrundslysningen är röd vilket ger ett mycket behagligt ljus både dag som kväll. Levereras med fjärrkontroll. (09904) 1.250:-

298:-

Bluetooth-högtalare
Trådlös högtalare för såväl inomhus-, dusch- som utomhusbruk. Inbyggd, uppladdningsbart lithiumbatteri. Sugkoppsfäste. Färg: vit eller svart. (art.nr 10076, -78) 398:-

MYSINGE

2.495:-

MYSINGE ALU ihopfällbar cykel 20''
3-växlad cykel med ram av aluminium. Shimanoväxel (art.nr 23000) 3.495:-

SOLARMARE

Solcellspanel std
36 högeffektiva polykristallina celler. Högrtransparent hårdat glas, ram av anodiserad aluminium.
25W 592 x 357 x 30 (06042) 595N **395:-**
50W 675 x 534 x 30 (06044) 995N **675:-**
Regulator SLC 10A (06049) 395:- **298:-**

SOLARMARE

SOLARMARE Marinpanel
Högeffektiva polykristallina kiselceller monterade på en platta av salt- och korrosionsbeständig aluminium.
25W 500 x 450 x 3 (06036) 1.595N **1.395:-**
35W 890 x 350 x 3 (06037) 2.195N **1.695:-**
45W 590 x 670 x 3 (06038) 2.595N **1.995:-**

vetus

7.995:-

Bogpropeller 4,2 Hk / 55 KP.
6-bladig propeller för tystare gång. 12V. (art.nr 07042) 13.990:-
Glasfibertunnel
ø 150 mm x 750 mm (art.nr 07047) **790:-**
*Nettopris

On Board

1.995:-

ON BOARD Peke 650 mm
Landstigningspeke som passar de flesta båtar. Rör av rostfritt stål, AISI316. Plattform av teak. (art.nr 01068) 2.695:-

BOMAR BOWVI

1.995:-

BOMAR Däckslucka
Kraftig, anodiserad aluminiumram och kraftigt, rökfärgat, akrylglas. Snäpplås med ventilationsläge. Mått 554 x 554 (art.nr 12562) 2.895:-

TUDOR

695:-

TUDOR Marin Start 62 Ah
START-batterier är utvecklade för att leverera hög startström. (art.nr 05995) 995:-

Kasco Marine, Inc.

6.490:-

Strömbildare / Kasco De-Icer
Motorhus av rostfritt stål. Propeller av slagtälig plast. Levereras med 10 m elkabel samt linor för upphängning. (art.nr 07082) 8.995

Strömsnål!

6.990:-

Strömbildare / Ice-Eater
Effektiv strömbildare som, med sin unika design, drar upp det varmare vattnet från botten håller ytan isfri! Lämpelig för såväl söt- som saltvatten. Levereras med 10 m elkabel samt linor för upphängning. (art.nr 07099) 8.995

8.495:-
för kätting

Ankarspel LEWMAR Pro-Fish 1000 Paket inkl. fjärrkontroll
Frifallsspel med dragkraft på 454 kg. För ø 8 mm kätting eller ø 14 mm tåg. Levereras installations-klar inkl. manöver-panel, automatsäkring och trådlös fjärrkontroll. tillverkat av rostfritt stål.
För ø 8 mm kätting eller ø 14 mm tågvirke
(art.nr 12322) 14.550:-
För ø 14 mm blyad lina
(art.nr 12325) 15.725:- **8.995:-**

Storskotsystemet från Seldén Mast är inbyggt i bommen. En enda hightechlina är allt som kommer ut i akterkanten.

Båtliv har provseglat Hallberg-Rassy 64 med skrovnummer fyra. Det är ett riktigt flaggskepp i yachtclass, byggd för att seglas av två personer.

Lättseglat flaggskepp från Orust

Med sitt nya flaggskepp har Hallberg-Rassy på Orust drivit knappsegling längre än någonsin tidigare. Den stora och tunga båten är lättseglad även för en liten besättning. Text & foto: Lars-Åke Redéen

ATT HALLBERG-RASSY 64

är en riktig bjässe märks tydligt när vi tar oss ut ur hamnen vid varvet på Orust. Men trots en skrovlängd på 20 m och 42 tons totalvikt är hanteringen av denna enorma båt förvånansvärt enkel.

Förklaringen ligger i utfällbar bog- och häckpropeller, så att man kan trycka båten mot kajen, vända den runt sin egen axel eller köra den i sidled. Systemet, norska Sleipner Sidepower, fungerar utmärkt.

MEN DET ÄR inte bara hanteringen för motor som imponerar. Väl ute på Ellösfjorden hissar vi de rejäla seglen med några knapptryckningar och därefter sköts all skotning och trimning med – just det, knappar.

Anledningen till den extremt förenklade hanteringen av alla vitala funktioner ombord ligger främst i hur Hallberg-Rassys kunder ser ut. Varvet har under

många år varit ett av de mest framgångsrika segelbåtsvarven med totalt 9 400 byggda båtar och även idag har företaget god fart i tillverkningen.

– Det mest unika är att det är en väldigt stor och komfortabel båt som man hanterar ensam om det behövs. Vi kallar det för knappsegling och det har vi utvecklat ännu längre med den här båten, säger Magnus Rassy, vd för Hallberg-Rassy och uppväxt i företaget som startades av hans pappa, Christoph Rassy.

– Med knappsystemet kan man segla längre i livet och det går att hantera den här båten på enbart två personer. Teknologin kommer uppifrån och smyger sig nedåt i storleksklasserna.

Den kritik som Hallberg-Rassy fick när knappsegling och hydraulik till vinschar infördes har bleknat i takt med att systemen har blivit bättre och mer pålitliga. Idag använder de flesta av segelbåstillverkarna rull-

och hydrauliksystem.

– I våra båtar finns det backup för allting med manuella vevar och vinschar. Jag har aldrig hört någon som har behövt använda det, men det är bra att ha med. Det fina med knappseglingen är att det tunga arbetet försvinner och bara det roliga arbetet finns kvar.

BÅTLIV PROVSEGLADE Hallberg-Rassy 64 i fina sommarvindar. Den stora båten tog sig snabbt upp i god cruisingfart och låg sedan tryggt och körde på.

– Nio knop är en bra genomsnittlig hastighet för en sådan här båt. Detta trots att båten väger kring 42 ton, vilket den är ritad för att bära.

Båten accelererar snabbt och värdigt. Trots det är roderkänslan tydlig och båten har de där goda egenskaperna av kvalitetskänsla och trygghet som man kan förvänta sig.

Hanteringen av seglen är verkligen enkel, där framför allt

storseglets speciella vinschsystem imponerar. En enda stor-skotstamp går ut från bommens akterkant ner till en fast punkt akter om sittbrunnen. Här finns ingen skena eller något synligt rörligt skotssystem. Storskotssystemet är kaptivt, det vill säga all överflödiga lina samlas upp inne i bommen och blir osynlig.

– Det är ett nytt storskotsystem från Seldén Mast som är utvecklat speciellt för den här båten. En enda hightechlina går ut i bommens akterkant. Det ser konstigt ut, men inne i bommen finns en stor talja och hydraulcylindrar som arbetar med konstant fart. Som komplement har vi en rejäl, tryckknappopererad kick för att få ut och ner bommen.

SEGLÉN ÄR ELVSTRÖM EPEX membran. Hallberg-Rassy har valt en speciell cruisingfiber som inte är så känslig för fladder och UV-ljus. I EPEX ligger fibrerna i belastningslinjen från horn

15 000 artiklar online!

ALLT FÖR DIN BÅT – PRISVÄRT OCH SNABBT!

awn
Alles an Bord

**APRIL
SUPER-TASCHE -
SUPER-PREIS!**

139,99 €

24,99 €

89,00 €

92,99 €

799,00 €

www.awn24.se
+46 812 41 03 40

Fantastiskt urval av båtartiklar
Bästa kvalitet till förmånliga priser
Snabb leverans
Enkel och säker betalning

Dra nytta av erfarenheten hos Tysklands
äldsta leverantör av båt- och yachtutrustning!

awn
a.w.niemeyer
Allt ombord

Din leverantör av båt- och
yachtutrustning sedan 1745

Hallberg-Rassy har lyckats bättre med än någon annan i den här storleksklassen båtens inredning och ljusflöde. Salongen är stor och luftig.

till horn och bakas med vakuum till ett oerhört starkt material. Dessutom har storseglet en skädda längst upp för att ge seglet bättre hållning.

Utrymmena i sittbrunnen och på däck är, som sig bör, väl tilltagna. Sittbrunnen, som är väsentligt större än i HR 62, är så bred att den har stång som besättningen kan ta spjörn emot tvärs över. Bredden bestäms för övrigt av motorn, som går att lyfta rätt vid reparation.

En sak som Hallberg-Rassy har lyckats bättre med än någon annan i den här storleksklassen är båtens inredning och ljusflöde. Båten har tre dubbelkabiner plus en fjärde kabin som kan användas som en walk-in-closet.

Salongen är stor och luftig salong med mycket mer ljus än i tidigare modeller. Här finns fyra skylights som släpper in ljus plus att varvet har jobbat mycket med indirekt ljus samt LED-belysning.

KÄNSLAN I DE gemensamma utrymmena är lyxigt elegant, på gränsen till en superyacht. Besättningen har kontakt med omvärlden från de flesta platser även inifrån genom sex stycken skrovfönster. Durken är i ett plan hela vägen från salongen och akterut.

Till skillnad från många andra varv bygger Hallberg-Rassy sina båtars maskinrum som ett centrum för all teknologi, pumpar med mera. Huvudmaskinen är en Volvo Penta D6-300 på 300 hk. Här finns också ett elverk på 12 kW, som laddar en jättelik bank med litiumjonbatterier för båtens elsystem (12 och 24V).

Hallberg-Rassy bygger båtar helt och hållet på Orust. Skrov och däck är gjorda i formar och därmed seriebyggda medan res-

ten kan kundanpassas i mycket stor utsträckning. Varvet använder inte vakuuminjicering utan bygger med handuppläggning.

Den stora poängen med vakuumbygge är främst för racingbåtar. I en cruisingbåt är både vridstyrkan och punktstyrkan viktig och då behöver man tjocklek i laminatet. Därför använder vi handuppläggning. Det finns även en risk för fibergenomslag med vakuuminjicering på grund av värmeutveckling, säger Magnus Rassy.

SAMMANFATTNING: Hallberg-Rassy 64 är en mycket stor cruisingbåt i yppersta kvalitetsklass. Båtens många goda egenskaper är resultatet av massor av seglade timmar och hög kvalitet i kombination med nya idéer. Vår enda "kritik" gäller prislappen, men en yacht i den här klassen vänder sig till en begränsad kundrets för vilka ekonomi inte är något problem.

Fotnot: Knappsegling är ett inregistrerat varumärke för Hallberg-Rassy. ☺

Fakta Hallberg-Rassy 64

Designer:	German Frers
CE-klass:	A – Unlimited ocean voyages
Skrovlängd:	19,85 m
Vattenlinjelängd:	17,53 m
Bredd:	5,17 m
Djupgående:	2,5 m
Displacement:	42 ton, lastad
Kölvikt:	12,7 ton
Köiltyper:	bly på djupt kölsvin
Segelyta:	173 m ² , fock och stor
Motor	Volvo Penta D6-300
Diesel:	1800 liter
Färskvatten:	1300 liter
Hålltankar:	3 x 75 liter
Pris:	25 Mkr
Info:	www.hallberg-rassy.com

Till sjöss via Båtmässan!

VENE BÅT

Mässcentrum Helsingfors

6–15 februari

Nordeuropas största båtevenemang

Båtliv
arrangerar en läsaresa
9 februari till Vene Båt
i Helsingfors.
Mer information:
www.batliv.se

Massor att se och uppleva

Alla finska båtmärken är med

Nordens bredaste sortiment

venemessut.fi facebook.com/venemessut

Messukeskus, Mässcentrum Helsingfors

Öppettider: Fre 6.2. kl 14–18, Lör–Sön 7–8.2. kl 10–18, Mån–Fre 9–13.2. kl 11–19,
Lör 14.2. kl 10–18, Sön 15.2. kl 10–17 **Biljetter:** 18/11 €

Uppdragsgivare

ÄKTA MÖTEN. NYA UPPLEVELSER. FRAMTIDEN HÄR.

Messukeskus

SVENSKA BÅTUNIONEN

BÅTLIVETS STÖRSTA MILJÖORGANISATION

En bra miljö är en av de viktigaste förutsättningarna för ett bra båtliv. På de följande sidorna sätter vi båtlivets miljö i fokus och reder ut vad som gäller för spolplattor, toalettankar, bottenfärger och mycket mera. Text & foto: Lars Afzelius och Bengt Anderhagen

IMÅNGA BÅTLIVSUNDERSÖKNINGAR

anges att naturen, friheten och tystnaden är de viktigaste upplevelserna för ett gott båtliv. Därför ger sig närmare 900 000 båtar med sina besättningar ut på sjön för att koppla av och njuta av båtlivet.

För många är själva resan målet, för andra att nå fram till målet eller att bara vara på sjön och lägga till vid en kobbe. Gemensamt för oss alla är den marina miljön. Den vi måste vårda och vara rädda om.

REDAN FÖR 45 år sedan inledde Svenska Båtunionen (SBU) sitt miljöarbete genom samarbete med Stiftelsen "Håll Skärgården Ren", som sedan blev "Håll Sverige Rent".

En känd profil i detta samarbete var Sören Norrby. Så småningom bildades SBU:s miljökommitté. Den tog efter hand fram ett miljöprogram för båtlivet. En miljöbroschyr – "Båtlivets miljö" – spreds i början på 90-talet. Reviderad flera gånger och med sammanlagd

upplaga på närmare 400 000 exemplar.

Ett omfattande miljösamarbete har också skett med Dansk Seilunion. 2001 fick SBU tillsammans med Håll Sverige Rent Östersjöfondens miljöpris.

Även den numera välbekanta spolplattan har SBU inom ramen för "Miljöanpassat båtupptag" utvecklat tillsammans med Miljösamverkan region Väst. Under några år fanns också en halvtidstjänst på SBU kansli för en miljöhandläggare.

IDAG HAR SBU en mycket engagerad och ambitiös miljökommitté, som genom sina kunskaper och sitt agerande är respekterad i alla läger. Det finns en informativ och helhetsbildande hemsida om båtmiljö, där klubbar och enskilda medlemmar hittar all nödvändig information om hur klubben ska bedriva sin verksamhet med fokus på bästa båtmiljö. Varje år genomförs miljökonferenser i de flesta båtförbund och i SBU regi

för alla förbundsmiljöombud.

SBU har krav på att det ska finnas miljöombud i samtliga båtförbund och klubbar. Detta är också en trovärdighetsfråga för SBU i sitt miljöarbete tillsammans med andra myndigheter. Tyvärr har under senaste år funnits en tendens att från politisk sida presentera olika miljöproblem och sedan fatta beslut utan medverkan från det organiserade båtlivet. Den absolut bästa miljöeffekten fås om man i samförstånd utformar regelverk mm. Då drar alla gemensamma krafter åt samma håll och den förhatliga piskan kan hänga kvar på väggen.

DETTA TEMANUMMER OM båtmiljö vänder sig i första hand till alla båtklubbar, vilka har ett uttalat miljöansvar i gällande lagar och föreskrifter. Ibland något svårnavigerade med blindskär i form av påbjudna miljökrav som knappast är motiverade ur miljösynvinkel men som ofta kostar pengar. ☺

Ladda gärna ner broschyren.

En spolplatta är bra för miljön.

Båtklubbens miljöarbete

– en viktig del av SBU:s verksamhet

DET FINNS MÅNGA lagar och bestämmelser om miljön som när de ska omsättas till praktiska åtgärder snabbt hamnar på klubb- och individnivå. Det finns en föreskrift från Sjöfartsverket, SJÖFS 2001:13, gällande från 2002, som säger att alla fritidsbåtshamnar ska ha en avfallshanteringsplan.

Den ska innehålla en förteckning på allt farligt avfall som klubbens verksamhet genererar, hur man tar hand om avfall och vara tillgänglig för alla båtägare. Bara benämningen gör att man känner ett visst obehag, men vi talar om en "Plan för att skydda miljön i vår hamn".

Grunden för klubbens miljöarbete är den verksamhet klubbens bedriver och dess belastning på miljön. Verksamheten måste analyseras, klubben ska förteckna allt miljöfarligt avfall som genereras och utfärda lämpliga bestämmelser för miljöarbetet i hamnen, vilka sedan ska spridas till alla medlemmar. I klubbens miljöarbete är också kommunens miljöinspektör en viktig samarbetspartner som har till uppgift att även lämna råd och anvisningar.

Även den som har sin båt i

"någon annans hamn" har rätt att ta del av hamnens miljöplan.

På Transportstyrelsens hemsida finns en blankett som ska fyllas i och skrivas under av behörig i klubben, förslagsvis klubbens miljöombud. Handlingen behöver inte skickas in till Transportstyrelsen, som i detta avseende är tillsynsmyndighet. Om det uppdagas brister i avfallshanteringen kan Transportstyrelsen bestämma att bristerna ska åtgärdas och, om så inte sker, utfärda böter.

TRANSPORTSTYRELSEN HAR OCKSÅ

gett ut en handledning på 24 sidor som heter Mottagning av avfall från fritidsbåtar. Den finns att ladda ner och är ett bra stöd för klubbens arbete. När avfallshanteringsplanen är upprättad är det lämpligt att klubben skickar ett exemplar till kommunens miljöinspektör för kännedom. Då slipper man kanske onödiga konfrontationer framöver och utvecklar istället ett bra samarbete.

Det finns enligt Miljöbalken en skyldighet för olika tillsynsmyndigheter (till exempel kommunerna) att regelbundet utöva

tillsyn av hur verksamheten (lagtextens ord, i detta fall klubben; förf. anm) arbetar för att motverka och förebygga olägenheter för människors hälsa och miljö. Räkna alltså med besök från kommunens miljöinspektörer minst en gång per år.

Några ord om klubbstyrelsens ansvar för miljöarbetet

En styrelse har, som sagts, ett ansvar för att det upprättas planer för avfallshandling och hantering av farligt avfall. Lika viktig är informationen ut till medlemmarna. Anslag med tydliga anvisningar måste finnas vid spolplatta, toatömningsstation och miljöstation mm.

Okänd eller otydlig information kan innebära att styrelsen får bära hela ansvaret för de skador på miljön som åsamkas. Hur styrelsen informerar sina medlemmar om gällande miljöregler i hamnen är också en vanlig fråga när klubben är föremål för tillsyn.

Kan man ålägga en styrelse allt ansvar för till exempel slip- och skrapdamm som uppstår när enskilda medlemmar arbetar med sina båtar? Föreningen har i egenskap av ägare eller arren-

dator ett betydande ansvar för verksamheten inom sitt område. I en nyligen utfärdad dom av Länsstyrelsen i Stockholm och efter överklagan fastställd av Mark- och miljödomstolen i Nacka Tingsrätt sägs att "Vid en samlad bedömning finner man att föreningens ansvar bör begränsas till att tillse att det farliga avfall som uppkommer inom området kan samlas hop, hanteras och bortforslas på ett säkert och ändamålsenligt sätt. Däremot kan inte begäras att föreningen ska ansvara för det praktiska omhändertagandet av det avfall som uppkommer inom ramen för de enskilda båtplatsinnehavarnas verksamhet".

KOMMENTAR: STYRELSEN HAR

ansvar för att informera om vad som är farligt avfall, att tillhandahålla till exempel en miljöstation, där det farliga avfallet ska förvaras och/eller bortforslas och genom anslag mm informera om hur miljöarbetet ska bedrivas. Klubben kan också ha regler eller stadgar om vad som händer om en medlem inte följer givna bestämmelser. ☺

När blir den för båtlivet miljövänliga bottenfärgen tillgänglig?

BAKGRUND: I var sin ringhörna hittar vi två kraftfulla aktörer.

Kemikalieinspektionen som tillåter oss att använda vissa båt-bottenfärger i vattnet och Havs- och Vattenmyndigheten, som så fort båten tas upp på land tvingar båtägaren att ta bort samma färg.

Då träder Havs- och Vattenmyndighetens riktlinjer om båt-bottentvättar in och säger att alla båtar ska tvättas på spolplatta med så kallad steg-2 rening, vilket innebär filterinstallation med mera på cirka 200 000 kr och årliga driftskostnader på cirka 25 000 kr för drift, provtagningar, vattenanalyser och dagliga rengöringar (för en medelstor båtklubb med cirka 150 båtlyft/år). Spolplattan tar hand om kopparrester, som motsvarar ytterligare någon dags liggetid i vattnet. En stor kostnad, men en försumbar miljövinst.

Båtägaren väntar på en bottenfärg som är vänlig mot naturen men ovänlig mot tulpanen!

Är det möjligt att ta bort koppar i våra båtbottnfärger?

Enligt forskaren Emiliano Pinori vid Sveriges Tekniska Forskningsinstitut används båtbottnfärger volymmässigt i första hand av den globala havstransportflottan, som förbränner cirka 400 miljoner ton fossilt bränsle per år. Denna flotta skulle förbränna omkring 40 procent mer om man inte förhindrar påväxt av bland annat havstulpaner på skrovet. Detta skulle i sin tur få enorma ekonomiska konsekvenser och innebära att ytterligare cirka 450 miljoner ton CO₂ skulle släppas ut i atmosfären. De stora fartygen behöver robusta och effektiva färger som håller skrovet rena i flera år. Utvecklingen av båtbottnfärger drivs i hög grad av dessa användares behov och färgtillverkarna anpassar och modifierar därefter färgerna för småbåtmarknaden och privata användare.

Mot denna bakgrund är

Exempel på godkända bottenfärger.

det lätt att förstå varför – trots kraftig ökning av forskning under de senaste 30 år (sen TBT skandalen på 80 talet) och trots att ansträngningar läggs på att övertyga båtägare att övergå till alternativa metoder – kopparbaserade färger fortfarande tyvärr representerar 80 procent av marknaden för fritidsbåtar.

Kemikalieinspektionens riskbedömning säger också att den sammanlagda miljövinsten är högre med koppar i färgen och rena skrov än påväxta skrov och ökad bränsleförbrukning.

Vad gör våra stora färgfabrikanter – International, Hempel och Jotun?

De utvecklar nya produkter inom ramen för de regelverk som gäller. Så länge det är tillåtet att använda koppar i färgen kommer den att finnas kvar med lite olika mängdinblandningar för olika delar av landet. Det finns också helt kopparfria färger som är avsedda för insjöar och Botten-

havet, men räkna med att båten måste tvättas några gånger varje säsong. Även omålade båtar i Östersjön måste tvättas flera gånger under en säsong för att undvika beväxning.

Det är viktigt att påpeka att dagens kopparfärger väl fyller sin funktion för det område de är avsedda. Måla därför inte med starkare färg än vad som tillåts i landets olika vattenområden.

DET FINNS ALTERNATIV till kopparfärg med annan teknik. Man kan skapa en glatt yta på skrovet genom att måla med silikonbaserad färg, vilket gör att havstulpanen inte fäster så hårt och faller av vid hastigheter över 15 knop. Segelbåtar kan istället torkas av med en tvättsvamp om man inte har tillgång till båttvätt. Det är dock ett mer omfattande arbete att lägga på silikonfärg än konventionell kopparfärg. Både International och Hempel har tagit fram sådana bottenfärger.

En båtklubb kan också ansöka om LOVA-bidrag för att anskaffa ett antal långskaftade borsthuvuden för tvätt av båtar som ligger i sjön.

För gamla båtar, tidigare målade med numera förbjudna TBT-färger, finns bara ett recept. Blåstra båtbottnen och ta bort gammal grund- och bottenfärg. Det finns olika blåsträngsmetoder som bara tar bort grundfärgen på skrovet men utan att skada gelcoat. Därefter måste botten behandlas med ny grundfärg i det antal lager som färgfabrikanterna anger. LOVA-bidrag kan också enligt reglerna beviljas för blåstring av båtbottnar.

DET FINNS AKTUELLA forskningsprojekt i Sverige som visar på att man genom att tillsätta vissa substanser kan minska kopparinblandningen med minst 20 procent och mer och samtidigt förhindra påväxt.

Kemiföretaget Axichem har via forskning på capsaicin, en biprodukt vid utvinning av färgämnen ur chilifrukt, skapat en tillverkningsprocess av en syntetisk variant, kallad Fenylcapsaicin. Den substansen håller tillbaka tillväxten på fartygsskrov och har i utblandad form tillsammans med färgprodukter uppvisat goda resultat. Studier visar att det räcker med en inblandning av 0,3% i färgprodukten för att uppnå de påväxthämmande effekterna.

Per Olsson, informationsansvarig på Axichem, säger att fältstudierna nu är avslutade med positiva resultat och förberedelser pågår för att tillsammans med tillverkare av båtfärger utveckla olika produkter.

Innan produkterna kan komma ut på marknaden måste vissa regulatoriska processer (EU-godkännande, förf. anm) slutföras. Dessa bedöms vara klara i slutet av 2015. Båtliv kommer att följa Axichems fortsatta arbete med sin Fenylcapsaicin.

I-Tech är ett annat företag,

som ur en molekyl, medetomidine, har utvecklat Selektope, en så kallad bottenfärgsubstans som ska hindra påväxt av havstulpaner och andra skalbildande djur på båtar och fartyg. Antifouling-effekten är god i koncentrationer av cirka 0,1 procent inblandning i stället för 40-60 % koppar.

Den växthindrande effekten uppnås genom stimulering av havstulpanlarvernas simbetende vilket innebär att larverna simmar vidare, kanske till nästa båt, istället för att fästa sig mot ett skrov målade med Selektope. Substansen är godkänd och används nu av de största marina färgföretagen vid båtbottnmålnings i Kina, Korea och Japan. USA väntas godkänna substansen 2015 medan man i Europa fortfarande brottas med EU biociddirektiv.

ETT TREDJE EUROPEISKT projektet är LEAF, "Low Emission Antifouling" där forskare från 'SP - Sveriges Tekniska Forskningsinstitut' tillsammans med Göteborgs Universitet och fem andra universitet och institut från Europa och Brasilien, har hittat en ny miljövänlig metod för att slippa alla typer av påväxt. Istället för att låta larven simma bort från skrovet låter forskarna den sätta sig och tränga in i bottenfärgen och därmed komma i kontakt med det gift som finns inneslutet i färgen. Det gift som används för att testa konceptet är ivermectin. Giftet har ett lågt läckage som går att få bort helt och hållet. Enkelt uttryckt så gräver havstulpanen sin egen grav.

Hittills gjorda fältförsök har visat på god effekt utan påväxt med endast 1 gram per liter färg och kan ersätta den kopparsulfats som nu används i våra bottenfärger. Sommaren 2015 görs de sista fältförsöken i Europa och Brasilien. Svenska båtägare kan registrera sig som frivillig på www.leaf-antifouling.eu

Sedan återstår den omtalade registreringsprocessen i EU. Enligt Emiliano Pinori (SP) finns en fördel med valet av slutgiltig molekyl, något som han hoppas ska få resan mot ett EU-godkännande att gå snabbare än normalt men det vore orealistiskt att påstå en LEAF färg finns över disk tidigare än om 4-5 år. Ett EU-godkännande enligt Biocidregelverk kan för ett enstaka ämne kosta upp till cirka 50 Mkr. ☺

Toatömning från 1 april

FRÅN OCH MED 1 april 2015 ska alla fritidsbåtshamnarna kunna ta emot avfall från fritidsbåtars septiktankar. Då blir det förbjudet att tömma ut tankarnas innehåll i sjön.

Mycket har skrivits om hur man tekniskt installerar däckförskruvning, slangar och kulventiler i sin båt men inte lika mycket om huruvida varje fritidsbåthamn verkligen behöver ha en egen toatömningsstation.

En hamn utan gästbåtar eller med båtar utan toatank behöver ingen sådan station eftersom något avfall inte behöver omhändertas. Om en mindre hamn har båtar med toatank och därmed ett avfallshanteringsbehov kan man skriva ett samverkansavtal avseende just toatömning med en närliggande hamn. Inom vissa hamnområden kan flera klubbar bygga en gemensam tömningsstation.

I vissa fall kan det räcka med att klubben på en informationstavla i sin hamn anger var i området det finns en eller flera toatömningsmöjligheter. Är man osäker bör samråd ske med kommunen om hur många stationer det bör finnas i kommunen eller i aktuellt område.

Ett exempel är Sotenäs kommun

Tömningsstation för båtar.

som idag har en enda toatömningsstation i hela kommunen för båt- och gästhamnarna i Smögen, Kungshamn, Hunnebostrand, Bovallstrand och Väjern. Den står i Kungshamn och ska alltså betjäna flera av de största och mest populära hamnarna i hela Bohuslän. Förhoppningsvis finns det planer på utbyggnad inför nästa båtsäsong eftersom dagens antal är på tok för litet.

På Tjörn har två marinor/varv och en båtklubb gemensamt planerat för en toatömningsstation med stöd av kommunen som också har fått

LOVA-bidrag för bygget.

Transportstyrelsen har gett ut en "Lathund för fritidsbåthamnarna. Att anskaffa mottagningsanordning för toalettavfall från fritidsbåt". Tillsammans med "Mottagning av avfall från fritidsbåtar" ger den bra information som klubben har nytta av vid sina funderingar om att bygga tömningsstation eller inte. Bägge publikationerna finns på Transportstyrelsens hemsida.

För den enskilde båtägaren kan ett alternativ till sugtömning av toalettavfall bli möjlig. Ny teknik gör att man numera kan installera vattenbehandlingsystem även i större fritidsbåtar. Toalettavfall kan med sådan teknik renas ombord och sedan släppas ut i havet. Därmed behöver båtägaren inte åka in i hamn för att tömma sitt avfall och på lång sikt innebär det en minskad belastning på kommunernas avlopps nät.

Transportstyrelsen har tagit fram ett förslag till ändring av gällande utsläppsförbud och vill införa en möjlighet att erhålla undantag från utsläppsförbudet i nu gällande föreskrifter. Läs mer på transportstyrelsens hemsida. ☺

Inget tvång med spolplattor

ALLA BÅTAR MÅLADE med biocidfärg måste vid höstupptagning spolas över platta eller annan anordning som kan samla upp färgrester. Dessa ska behandlas som miljöfarligt avfall.

De första spolplattorna dök upp för ungefär tio år sedan. Då användes endast spolning med trekammarbrunn som reningsmetod. Sandö Hamn söder om Göteborg var bland de första att anlägga en sådan spolplatta.

Provtagningarna visade att reningsgraden blev mer än 95 procent av det använda spolvattnet. Idag finns av Havs- och Vattenmyndigheten sedan 2011 utgivna riktlinjer för båtbottnvättar. Det är som namnet anger riktlinjer som kommuner och båtklubbar tillsammans har att förhålla sig till. I riktlinjerna nämns också att man ska installera steg 2-rening genom anskaffning av kvalificerad filterutrustning och krav på att uppnå vissa maxvärden för förekomst av bland annat koppar.

Behovet av spolplattor varierar i olika delar av landet. I insjöar målas normalt inte båtbottnarna och därmed behöver heller inga

färgrester samlas upp. Västkusten och ostkusten skiljer sig vad avser havstulpanernas aggressivitet. Därmed är det också tillåtet att använda lite kraftigare båtfärger på västkusten än på ostkusten.

På ostkusten har också utvecklats metoder för tvättning av båtbottnar när båtarna ligger i vattnet, vilket kan innebära att man inte behöver måla sina båtar. Då behövs heller ingen spolplatta på klubbens mark om man bara lyfter omålade båtar. Riktlinjerna måste alltså tillämpas med omdöme och alltid i samråd med respektive klubb, vilket inte alltid har varit fallet.

Under de senaste åren har det vuxit fram ett behov av att se över riktlinjerna. Sjösportens Samarbetsdelegation (SSD, företrädare för SSF, SXX och SBU) och Havs- och Vattenmyndigheten har kommit överens om att tillsammans se över riktlinjerna utifrån gjorda erfarenheter.

Steg 2-reningen håller sig sällan inom de värden som riktlinjerna anger. Nyttan av att spola av så små mängder har starkt ifrågasatts. En båtklubb har också överklagat ett

föreläggande från sin kommun om att alla båtar målade med biocidfärg från 2015 vid upptag endast får spolas över spolplatta med steg 2-rening.

Beslutet överklagades och berörd länsstyrelse upphävde tvånget att anlägga spolplatta. I domen nämns att "Eftersom förutsättningarna varierar både verksamhetsmässigt och geografiskt mellan anläggningarna, bör det från tillsynsmyndighetens sida inte ställas krav på vilken typ av anläggning som ska installeras utan att hamnen fritt ska kunna välja mellan alternativen".

Dock noteras att länsstyrelsen i sitt resonemang hela tiden hänvisar till nämnda riktlinjer. Det pekar på vikten av att se över riktlinjernas innehåll. Någon utvärdering av de miljömässiga vinsterna med steg 2-rening har inte gjorts, något som också bör ske om man vill hävda att kravet ska finnas kvar. ☺

Båtklubb fick rätt om spolplatta
Läs mer på Båtpolitik och debatt. Sidorna 10-11.

Borsttvätt för alla i Fisksätra

I Lännerstasundet mellan Skurusundet och Baggensfjärden i Stockholm ligger Fisksätra Båtklubb. Här finns sedan juni i år en flitigt använd båtborsttvätt. Vid årets upptagning var det en jämn ström motor- och segelbåtar som skulle tvätta botten. Text: Bengt Anderhagen Foto: Roland Brinkberg

FISKSÄTRA BÅTKLUBB

har ett samarbete med företaget Boatwasher Sweden AB, som driver själva tvätten. Odd Klofsten från företaget dirigerar lugnt in båtarna.

Normaltiden för en tvätt är cirka 15 minuter. Den här säsongen har företaget sålt 500 tvättningar för den här maskinen. Tack vare ett väl skyddat läge för vind och sjö är det inga problem att tvätta stora motorbåtar eller segelbåtar.

– Vi kan ta emot båtar upp till 13x4 m och med ett djup på 2 m. Där borstarna inte kommer åt, till exempel ovanför drev, hjälper

jag till med en högtrycksspruta. Allt fler båtar kommer hit helt utan bottenfärg och då är det bara alger och havstulpaner som lossnar och det är ju organiskt material, säger Odd Klofsten.

Alla rester suggs upp i filter säckar som lämnas till deponi på återvinningsstation. Är båten målad med biocidfärg, som består av kopparföreningar eller andra giftiga ämnen, får den inte köras i tvätten.

– Borsttvätten ägs av Nacka kommun men vi är en slags "fodervårdar" för tvätten och några av våra klubbmedlemmar

hjälper till att köra den, berättar Hans Ekroth, "miljökämpe" från Fisksätra Båtklubb.

– Tidigare låg tvätten i Skurusundet, men när vi fick höra att den inte skulle ligga kvar där så kontaktade vi Nacka kommun och nu är den här. Det är perfekt för våra egna medlemmar, men den är naturligtvis även öppen för andra båtägare. Nu gäller det att få dem att hitta hit och därför har vi bland annat annonserat att borsttvätten finns här hos oss.

EN AV HUVUDANLEDNINGARNA till satsningen på borsttvätt är att

miljökraven från kommunerna blir allt större.

– Ska man använda bottenfärg och måste spola av botten så måste det finnas spolplatta, säger Leif Wågert, ordförande i Fisksätra Båtklubb. Vi har vår hamn nedanför Fisksätra, men uppläggningsplatsen ligger på Skogsö. Det innebär att vi måste lyfta båtarna hos Sune Carlssons varv och sedan köra dem med trailer till uppläggningsplatsen.

– Det fungerar riktigt bra. Vi funderade på att anlägga en spolplatta på uppläggningsplatsen, men vi fick nej av Nacka kommun

Odd Klofsten lotsar in en RIB-båt i borsttvätten.

Den miljömedvetna styrelsen. Fr. v: Ian Coard, Leif Wågert, Tom Bjenne, Hans Ekroth och Markus Borgström.

Checklista för bottenvättare

1. Sluta bottenmåla med antifouling.
2. Gör rent skrovet från lös bottenfärg (som kan lossna under tvättningen).
3. Tvätta under säsongen då beväxningen bromsar farten eller ökar bränsleförbrukningen.
4. Ta helst bort giftfärgen för gott och lägg på en epoxifärg.
5. Köpa bottenfärg och penslar
6. Tvätta och slipa botten innan målning
7. Sprida gifter i vattnet under säsongen

Kim Alpgård har tvättat sin segelbåt i fem år.

Fakta Fisksätra Båtklubb

Klubben bildades 1974. Den har 150 medlemmar med cirka 75 motorbåtar och 75 segelbåtar.
Hamn i Fisksätra och uppläggningsplats på Skogsö.
Nybliven medlem i Saltsjön-Mälarens BF.

Borsttvätt är toppen, tycker Mats Edestig i sin Bella 850.

som äger marken. Dessutom har vi så kort arrendetid på uppläggningsplatsen, bara ett år, varför det inte var ekonomiskt försvarbart att investera i en dyr spolplatta. Så envisas man med att ha bottenfärg så får man ta sig till en båtklubb som har spolplatta och lyfta upp och tvätta där.

Hur är förhållandet till kommunen?

– Det är bra, vi har en bra dialog med dem, säger Hans Ekroth.

– Dessutom är vi med i Nacka Förenade Båtklubbar och inom den organisationen försöker vi samordna våra miljöinsatser och ta fram likvärdiga miljöplaner. Bland annat har vi tagit fram en Miljödeklaration som varje båtägare får skriva under. I den står det exempelvis att båtägaren inte

får förorena marken vid båten med slipning eller högtryckstvätt av botten då giftig bottenfärg frigörs och lagras i marken. Båtägaren får också deklarerat vilka färger och kemikalier som han eller hon har använt vid upptagning och vårustning. Det har inte varit några större problem att få in deklARATIONEN till styrelsen. Vi vill inte känna oss som några slags ”miljöpoliser”, men det kan bli heta diskussioner.

Går det att omvända båtfolket, att få dem att sluta med giftig bottenfärg?

– Det är inte helt lätt att vända en sådan här skuta, säger Leif Wågert. Vi började för cirka tre år sedan att propagera för miljövänligare alternativ när det gällde behandling av botten.

För varje år går vi ut med budskapet att de ska sluta bottenmåla, bland annat genom dekalering som vi fäster på båtar med bottenfärg. Vi börjar se ett positivt resultat, i början var det väl fem, sex båtar som gick över till borsttvätt men nu är det över 60 av klubbens 150 båtar. Det går sakt men säkert åt rätt håll. Det gäller att få båtägarna att inse fördelarna med att sluta bottenmåla, både för miljön och för dem själva när det gäller såväl arbete som ekonomi.

Varför har du gått över till att borsttvätta botten?

Vi frågade Mats Edestig, ägare till en Bella 850:
– Det är tack vare min yngsta dotter, berättar Mats. Hon tyckte att vi skulle vara miljövänliga och då var det bara att lyda. För sex år

sedan blästrade jag bort all gammal färg på hösten, lät botten torka och satte sedan på fyra lager epoxi under våren. Det är det bästa jag har gjort. Nu tvättar jag tre gånger per säsong, en gång efter midsommar, sedan i skarven mellan juli/augusti ungefär och till slut innan upptagningen på hösten.

– Jag är verkligen nöjd, det fungerar så bra. Jag betalar cirka 500 kr per tvätt och det blir ungefär vad bottenfärgen skulle ha kostat. Men man får ju inte glömma bort att man slipper det trista jobbet att ligga under båten och tvätta och måla. Och jag var aldrig riktigt säker på om den bottenfärg som jag köpte var tillräckligt bra. Nej, det här är mycket bättre, säger en entusiastisk Mats Edestig. ☺

Saltsjön-Mälarens Båtförbunds miljökonferens i oktober var välbesökt.

Ny båtpolicy för Stockholm

Sluta måla med giftig båtbottnfärg på Ostkusten! Det blev facit efter den miljökonferens som Saltsjön-Mälarens Båtförbund anordnade i slutet av oktober. Text och foto: Bengt Anderhagen

INTRESSET OCH engagemanget var stort från de nära 140 båtclubsdeltagarna. Miljöinspektörerna Christian Weyer från Södertörns Miljö- och Hälso- skyddsförbund och Monika Weiss från Stockholms stad var inbjudna för att informera om vilka lagar som gäller och om Stockholms nya båtpolicy.

– Det finns en hel del lagar och förordningar som båtclubbarna och medlemmarna har att rätta sig efter, men det viktiga är att man använder sunt förnuft, sa Christian Weyer. Målar man sin båt ska man veta vad färgen innehåller, man kan aldrig ursäktas sig med att man inte visste. En annan viktig lag är den så kallade försiktighetsprincipen. Finns det ett miljövänligt produktalternativ ska man naturligtvis använda det.

– Inom Stockholm har vi flest Mälarklubbar, berättade Monika Weiss från Stockholms stad. I Mälaren gäller helt andra regler än i Östersjön. Därför blir det skillnad på handläggningen

mellan kommunerna. Vi fokuserar mycket på Mälaren, som är en dricksvattentäkt och i en sådan får det inte finnas några kopparfärger över huvudet. Vi vet att det finns för höga zink- och kopparvärden i Mälaren och det måste vi lösa först, Östersjön får bli en senare fråga för Stockholms stad. Så den båtägare som ligger i Mälaren och målar med en kopparfärg gör fel. De färger som Kemikalieinspektionen har godkänt innehåller bekämpningsmedel och sådana är inte godkända i en dricksvattentäkt!

Stockholms stad har också en speciell policy när det gäller båtbottnfärger och det är att miljöperspektivet ska förstärkas. All uppläggningsmark i Stockholm är så pass dyr att man vill använda marken även sommartid för exempelvis sport, camping, odling och kaféer. Det här med TBT är Stockholms största problem. Båtar som målades innan TBT-fär-

gerna förbjöds läcker fortfarande TBT-ämnen. För att få bort det gamla färglagret på en plastbåt är nog blästring och epoxibehandling det bästa alternativet. Är det en träbåt så måste den gamla färgen kapslas in med speciell primer eller motsvarande.

BERTIL BJÖRKMAN, GÅLÖBASENS

BK, och Christer Breitenau, Skurusundets BS, presenterade ett annorlunda men mycket prisbilligt och miljövänligt alternativ till spolplatta. Lösningen bestod av en byggtvättutrustning för vattenblästring med en kombination av mobil filtrering. En roterande borste med högtryck tar bort färg och smuts. Via en sug samlas det kontaminerade vattnet upp i ett filter och allt skräp kan samlas upp i en grovdammugare.

Tomas Sörensen från företaget Dustcontrol visade ett alternativ med torrslipning och total uppsugning av materialet i påse. Det uppsamlade materialet filtreras i en trestegslösning med cyklonseparering, finfiltrering och även HEPA-filter. Ett system inte bara bra för miljön utan även för sliparen, som slipper allt damm. Vill man inte köpa en sådan anläggning går det bra att att hyra den.

Jimmy Dominus, miljöansvarig inom SMBF, uppmanade

båtclubbarna att göra handlingsplaner, egenkontroller och gärna inventera båtbeståndet och ta reda på hur båtägarna behandlar sina båtbottnar. Han sammanfattade dagen med att "allt fler båtägare målar botten allt mindre".

Hur sköter sig båtclubbarna och båtägarna, frågade vi Christian Weyer:

– Vi vill och ska vara rådgivande och hjälpa clubbarna att uppfylla miljökraven.

– För varje år blir det bättre och nu börjar vi få förtroende för varandra och kan föra en meningsfull dialog. Vi inspektörer kan lära oss mycket genom att lyssna på båtclubbarnas medlemmar, där finns en stor erfarenhet.

Vad tror du om framtiden när det gäller båtclubbarnas miljöarbete?

– De styrmedel och riktlinjer som beslutande myndigheterna, exempelvis Havs- och Vattenmyndigheten, Naturvårdsverket, Kemikalieinspektionen, tar fram går inte riktigt ihop. Det kommer hela tiden nya förslag och riktlinjerna ändras, vilket gör att såväl vi som båtclubbarna blir frustrerade och inte vet vad som gäller. Men jag tror på båtfolket, de är innerst inne rädda om den miljö som de ska färdas i, säger Christian Weyer. ☺

Christian Weyer.

Ny ordförande för båtmiljörådet

BÅTMILJÖRÅDET BILDADES 2008 med syfte att främja ett miljövänligt fritidsbåtliv. Ordförandeskapet har vandrat mellan Transportstyrelsen och Havs- och Vattenmyndigheten. Nu är det Transportstyrelsen återigen som blir ordförande för båtmiljörådet.

– Vår ambition är att fortsätta att driva båtmiljörådet med samma in-

riktning som tidigare och satsa på att arbeta ännu mer aktivt, till exempel mer riktad information till båtägare, säger Lina Petersson, ordförande för båtmiljörådet och miljöhandläggare på Transportstyrelsen.

I rådet ingår 19 myndigheter, organisationer och föreningar som alla har någon form av koppling till båtliv och miljö.

LOVA-bidrag för enkel borsttvätt

FÖRORDNINGEN OM LOVA-BIDRAG omfattar numera även enklare åtgärder för rengöring av båtbotten. Därmed gäller LOVA-bidraget även för borsttvätten Scrubbis. Båtklubben kan därmed anskaffa den tillklubben och få 50 procent av kostnaden i bidrag.

Scrubbis är en enkel och praktiskt undervattenborstskrapa som gör det möjligt att hålla sin båt ren från beväxning hela säsongen. Man kan

enkelt tvätta båtbotten från reling, brygga eller Y-bom. Pris 895 kr.

www.scrubbis.se

Brist på vinterplatser och båtbottentvättar

DET RÅDER BRIST på vinteruppläggningsplatser för fritidsbåtar och spolplattor för båtbottentvätt i kommunala anläggningar.

– Vinteruppläggningsplatser och tillgång till botten tvätt är en nyckelfaktor för båtlivet och miljön. För att så många som möjligt ska kunna uppleva glädjen med att ha egen båt är det viktigt att kommunerna kan erbjuda sina invånare den servicen, säger Mats Eriksson, vd för Sweboat.

I Sweboats (Båtbranschens Riksförbund) undersökning av båtlivet i Sverige i år uppgav 73 kommuner att de driver hamnar för fritidsbåtar. Resultatet visar på stora skillnader mellan kommunerna. Drygt 60

procent av kommunerna som driver hamnar erbjuder inga vinteruppläggningsplatser alls. Endast i 16 kommuner som driver fritidsbåthamnar finns det anläggningar för båtbottentvätt.

Privata aktörer och ideellt drivna båtklubbar redovisar en större tillgång på vinteruppläggningsplatser än kommunerna. Totalt har de privata företagen i undersökningen plats för cirka 90 procent av sina båtar och de ideella båtklubbarna uppläggningsplatser för 57 procent av sina båtar. Jämfört med tidigare år är tendensen att kommunala vinterplatser minskar mycket på grund av ökade behov av bostäder och annan användning av marken.

Ren båtbotten utan gift

SBU, NATURSKYDDSFÖRENINGEN, Skärgårdsstiftelsen och Sveriges Sportfiske- och Fiskevårdsförbund har tillsammans fått 2,2 Mkr av Havs- och Vattenmyndigheten för ett informationsprojekt som syftar till att minska användning av giftfärger på båtskrov.

– Genom träffar och olika former av information ska båtägare, sportfiskare, båtklubbar och kommuner informeras om hur man kan hålla båtar rena utan att förgifta vattenmiljön, säger Ellen Bruno från Naturvårdsföreningen.

Dessutom blir det en nylansering

av hemsidan Båtmiljö.se på Båtunionens egen hemsida samt finansiering av det så kallade Havstulpanprojektet hos Skärgårdsstiftelsen. Detta ger varningar via sms när havstulpanerna beräknas slå till.

– Syftet är att minska användningen av giftiga båtfärger genom att informera båtägare och andra om miljövänliga alternativ, säger Björn Sjöberg, chef för avdelningen för havsförvaltning på HaV.

Projektet omfattar Östersjön, öster om Öresund och insjöar där målning av båtbotten i princip inte behövs.

JULERBJUDANDE!

Navigationssystem

för

14.995:-!

inkl. moms

Seapilot erbjuder ett högpresterande navigationssystem för under 15.000:- INKL. MOMS!

Allt detta ingår!

Appen Seapilot, med alla svenska sjökort¹. I Seapilot kan du navigera som i vilken sjökortsplotter som helst - fast enklare och snabbare! Du kan se var du är, följa din framfart i sjökortet, lägga rutter och waypoints samt få spår från där du åkt. Sjökortet är S-57 baserade vektorsjökort som garanterat är de bästa sjökortet som går att få tag i!

Tack vare **GPS kompassen Vector Carbon** så får du en extremt bra GPS för din positionering. Desutom får du en extremt snabb uppdatering av kompassinformationen (ej att förväxla med COG) som gör att du får realtidsuppdatering på din kurs. D.v.s. svänger du, så svänger båten, eller kartbilden, i Seapilotappen - samtidigt!

Med hjälp av Seapilot's **Klass B AIS Powerboat**² så kan du se vart andra båtar/fartyg befinner sig³, samt visa för andra var Du befinner dig. Seapilot Powerboat AIS skickar alla Klass B meddelanden, och tar emot alla AIS meddelanden, som finns tillgängliga.

All data från GPS kompassen och Powerboat AIS skickas trådlöst till Seapilotappen, som du har i din tablet/W8PC, via en s.k. NMEA multiplexer, i detta fall en **ShipModul-2Wi**.

Frågor? Kontakta oss!

¹ Alla svenska sjökort utgivna av Sjöfartsverket ingår i 1 år. ² VHF & GPS antenn ingår inte i paketet. ³ Andra båtar/fartyg måste ha AIS transponder för att du skall se dem, samt minst AIS mottagare för att de skall kunna se dig.

Systemet:

GPS Kompass
Vector Carbon

Seapilot AIS
Powerboat

GPS & VHF
ant. (ingår EJ)

WiFi-Multiplexer
ShipModul-2Wi

Seapilot app
(tablet ingår EJ)

VENDEVÄGEN 90
182 32 DANDERYD
SWEDEN

TEL. +46-8-622 26 60
WWW.SEAPILOT.COM
INFO@SEAPILOT.COM

Hör av dig med tips!

Båtliv tar gärna emot tips och idéer om hur vi gör miljön bättre. Maila till: info@batliv.se

ORDFÖRANDE HAR ORDET: BENGT GÄRDE

Lex Romson

DU HÅLLER NU i din hand SBU:s temanummer om miljöfrågor inom båtlivet, planerat sedan länge. SBU har under mycket lång tid och målinriktat drivit och varit den ledande organisationen när det gäller miljöfrågor relaterade till båtlivet. SBU har varit aktivt engagerad när det gäller bättre och giftfria båtfärger, alternativ till bottenfärger, effektiva, tystare och renare båtmotorer, nyttjandet av alkylatbensin med

mera. SBU arbetar också hårt med båtlivets "image" att båt människor inte är "miljöbovar" utan tvärtom. SBU vill leda och inte följa miljötankandet inom båtlivet.

Det är därför man inte utan stor förtyvulan och förvåning nås av budskapet att vår miljöminister och vice statsminister målat sin båt med en förbjuden bottenfärg och då även med en färg som inte får importeras till eller saluföras i Sverige. Som om detta inte var nog förnekat hon kändom om färgen och skyller köpet av färgen på sin man, oaktat att det är hon som har målat.

Vidare nämner hon att hon ska åtgärda problemet med att måla över den giftiga färgen med en laglig färg. Så enkelt är det tyvärr inte. Här visar vår miljöminister stor okunskap om giftfärger då det gift som båten nu behandlats med kommer att upptas av båtens trä och sprida gifter i våra vatten under båtens hela livstid. Vidare måste miljöministerns båt nu betraktas som "giftigt" avfall när den ska skrotas och då gå på särskild "deponi". Vem betalar då för detta?

Sweboat driver sedan år tillbaka ett projekt för återanvändning

av gamla båtar, där just båtar med gamla miljödåliga färger utgör ett stort problem. Som om detta inte var nog lär familjen Romson släppa ut det så kallade "gråvattnet", vatten från disk, handfat och dusch, orenat rakt ut i "havet" istället för att koppla in sig på det kommunala VA-nätet. Härigenom bidrar de starkt till övergödningen i Östersjön genom bland annat utsläpp av fosfater.

SBU har de senaste åren arbetat hårt med att införa system för toatömning, spolplattor – miljöstationer på klubbar omhändertagande av glykol – oljor med mera. Allt detta för miljön och för att visa att båtfolket går i bräschen för miljöfrågor och tar sitt ansvar för vår framtid. Att vår miljöminister nu så flagrant varken bryr sig om båtlivets miljö utan även bryter mot lag riskerar att kasta det gemensamma båtlivet tankemässigt 20 år tillbaka i tiden. Det kan kännas uppgivet när allt arbete som utförs av våra ideellt arbetande medlemmar nonchaleras av landets högsta politiker på området.

Miljöministern lär också ha köpt skattebefriad diesel utan att ha rätt därtill. Vanligt båtfolk har normalt inte möjlighet till detta och kommer framförallt inte undan ertappades med detta.

Det är synd och skam som det synes att vi har ett miljödepartement som äger så basala kunskaper i en

Åsa Romson. Foto: Martina Huber/ Regeringskansliet.

fråga som berör mer än två miljoner människor årligen enbart i Sverige och bidrar stort till statens skatteintäkter.

För att omedelbart komma till rätta med dessa frågor så att vi för miljöns skull inte får någon upprensning bjuder jag nu som ordförande in vår miljöminister och hela hennes departement på ett kostnadsfritt seminarium och utbildning av SBU:s miljöexperter så miljöministerns båt kan styra ut på öppet hav under rätt förutsättning och med rätt utrustning.

Jag hoppas hon antar utmaningen.
Bengt Gärde

STOCKHOLM 08-403 05 900
GÖTEBORG 031-361 40 30
MALMÖ 040-645 33 70
www.pontech.se info@pontech.se

BETONGPONTONER
TRÄ/BETONGBRYGGOR
Y-BOMMAR

PONTECH
●●●●●●●●●●

Rabatter på båtmässor och båtillbehör

RABATTER SOM MED råge täcker medlemsavgiften för klubbarna. Det var grundtanken när Väst kustens Båttförbund (VBF) började planera erbjudanden för sina medlemmar.

– Vi har riktat in oss på tillbehör som bottenfärger, flytvästar, tågvirke, kapell, dynor, stölds-system. Det kan utvecklas i det oändliga, säger Bo Wernlundh, ledamot i VBF:s styrelse, med ansvar för att utveckla klubbarnas och medlemmarnas förmåner.

Det har inneburit en hel del arbete med att ringa runt till olika båttföretag och fråga om de är intresserade av att lämna erbjudanden. Ingen har hittills tackat nej.

– Vi har 100 klubbar inom förbundet med cirka 20 000 båtägare, som alla är presumtiva kunder till båttföretagen. Självklart är det intressant att få dem som kunder.

Butikerna skapar erbjudanden som de lämnar till VBF, som lägger ut dem på sin hemsida.

– Det här går att utveckla ytterligare. Båttklubbarna har klubbhus, bryggor, inredningar och allt ska hållas i ordning. Så det handlar inte bara om båttföretag.

Bland annat har man fått bra feed-

back från ett hotell, som lämnade rabatter på boende i samband med förra årets båtmässa i Göteborg.

– De återkom och skapade i somras ett nytt erbjudande för alla SBU:are. De gjorde ett paket med rabatt på boendet och gratis inträde på Liseberg. Från att ha varit ett båttmässerbjudande utvecklades det till ett åretrunterbjudande från dem, vilket är väldigt roligt.

En förutsättning för hela konceptet är att alla medlemmar inom

förbundet har ett medlemskort.

– Vi har skapat ett i kreditkortsformat med uppgifter om klubbens namn, att man är medlem i Väst kustens Båttförbund, som är ett förbund inom SBU samt ett medlemsnummer. Görs köpen via nätet skapar vi en kod för det.

Fotnot: Mer information finns på www.vastkustensbatforbund.se

Tag gärna kontakt med Bo Wernlundh om du har frågor.

Anne Adre-Isaksson

Rabatt på Båttmässan i Göteborg

Medlemmar i SBU får rabatt på inträdet till Båttmässan i Göteborg, som arrangeras 31 januari – 8 februari.

Det erbjudande som har tagits fram i samarbete med Väst kustens Båttförbund gäller nu alla medlemmar i Svenska Båttuningen.

Ordinarie pris på en helgbiljett som köps i kassan är 150 kr. SBU-medlemmar betalar 120 kr när man beställer på nätet. Dessutom ger Båttmässan ett ekonomiskt bidrag till SBU:s ungdomsfond för varje såld biljett.

Biljettlänk: www.batmassan.se/sbu2015

Fortsatt skärgårdssamarbete

ARBETET MED ATT vidareutveckla de kustnära hamnarna inom projekt Regionalt Skärgårdssamarbete fortsätter. En ansökan om pengar till en förstudie har nu lämnats till Region Gävleborg.

– Vi räknar med att få besked i början av nästa år, säger Tommy Sandin, ordförande i Gästriklands Båttförbund.

I förstudien vill man titta på vilka strategiska områden som är intressanta att söka gemensamma EU-medel för.

– Syftet med hela projektet är att utreda hur vi kan vidareutveckla våra kustnära hamnar och farleder samt att bygga upp en förvaltningsorganisation där ideella organisationer och

kommuner gemensamt tar ansvar, förklarar Tommy.

Följande kommuner är i dagsläget positiva till att medverka i projektet: Nordanstig, Hudiksvall, Söderhamn, Gävle, Älvkarleby, Tierp, Östhammar och Sandviken.

– Alla som var med från starten har gått med fullt ut, vilket är väldigt roligt. Tyvärr verkar det inte som att Norrtälje kommun vill vara med. Vi väntar svar från Österåkers kommun.

Arbetsgruppen har även varit i kontakt med Upplandsstiftelsen, Länsstyrelsen i Gävleborg och Uppsala som också är intresserade av att delta. **Anne Adre-Isaksson**

Tillfälle att träffa seglingslegendarer

DEN 26 NOVEMBER blir det ett unikt tillfälle att lyssna på och ställa frågor till tre herrar som var med och formade och utvecklade segelmakeriet i Sverige från slutet av 50-talet fram till nutid. Evenemanget kallas "Segelmakare minns".

I panelen finns Bengt Jörnstedt, Hasse Nilsson och Staffan Carlens. Moderator är Nisse Virving.

Tid: Onsdag 26 november.
Plats: Granssegels segelmakeri, Ryssviksvägen 2, Nacka. Fritt inträde.
Anmälan: kent@granssegel.se

Båttmässan 2015 i Helsingborg

VÄLKOMNA TILL BÅTTMÄSSAN i Helsingborg 28–29 mars 2015. Vård är Skånes Båttförbund.

Sista dag för inlämning av

motioner är 15 januari. Sista dag för förbunden att nominera kandidater till Unionsstyrelsen är 20 januari. **Unionsstyrelsen**

Samverkan med Havs- och Vattenmyndigheten

SJÖSPORTENS Samarbetsdelegation (SSD) och Havs- och Vattenmyndigheten planerar för ett framtida samarbete. Vid ett möte 6 november har parterna diskuterat möjligheten att i samarbete ta fram en guide och handbok för bättre vattenmiljö.

Grunden för handboken ska vara gemensamt framtagna miljömål för båttlivet. Miljömålen ska vara applicerbara på båttklubbarnas verksamhet och ge båtägarna underlag för bra miljöval. Man ska tillämpa målstyrning i stället för att ge anvisningar om vilken teknik som ska användas och

samverkan i olika former ska vara det naturliga arbetssättet även på det kommunala planet.

Huvudanledningen till mötet var en pågående översyn av "Riktlinjer för båtbotentvätt", vilket i stället kan mynna ut i att SSD tillsammans med HaV utformar dagens och morgondagens miljömål för båttlivet.

SSD vill att eventuella riktlinjer ska inarbetas i en handbok och att krav på steg 2-reningen ses över med tanke på liten miljövinst till oproportionerligt stor kostnad. **Lars Afzelius**

Ren båtbottnen fokus för Helena

HELENA NILSSON är projektledare för "Ren båtbottnen utan gift".

Vad innebär projektet?

– Det handlar om att minska användningen av biocidfärger och kanske i stället välja en båt-tvätt eller ett annat alternativ. Vi fokuserar på den svenska kusten öster om Öresund, säger Helena, som själv är seglare och tidigare jobbade som journalist på tidningen Segling.

– Vi kommer att åka runt till olika platser, prata med båtklubbar och kommuner. Dels för att inspirera till annat än att måla med giftig bottenfärg, dels för att visa vad man kan göra och vilka andra metoder båtägarna kan använda.

Vad ska du göra, rent konkret?

– Jag vill på olika sätt inspirera båtägare i stället för att ge pek-pinnar. Vi ska bland annat nylansera hemsidan Båtmiljö.se under SBU:s flagg. Hemsidan byggdes

upp 2010 av Skärgårdsstiftelsen, WWF och Baltic Sea 2020, men las tyvärr ner i juni 2014 på grund av minskade anslag.

Vad är viktigast att börja med?

– Att lyfta frågan och starta diskussionen i båtklubbarna. Vi kommer bland annat att lansera en film, som ska spridas digitalt, och en broschyr med giftfria alternativ.

"Ren båtbottnen utan gift" löper till och med sista mars 2015. Helena kommer att dela sin tid mellan Svenska Naturskyddsföreningen och SBU.

Projektets syfte är att minska användningen av biocidfärger på båtar. Projektet finansieras av Havs- och vattenmyndigheten (HaV) med 2,1 Mkr. Därutöver lägger de fyra organisationerna cirka 500 000 kr. De fyra föreningar som står bakom projektet är Naturskyddsföreningen, SBU, Skärgårdsstiftelsen och Sportfiskarna. Lars-Åke Redéen

Helena Nilsson.

BOATHANDLING SYSTEMS

LÅT OSS OFFERERA
TILL DIN BÅTKLUBB/MARINA

**NYA PRODUKTER
HOS OSS**

Till hösten utökar vi vårt sortiment med en helt ny, kompletterande produktserie. Bland annat helt varmgalvaniserade stöttor i flera olika storlekar för både motorbåt och segelbåt.

Stöttorna är stapelbara.

En 3-meters säkerhetskätting per par ingår.

Läs mer på www.gcboathandling.com

TYRESÖBOCKEN

TYRESÖSTÖTTAN

Ingår ett band per stötta samt skrovskydd av gummi.

TYRESÖVAGGAN

G-C Trailer

CE-märkt. Maxlast 15 ton. Varmgalvaniserad.

Två stycken levererade till Göteborg i augusti 2014

Läs mer på www.tyresovaggan.se

Ställbara, demonterbara • Material – stål • Flera återförsäljare
För hela vårt sortiment och mer information – kontakta oss eller gå in på vår hemsida

MASKINFABRIKEN G-C AB • THULEVÄGEN 18, TYRESÖ • TEL 08-712 50 90 • WWW.TYRESOVAGGAN.SE

BAS-utbildning i Söråker

DEN 12 OKTOBER 2014 samlades ett 20-tal personer i klubbstugan hos Söråkers Båtsällskap. Där fanns medlemmar från en rad olika båtklubbar, från Bollnäs och Hudiksvall i söder, upp mot Husum i norr, samt representanter från Västernorrlands Båttförbund. De fick en eftermiddag med Inge Bramer som visade BAS-programmet med de olika möjligheterna för båtklubbarna att administrera allt inom klubben.

Inge visade vilka möjligheter och enkla vägar programmet ger, både för kassörer och annan administration för båtklubbarna. Programmet ingår i medlemskapet genom förbunden.

Deltagarna fick känna på alla funktionerna och fick tips på hur man lättast gör inmatningar. Dessutom fick de förmaningar om att inmatningarna ska hålla sig inom PUL (PersonUppgiftsLagen). Med programmet

spar man tid och har ordning på allt inom klubben.

BAS-medlemsregistret ger bland annat underlag för tidningen Båtliv samt för medlemsavgifter. Går man ur klubben måste man meddela det eftersom klubben, som är ansluten till ett av landets båttförbund, betalar en medlemsavgift till förbundet och vidare till Svenska Båttunionsen. Denna medlemsavgift baseras på antalet medlemmar i klubben. Det är a och o att hålla klubbens register intakt.

I BAS kan kassören lätt hålla reda på till exempel vilken båt medlemmen har, vilken bryggplats, eller om medlemmen gjort sin arbetsinsats. Dessutom kan medlemmarna få färsk statistik från kassör eller administratör. Även medlemmar kan nyttja BAS genom att komma åt arbetsscheman och vaktlistor.

Lilian Vesterman, Västernorrlands BF

FRÅGA JURISTEN

FRÅGA

Får en kommun behandla innehavare av båtplats olika beroende av om man är kommuninvånare eller inte?

En kommun som upplåter mark- och vattenområde till en båtklubb eller direkt till en båtägare har som villkor för upplåtelsen att endast kommuninvånare kan erhålla båtplats. Det förekommer också olika avgifter för den som bor inom kommunen och den som bor utanför. Kommunen har som villkor att endast kommuninvånare får stå i kommunens båt kö.

Är det inte diskriminerande eller i strid med svensk rätt?

SVAR FRÅN KRISTIAN EHRLING, JURIDISKA KOMMITTÉN:

Det kan tyckas att de båtägare som har båtplats inom samma hamn ska erhålla samma grund för beräkning av kostnaden för båtplatsen. Det kan också tyckas orättvist att den som bor på "fel" sida om kommungränsen eller disponerar ett förhyrt sommarställe inte ska få samma möjlighet till bryggplats i hamnen som den som äger sitt hus inom kommungränsen.

I de fall som en kommun upplåter bryggplats eller mark- och vattenområde till en båtägare eller båtklubb så finner vi reglerna i kommunallagen [1991:900]. Av reglerna framgår att

kommuner ska behandla sina medlemmar lika. Medlem är den som är folkbokförd, äger fast egendom eller betalar kommunalskatt i kommunen.

För kommuner gäller kommunalt självstyre vilket i sig innebär att två kommuner i geografisk närhet kan utöva olika regler för upplåtelse av båtplats. Kommunernas ansvar är att tillgodose de egna kommunmedlemmarnas intressen. Båtklubbarna har i enlighet med sina stadgar ofta att följa principer om lika behandling av sina medlemmar. Svårigheter kan uppstå om det av arrendeavtalet framgår villkor om tilldelning av båtplatser till kommunmedlemmarnas fördel. Båtklubben bör ta hänsyn till förhållandet i sina respektive ordningsföreskrifter.

Kommunen får meddela regler för vem som kan stå i den kommunala båt kö och hur båtplatser fördelas samt hur avgifter för båtplatser beräknas. Reglerna får inte vara olika för kommunens medlemmar, vilket kan vara diskriminerande, men kan avvika till nackdel för den som inte är kommunmedlem.

Att reglerna kan vara olika för kommunmedlemmar och andra följer således av svensk rätt.

Skicka Din fråga till fragajuristen@batliv.se

Film om båtstaden Härnösand

EN FEM MINUTERS film som marknadsför båtstaden Härnösand finns nu på Internet. I filmen får tittaren följa en båt gäst under en tur i Härnösands skärgård.

– Med filmen vill vi locka ännu

fler båt gäster att besöka oss, säger Henrik Olsson, projektledare för "Härnösand – Norrlandskustens bästa gästhamnar".

Båtturen går från Barsviken i söder till Högakustenbron i norr och

tagningarna gjordes under några av de allra finaste dagarna i somras.

Projektet "Härnösand – Norrlandskustens bästa gästhamnar" avslutades nyligen och har bland annat inneburit en helt ny gästhamn

vid Kanaludden, nya bryggor vid naturhamnarna på Vålön och i Barsviken samt en digital informationsskylt vid E4 söder om Härnösand.

Filmerna finns på YouTube. Sök på "Härnösand gästhamnar".

Fountaine Pajot CATAMARANS

37-55 ft med motor

36-67 ft med segel/motor

Fountaine Pajot Catamarans lutar inte, rullar inte, stänker inte, brummar inte – men ger ca 40% mer komfort, både ute och inne. Ljus, modern interiör med 360° utsikt i salong, kök och cockpit – allt på samma plan. 3-6 hytter med dubbelsängar och egna badrum. Högsta säkerhet med dubbla skrov, dubbla motorer och bara 1 m djupgående. De dubbla propellrarna gör det dessutom enkelt att manövrera i hamnar. Fountaine Pajot Catamarans tar dig bekvämt ut i skärgården – för motor eller med hissade segel, med mycket låg bränsleförbrukning. ECO-cruising i varje steg – för bästa möjliga miljö i framtiden.

ARIBOATS

www.ariboats.se info@ariboats.se 08-717 39 83

Per ny vd för Svenska Sjö

Som ny vd för Svenska Sjö har Per Grywenz stor makt över tiotusentals båtförsäkringar. Han ser Svenska Sjö som det självklara valet för ännu fler båtägare. Text & foto: Lars-Åke Redéen

PER GRYWENZ ÄR 51 år. Han började som vd för Svenska Sjö AB 1 oktober och kommer närmast från försäkringsjätten Trygg-Hansa, där han bland annat har varit chef för affärsutveckling inom privatdivisionen.

En udda detalj är att Per, som bor i Uppsala med sambo och tre barn, inte har någon egen båt.

Är du båtmänniska?

– Nej, och det är väl möjligen lite konstigt. Jag måste skaffa en båt. Å andra sidan känns det inte som något handikapp och det är inget som jag har dolt. Jag har dock haft ett par mindre segelbåtar men båda är avvecklade.

– Alla de som säljer försäkringar och reglerar skador på Svenska Sjö måste däremot vara experter och det är de. Annars är det något fel.

Vilken blir din viktigaste roll på Svenska Sjö?

– Att göra Svenska Sjö mer attraktivt och ännu mera självklart bland båtägarna och då framförallt bland de som är medlemmar i båtklubb, det är ju främst för dom vi finns till. Vi är en medlemsförmån. Är det någonstans det dyker upp konkurrens så är det i nischer som till exempel båtförsäkring. Det är lättare att tränga igenom någons specialintresse. Därför måste vi marknadsföra oss och ständigt utvecklas.

Vad är viktigast för ett nischbolag inom båtförsäkringar?

– Skaderegleringen är väldigt viktig eftersom kunderna är

Per Grywenz, vd för Svenska Sjö AB.

kunniga, och båtklubsmedlemmarna är och bör vara ännu kunnigare och de kan därmed vara väldigt kritiska och det med rätta. Vi som företag måste försöka göra allt vi kan för att hitta vårt berättigande på den marknaden.

Hur ser du på Svenska Sjös position?

– Svenska Sjö är båtklubsmedlemmarnas försäkringsbolag, men min känsla är att förståelsen för hur det hänger ihop nog har suddats ut rätt ordentligt. Ett sätt att bli bättre är att inte hela tiden bli jämförd med premie. Vi kan till exempel tydliggöra vad det innebär att båtklubsmedlemmarna är delägare.

Förklara dig...

– Ett företag bör över tiden

redovisa ett överskott, som i det här fallet går tillbaka till försäkringstagarna genom deras organisationer. Det ska vara smartare att försäkra sin båt hos oss eftersom vinsten går tillbaka till båtlivet.

Vill du att ni ger en återbäring?

– Absolut. Om det blir direkt till båtägaren eller till den lokala båtklubben, vilket jag tycker är naturligast, vet jag inte än, det är ett beslut för ägarna.

Vilken är Svenska Sjös roll?

– Om vi bara ska vara en av specialisterna på båtförsäkringar så blir vi väldigt utsatta för konkurrensen från de andra. Vi ska finnas där för att det inte ska skapas orimliga villkor eller höga priser och överskott som går båtlivet förbi. Vi ska vara det smarta

valet för de med hårda krav på sin båtförsäkring och som tycker det är bra att ett eventuellt överskott till 100 procent kommer båtlivet till del och inte försvinner till någon anonym privat aktieägare.

Vilket uppdrag har du fått av styrelsen?

– Jag ska vända trenden uppåt för Svenska Sjö. Vi vill ha fler försäkrade båtar och inte bara vara garanten så att marknaden blir för dålig för båtägarna.

Vad ser du för möjligheter i samarbetet med Trygg-Hansa?

– Det är bara positivt att ha dem som formell försäkringsgivare. Dels blir allt enklare då vi snackar samma språk och båda har erfarenheter av och relaterar till samma marknad, den svenska. Det underrättar väsentligt när man ska utveckla försäkringar. De är också väldigt proffsiga att ha att göra med.

– Sedan kan vi tillsammans med dem utveckla andra försäkringserbjudanden till Svenska Sjös kunder. Vi får se hur det kan utvecklas. Jag tror att vi ska vila lite på det innan vi drar igång något.

– Jag vill först skapa en tydligare bild av vad våra kunders ägarskap i Svenska Sjö innebär. Vi ska se till att det som är grunden – service, skadereglering och produkter – är i toppklass. Men för att stärka oss ytterligare på sikt måste vi göra något mer. Det kanske är att klubben får tillbaka en rejäl slant varje år om det blir ett överskott. ☺

Bättre och billigare Båtklubsförsäkring från 1 januari 2015

BÅTKLUBBSFÖRSÄKRINGEN GENOM Svenska Sjö blir både billigare och bättre från 1 januari 2015. Då byter båtklubsförsäkring genom Svenska Sjö försäkringsgivare från Lloyds till Trygg-Hansa.

Skadekostnaden för försäkringen har varit stabil de senaste åren och resulterar nu för 2015 i en rejäl pre-

miesänkning. Alla priser sänks med cirka 20 procent samtidigt som en del förbättringar genomförs.

– Från och med 2015 omfattas även båtförbundens verksamhet av hela grundskyddet. Flera moment får högre ersättningsbelopp och rättskydd omfattar även brottmål. Vi bedömer också att servicen vid

större och mer komplicerade skador kommer att förbättras genom Trygg-Hansas lokala skadenätverk, säger Per Grywenz, vd för Svenska Sjö AB och Peter Karlsson på Svenska Båtunionen (SBU).

SBU och Svenska Sjö hoppas att båtklubbarna kommer att uppleva det som positivt och att de som inte

har tecknat tilläggsförsäkringarna än gör det i ökad omfattning.

– Vi hoppas också att detta kan bidra till ännu starkare relationer med klubbarna. Medlemsförmånen med båtklubsförsäkring och båtförsäkring är viktiga delar i medlemskapet och behöver ständigt utvecklas, säger Peter och Per.

Dags att välja Årets Båtklubb 2014

Ludvika Motorbåtsklubb blev Årets Båtklubb 2014. Nu är det dags att utse en ny populär båtklubb.

DET VAREN värdig vinnare som mottog priset för Årets Båtklubb på Båtmässan i Göteborg i februari i år. Priset delades ut till vinnaren - Ludvika Motorbåtsklubb - på Båtmässan i Göteborg av Bengt Gärde, ordförande i Svenska Båttunionsen.

Priset är en sjömanskista i alla högsta kvalitet laddad med båtprylar till ett värde av cirka 125 000 kr.

Nu är det dags att utse "Årets Båtklubb 2014". Tillsammans med Båtlivs läsare vill vi hitta en båtklubb som uppfyller tävlingens förutsättningar. De är ni läsare som bäst vet vad som händer i klubbarna.

Den klubb som utses bör uppfylla detta:

"Utmärkelsen skall ges till en klubb, ansluten till något av Svenska Båttunionsens båttförbund, som i sitt arbete har skapat goda förutsättningar för gott kamratskap, trivsamt samvaro, gott sjömanskap, sjösäkerhet och förståelse för en god miljö hos sina medlemmar."

Ludvika Motorbåtsklubb framför klubbhuset med den fina kistan de fick i samband med Årets Båtklubb 2013.

Information om tävlingen finns på hemsidan www.AretsBatklubb.se
I juryn för Årets Båtklubb finns Lars-Åke Redéen, Båtlivs

chefredaktör, Bengt Gärde, SBU:s ordförande, Lars Afzelius, ordförande i Båtlivs redaktionskommitté, Lasse Bengtsson, senior editor Båtliv, Peter Karls-

son, Svenska Båttunionsen, och Bo Wernlundh, sponsoransvarig Båtliv.
Omröstningen är öppen till och med 9 januari 2015. ☺

Vem får Tummen Upp 2015?

Båtlivets finaste stipendium delas ut på Allt för sjön i mars 2015. Det är dags att fundera på vem som ska få Tummen Upp 2015. Text: Båtlivs redaktion Foto: Roland Brinkberg

PER SAHLIN i Heleneborgs Båtklubb fick Tummen Upp 2014. På fritiden är han en hårt engagerad ungdomsledare i klubben.

Nu söker vi nästa vinnare av Tummen Upp. Båtlivs läsare väljer och nominerar kandidaterna till Tummen Upp, båtlivets mest ansedda pris till den bästa kompis i båtklubben där stipendiaten belönas med 15 000 kr. Stipendiet delas ut i samarbete med International Färg AB.

Skicka oss ett E-mail eller ett brev med en text som beskriver din kandidat och helst även bil-

der på personen. Ju noggrannare nominering, desto större chans.

Vi söker en man eller kvinna som har utträttat något särskilt bra för sin båtklubb och sina båt-kompisar. En riktigt bra kompis i båtklubben.

Tummen Upp görs i samarbete med International Färg AB. Vi behöver anmälningarna senast 9 januari 2015.

Skicka dem med mail till: TummenUpp@batliv.se eller till: Tummen Upp, Båtliv, Ö. Vittusgatan 36, 371 33 Karlskrona. ☺

Per Sahlin (t. h.) fick Tummen Upp 2014. T. v. Per Johnsson, International Färg AB.

BETA MARINE

Lägst pris!
Ring för offert!

ÅTERFÖRSÄLJARE:

Dalarö: Frithiofs Marina AB,
08-501 570 98

Halmstad: Halmstad Marinservice,
035-12 12 88

Kungälv: Orust Marinteknik AB,
0735-36 10 05

Härnösand: Dahlman Marin- &
Verkstadsteknik AB, 0611-55 66 66

Karlskrona: Kamms AB, 0455-150 60

Lidingö: Lidingö Marin AB,
08-766 24 05

Mönsterås: Rampelins Båtvarv AB,
0499-125 98

Smögen: Smögenvarvet AB,
0523-310 33

Söderköping: JS Marinteknik AB,
0121-421 76

Uddevalla: Sunds Marin AB,
0522-64 43 20

Värmdö: Brohäll Marin AB,
08-571 450 45

Importör:
Nordic Gensets & Motors AB
www.steyr-motors.se

★ EUROPEISK KAPELL & TÄLTVÄTT AB

- Kapelltvätt
- Segelvätt
- Impregnering
- Reparation
- Nyttillverkning

Rikstäckande fraktsystem. Vi översänder säck med betald frakt för inlämning på posten.

www.kapelltvatten.se
040-18 18 08

Tänk på miljön och töm toatanken rätt!
DET ÄR DAGS NU!

Med mer än 50 års erfarenhet av maritima tömningspumpslösningar av tysk kvalitet i världsklass. Vi har det bredaste tömningspumpssortimentet på marknaden. Vi skräddarsyr en helhetslösning för just dina behov.

EL-EFFEKT System Service AB

Tel. 08-449 59 80 info@el-effekt.se

Fax. 08-449 59 89 www.el-effekt.se

Begagnade utombordsdelar

KÖPER
SERVAR
SÄLJER

VÄNERNS
MARINCENTER
Tel. 0501-513 20

ÖPPET:
Måndag-fredag
9.00-18.00

ez DOCK®

Det enda bryggssystem du behöver

EZ Kanot

hags.se/marine

HENSONS TVÄTT & SJÖVERKSTAD

TVÄTT • IMPREGNERING • REPARATION

Vi översänder färdig säck med betald frakt, för inlämning på posten.

Var tvättar du ditt båtkapell och segel?

HENSONS TVÄTT

Koppargatan 9, Lomma
Tel 040 - 412636

www.hensons.se
info@hensons.se

Danderyds Matt & Möbelvätt AB

KAPELLTVÄTT - MÖGELBORTTAGNING

Unik finsk metod - garanterat mögelfritt

IMPREGNERING - RENOVERING

Tillverkning av nya båtdynor, alla modeller

Invärdig tvätt och impregnering på plats av större båtar

Flygvilleslingan 8 • 183 67 Täby • Bakom McDonalds Hagemäs strand

Tel: 08-630 10 74 • 070-727 81 32 • Öppettider: 08.30-17.00

info@danderydsmatt-mobeltvatt.se • www.danderydsmatt-mobeltvatt.se

Marknadens bredaste sortiment!
Sugtömningsanläggningar för hamnar och båtklubbar

ZICKERT
SYSTEMS

Zickert Systems AB
www.zickertsystems.se • info@zickertsystems.se • 0300 - 564788

Uppgradera din utombordare till en FULLVUXEN ATLET!

Vi uppgraderar dessa motormärken:
Mercury, Yamaha, Suzuki, E-tec, Honda, Selva och Volvo Penta

Lundins Marin R&D
research and development

GUSTAFSVÄGEN 3
633 46 ESKILSTUNA **016-12 84 85**

2000-talets båtförtöjning!
Y-Bommar 4-12 m

www.dyk-bryggmontage.se

Tel 0415-131 35 Mob 0705-10 31 35

KOSTNADSEFFEKTIV BÅTHANTERING

En hydraulisk båtvagn för segel- och motorbåtar gör hanteringen snabbare och mer effektiv. Vagnen har helgalvat chassi, är komplett med justerbara stötar, stora anliggningsytor och lyfter rakt upp. En kompakt, lättmanövrerad, enkel och stadig vagn från 4 - 20 ton som manövreras av en man. Pris från ca 136.000:-

DYVIKMARINA
PÅ FASTLANDET I SKÄRGÅRDEN
N. 59° 31' 7" O. 18° 30' 8"
08-543 543 00 Åkersberga

Reservdelar till din båtmotor

Marinshopen erbjuder dig marknadens bästa service! Vi har Sveriges största reservdelslager för båtmotorer och kompetenta medarbetare! Vi vet vad du behöver till varje motor.

Vi lagerlägger reservdelar till bl.a. Mercury, Mariner, VolvoPenta, Mercruiser, Johnson-Evinrude, Honda, Suzuki, Yamaha & Yanmar.

Välkommen!

"Marinshopen skall med hjälp av hög servicenivå, rätt sortiment och hög kvalitet erbjuda båtägare i Norden lösningar för ett enklare bätliv"

MARINSHOPEN

Marinshopen Älvsjö
Grossistvägen 1-5
Tel: 08-642 93 00

www.marinshopen.se

Marinshopen Västervik
Barlastgatan 3
Tel: 0704-143482

DACO FLYTBRYGGOR

"Kraftigaste bryggan på marknaden!"
..oberoende av vattenståndet!
..leveranser över hela landet!

DACO FLYTBRYGGOR OCH TILLBEHÖR

Vi har tillverkat bryggor i 30 år i material vi vet håller. Ring och prata med oss om bryggor. Flera varianter och kombinationer - vi levererar DIN brygga!
VÄLKOMMEN!

DACO AB
Skellefteå
Tel 0910-723100
Fax 0910-723220
www.daco.se
info@daco.se

RIXÖBRYGGAN
SINCE 1947

FRÅN IDÉ TILL FÄRDIG HAMN

RIXÖ BRYGGAN

+46(0)523-400 46 | www.rixo.se

BÅTKAPELLTVÄTT!

Välkommen till Rentvätt, **Stockholms största båtkapelltvätteri**. Vi tvättar, mögelbehandlar och impregnerar alla typer av båtkapell, förtält och markiser.

Vi utför sömnadsarbeten såsom reparationer, byte av rutor, dragkedjor, tryckknappar, kardborrband, öljetter m.m.

Dessutom tillverkar vi nya båtdynor, kapell, motorbåtskapell, sprayhood, bomkapell, segelkapell osv.
Högsta kvalitet till rimliga priser.

Bor du inte i Stockholm kan vi skicka säck med förbetald frakt för inlämning på posten.

REN TVÄTT AB

KAPELLTVÄTT • IMPREGNERING

NYTILLVERKNING • LAGNING

Grindstuvägen 40, 167 33 BROMMA • 08-28 85 34
www.rentvatt.com

Vi har Grymma Priser på allt till din motorbåt!

Propellrar Avgaslimpor Servicemotorer Motorblock Sötvattnensystem Kompletta Motorer Olja Tillbehör Reservdelar

Se vår nya hemsida, många bra erbjudanden !!

USAONLINE.SE
08-4464900

KOM IHÅG!

Segel och Kapelltvätt

RING NU!
040-16 27 00
matt@matt-tvatten.se

**MATT-TVÄTTEN
LIMHAMN**

**DÄCKSGENOMFÖRING
FÖR KABLAR "CABLEPORT"**

Patent

Finns på tusentals båtdeck och i de flesta båtillbehörsaffärerna

ELVABRO AB
Monteringstips på
www.elvabro.se

**MOTORER • DELAR
SERVICE • REPARATIONER**

RIVALL'S MOTOR & MEKANISKA
☎ 0501-510 16

Vi är återförsäljare för

**VOLVO
PENTA**

YANMAR

www.rivall.se

ROSTFRITT

Allt för båten
specialtillverkas.

Pro Svets 070-53 45 532

HENRICSSONS BÅTKAPELL
— E.D. BÅTKAPELLSPECIALISTEN HENRICKS PROD. AB ETAB. 1967 —

Vi har egen tillverkning & sömnad. Vi levererar originalkapell från Norge, Finland och Danmark. mallregister på båtar från 60-talet och framåt. Kontakta oss och fråga om vi har kapell till er båt.

Henricssons Båtkapell AB • Ängvägen 3, 517 34 Bollebygd
Tel. 033-28 44 60 | 0705-36 09 06 • niclas@henricssonsbatkapell.se
www.henricssonsbatkapell.se

Återförsäljare för:

DYNOR & KAPELL
SY SJÄLV!

Vi har allt du behöver till
**Kapell - Bågar
Dynor - Mattor
Skrovbeklädnad**

**ÖSTERSJÖ
KOMPANIET**

08-31 24 20
www.ostersjokompaniet.se

**BÅT
JURISTEN** 0520-22 10 20
0708-39 62 32

**Specialist på
båtjuridik!**

Kontakta oss så får du kostnadsfritt en kortare telefonrådgivning om hur du bör gå vidare i ditt ärende

batjuristen.se
info@batjuristen.se

RES MED BÅTLIV till Helsingfors Båtmässa 2015

1475 kr/person*

Nu har du chansen att följa med tidningen Båtliv till Nordens största båtmesse i Helsingfors. Där finns så gott som alla finska båtmärken representerade plus flera spännande nyheter som till exempel Grandezza 40 Fly och Flipper 880 ST. På köpet får du en skön resa över Östersjön.

Reseledare är Båtlivs Bengt Anderhagen, som bland annat berättar om en nyligen genomförd kryssning runt Kap Horn.

Bengt Anderhagen.

* I prisexemplet ingår:
Kryssning Stockholm–Helsingfors
Del i Insidehytt (pris ex när två vuxna delar hytt)
Två Bufféfrukostar
Två Buffémiddagar inkl. vin, öl, läsk och kaffe
Bussresa från båten till båtmesan (ej retur)
Entrébiljett till båtmesan i Helsingfors 9/2
Föreläsning med frågestund inkl. kaffe och frukt
Gäller avresa 8/2 2015.
Sista bokningsdatum är 9/1 2015.
Erbjudandet kan ej kombineras med andra rabatter eller med hotellövernattnin, erbjudandet gäller ej konferensgrupper.

Tid till havs
Du reser från Stockholm med Mariella på eftermiddagen och ombord hinner du fynda taxfree, äta gott och gå på föredrag. Med på båtresan finns Båtlivs egen sjösäkerhetsexpert, Bengt Anderhagen.

Avgångstid
Avresa den 8/2 kl. 16.30. Nästa dag i Helsingfors.
Åter i Stockholm 10/2 kl. 10.00.

Bokning
Maila team8@vikingline.com och uppge koden "BÅTLIV". Det går även att ringa tel. 08-452 40 20, vardagar kl. 09.00-17.00.

Avbeställningsskydd
För dig som vill vara säker på att enkelt och billigt vid behov kunna avboka resan fram till 24 timmar innan avresa erbjuder vi vårt förmanliga avbeställningsskydd för 50 kr. Då får du hela resans pris återbetalt, även utan läkarintyg.
Avgiften gäller per bokning (ej per person) och gäller även för hotellresor, dock ej för stugbokningar eller gruppresor.
Utän avbeställningsskydd dras 10% av resans pris i expeditiönsavgift om du inte har läkarintyg, minimiavgift 100 kr.

Ljungskile Båtklubb har invigt sin hamn efter en omfattande renovering, där bland annat en stor del av hamnområdet höjdes över 70 cm.

Ljungskile BK invigde renoverad hamn

Lördagen den 13 oktober i år var det stor fest i Ljungskile Båtklubb i Bohuslän. Den nya hamnen stod färdig efter år av planering och flera Mkr i investering. Text & foto: Lasse Bengtsson

-VI ÄR stolta och glada för att kunna erbjuda våra medlemmar den service som båtklubben idag har, konstaterar klubbens ordförande Anders Lundblom.

Den totala summa som ombyggnaden och moderniseringen av klubbhamnen och dess anläggningar slutade på drygt 3,6 Mkr.

För den summan fick klubben en modern spolplatta med två stegs reningsverk, en komplett toatömningsstation, en 16 m lång ny kaj samt en ny, större sjösättningsramp och dessutom en hamnplan på flera tusen kvadratmeter som höjts med dryga 70 cm – något som var ett måste då hamnen flera gånger per vecka drabbas av översvämningar.

LJUNGSKILE BÅTKLUBB HAR drygt 400 medlemmar, och hanterar därmed ett stort antal fritidsbåtar av olika storlekar.

Ett av problemen då man bestämde sig för att på allvar ta itu med översvämningarna var den

begränsade tid som stod till buds.

Det handlade egentligen bara om några sommarmånader. Medlemmarna fick därför besked om att alla båtar skulle vara i sjön före ett bestämt datum och att samma båtar inte kunde torrsättas förrän arbetet med hamnen var färdigt. Men klubben och entreprenören Markbygg hade tur – det blev inga översvämningar sommaren 2014, något som avsevärt underlättade arbetet.

KLUBBENS OMRÅDE LÅNGT inne i Ljungskileviken vilar på lermassor, det är närmare bestämt 30 m ned till fast berg. Detta innebär att företaget som fick jobbet – ett lokalt sådant vid namn Markbygg – tvingades till speciella åtgärder. Den nya kajen vilar nu på stålörspålar (fyllda med cement) ända ned till 30 m djup. Den klarar därmed de belastningar som torr- och sjösättning utsätter den för varje år.

Klubbens egen stora kran monterades ned och renoverades

av klubbens medlemmar samtidigt som vissa av bryggorna byggdes om.

AV SLUTSUMMAN STÅR staten för närmare 200 000 kr i så kallade LOVA-bidrag. Resten fick klubben låna med hjälp av Svenska Båtunionen som ställde upp med säkerhet. SBU ordnade också så att klubben fick extra lång amorteringstid.

– Vi har en god ekonomi trots de stora kostnaderna, säger klubbens kassör, Rolf Hersle. Redan innan vi startade den stora ombyggnaden höjde vi medlemsavgifter, hamnavgifter och avgifterna för vinteruppställning. Då detta skedde tidigt har vi inte behövt chockhöja någon avgift.

Ljungskile äger sin hamn sedan klubben köpte loss den från Uddevalla kommun för ett antal år sedan.

Medlemmarna i Ljungskile Båtklubb har jobbat hårt med det stora hamnprojektet. Vice ordföranden i klubben, Lennart

Klubbens kran är monterad och renoverad.

Laneby, har som arbetsledare räknat samman 4 900 frivilliga arbetstimmar under sommar och höst i år.

– Jag är stolt och glad över det fina jobb klubbmedlemmarna utfört, säger han. Om de tagit betalt skulle det ha kostat klubben 1,7 Mkr... ☺

Minnesgoda (?) båtredaktörer

LASSE GENBERG, FÖRE detta mång-årig redaktör på båttidningar som Vi Båtagare och Båtnytt, och Lasse Dahllöf, före detta chefredaktör för flera tidningar i säkerhetsbranschen, var som mycket unga för nu snart 60 år sedan, tillsammans befälselever på det seglande skolfartyget Flying Clipper.

Lasse G hann bli sjökaptan innan han bytte yrkesinriktning. Lasse D seglade två år för om masten innan han gick iland och blev journalist samt – på äldre dar – ångbåtmaskinist och eldare på veteranångbåtar.

Efter tillsammans sådär 90 år i journalistyrket kom de på att de skulle göra bok av sin färd med Flying Clipper till Västindien åren 1957–58.

Nu är den klar.

Boken heter "Sailing in the Sun". Titeln anspelar på Harry Belafontes calypsohit med det namnet som kom 1957 och som spelades på plåtfat i varje hamn i Västindien dit Flying Clipper anlände med sin unga besättning.

Färden återberättas av de som var med den gången, med reservation förstås för de minnesluckor som oundvikligen uppstår när tiden går...

Kör så det ryker och så länge trasorna håller, tyckte den unga besättningen, när havet vågade och stormen ven. Oftast gick det bra. Men ibland kunde det hända saker.

Vid ett tillfälle, då Flying Clipper för fulla segel var på väg mot afrikanska västkusten, föll en av eleverna ur riggen när han höll på att arbeta med babords mesanvant på 15 meters höjd. I havet som tur var. Om han slagit i däck hade det förmodligen

Dopceremoni vid Kräftans vändkrets ombord på Flying Clipper 1957.

inneburit slutet på resan för hans vidkommande. Nu kunde man slå back i seglen och fira en båt i sjön, som plockade upp honom.

En annan gång i stormigt väder fick en väldig våg fartygsratten att snurra – och rorsman med den. Han flög i en båge genom luften och ner på däck.

Blodet sprutade ur ett stort sår över ena ögat på rorgångaren som fick bedövas med en stor whisky (!) och så träcklas ihop med nål och tråd av kaptenen.

Att som 32-årig befälhavare vara ansvarig inte bara för fartyget utan även för 28 unga killars och ett antal nästan lika unga befälskollegors väl och ve var ingen sinekur, framgår av fartygschefen kapten Lars-Olof Skoglund's privata, aldrig tidigare publicerade dagboksanteckningar

från färden.

De unga befälseleverna på Flying Clipper hade drömmar och förhoppningar om sjömannslivet. Blev det som de trodde det skulle bli? Vad tog de med sig av upplevelserna ombord och intrycken av världen utanför Folkhemssverige?

För många gick det enligt planer och förhoppningar. Av de 28 eleverna på Flying Clippers vinterresa 1957–58 blev elva sjökaptener och fyra sjöingenjörer. Några seglade livet ut, andra gick iland efter kortare eller längre tid och valde andra yrkesbanor än sjömannens.

Oavsett vilket så kom tiden på

Flying Clipper för många att ha stor betydelse för hur det sedan gick för dem i livet, framgår det. Upplevelserna, kamratskapet och känslan av att jobbet ombord betydde något, att man var någon, att man räknades, var erfarenheter som gav starka avtryck för framtiden.

I boken skildras Flying Clippers historia från början till slut och i ett avsnitt ges en historisk tillbakablick över de svenska seglande skolskeppen. I 100 års tid utbildades handelsflottans sjöbefäl på sådana. För trots att ångfartygen blev allt fler och segelfartygen allt färre ansåg man länge att riktiga sjökaptener och styrmän skulle ha rundat Kap Horn för segel.

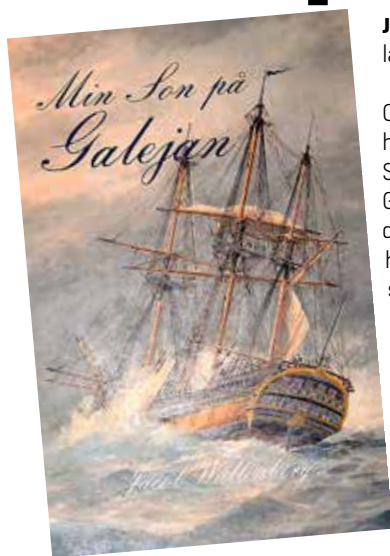
Clipper Lines tremastade skolskepp s/v Flying Clipper samt Broströmkoncernens m/s Albatross såldes på 1960-talet till utländska ägare. De var den svenska handelsflottans sista seglande skolskepp för blivande sjöbefäl.

Det är en bok inte bara för de som eventuellt var med då det begav sig utan för alla med intresse av seglande skepp, sjöfart och Den Gamla Goda Tiden.

Sailing in the Sun är på 120 sidor i formatet 170X240 mm med många unika bilder. Den kommer ut i månadsskiftet oktober/november, lämpligt nog ut nästan på dagen 57 år efter avresan 1957...

Den som med egna ögon vill se hur Livet Ombord gestaltade sig för unga sjömanselever på Flying Clipper för 57 år sedan kan gå in på internetsajten www.dahllofmedia.com. Där finns det två smalfilmklipp från färden. Lasse Dahllöf

Min son på Galejan eller en Ostindisk Resa

JACOB WALLEMBERG, MIMER bokförlag, Göteborg

"Min Son på Galejan, Eller en Ostindisk Resa, Innehållande Allehanda Bläckhorns-Kram, Samlade på Skeppet Finland, Som Avseglade från Göteborg i Dec. 1769, och återkom darsammastädes i Jun. 1771" är en humoristisk reseskildring skriven av skeppsprästen Jacob Wallenberg. Den blev inte utgiven i tryck av honom själv, troligen därför att han var präst, men fick stor spridning och framgång efter hans död.

I boken skildrar han den många gånger tuffa seglingen till Sydafrika, Java och Kina. Efter avfärden från Göteborg seglade de ut norr om Skottland men hindrades av

stormar och en orkan varför de efter två månader var tvungna att gå in till Norges sydkust, en knapp dags segling till Göteborg! Trots de hårda strapatserna håller Jakob Wallenberg det goda humöret uppe och när det blir för kallt "gör han sig en vak i bläckhornet" för att få ner pennan. Hans skildring av sjösjukans härjningar är hejdlöst rolig, men inget för kräsmagade. Hans språk är stundtals grovt och mustigt, stundtals poetiskt. Han filosoferar och gör jämförelser mellan Sverige och främmande länder och han driver med sjömansvokabulären: "Här får man intet att äta utan man måste skaffa. En fyrkantig kajuta bär namnet rundhuset, vilket är snörrätt stridande mot Euclides, som bevisar

att en rund fyrkant är omöjlig. Likaså ha de en troll-tingest, med några påskruvade glasbitar varigenom de kunna läsa i solen. Denna tingest har inte mer än tre hörn men likafullt får den heta oktant!".

Det ålderdomliga språket kan i början kännas lite jobbigt, men efter några sidor är man inne i språkrytmen. Dessutom är alla gamla uttryck liksom de latinska sentenserna förklarade.

Vill man vara med på en Ostindiefarare och uppleva stormar, strandhugg och det spännande livet ombord, skildrat på ett humoristiskt sätt, ska man läsa Min son på Galejan.

Boken är på 183 sidor. Pris 159 kr. ISBN 978-91-87593-37-6. Bengt Anderhagen

Havets ord

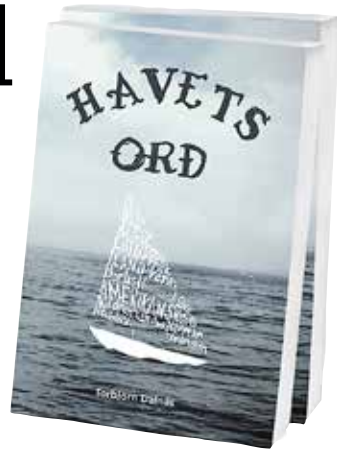
TORBJÖRN DALNÄS, BREAKWATER Publishing

Det är inte ofta man redan vid läsningen av inledningen i en bok får ett allt bredare leende över sitt ansikte – särskilt inte om boken ifråga är en ordlista.

Men Torbjörn visar så att säga handgripligen hur sjömannens språk har smugit sig allt djupare in i vårt svenska vardagsspråk. I inledningen, som omfattar fyra och en halv sida, har varenda mening med ord som kommer från sjömannens språk. Det är varken mer eller mindre en aha-upplevelse.

Dalnäs har dessutom skapat en rad så kallade fördjupningstexter kring vissa ord, texter där han berättar historien om bakgrunden till uttrycken. Det är stundtals läsning med ett småleende men också med förundran. Ta till exempel storn om ärkepiraten Henry William Hayes, med öknamnet Bully. Denne särpräglade ärkeskurk gjorde sig skyldig till i stort sett alla brott som kan sättas i samband med marin verksamhet. Ett av hans speciella knep var att duperu hamnarnas skeppsfurnerare genom att utan knusel beställa all upptänklig utrustning och proviant och sedan sticka till sjöss utan att betala räkningarna.

Torbjörn Dalnäs underlättar också

för läsaren genom att för varje ord också ta med det engelska ordet. Ett sådant är till exempel Baraterie (barnatry) benämningen på uppsåtlig brottslig gärning riktad mot rederiet och utförd av befälhavare eller besättningsman. En annan berättelse om vad som kan ligga bakom ett uttryck är storn om "Kapten Ensam".

I boken berättas bland annat om hur den danske sjökaptenen Kurt Carlsen, befälhavare på lastfartyget "Flying Enterprise" verkligen levde upp till betydelsen av att som siste man lämna sitt sjunkande skepp.

Det är en spännande och rörande berättelse som med spänning följdes av en hel värld. Den här boken är tryckt med bidrag från Sjöhistoriska samfundet och Sune Örtendahls stiftelse.

Pris 195 kr. ISBN 978-91-86687-28-1. Lasse Bengtsson

Skärgårdssommar

VIVECA STEEN, MAX Ström

Författaren Viveca Sten har gjort succé i hela Europa med sina deckare från Sandhamn. Nu har hon skapat en matbok som också är en berättelse om livet i havsbandet – en upplevelsebok fylld av solvarma klippor, friska vindar och öppet hav. Hon tar oss med till ytterskärgårdens vackraste öar där vi möter spännande människor som alla älskar mat.

Med värme och nyfikenhet skildrar Viveca Sten öbornas tillvaro på utskären – samtidigt som hon njuter av deras kokkonst.

Här bjuds på en rik och varierad kost, till exempel primörer med smaksatt smör, tryffelbakade svartrötter med lins- och äppelsallad, snabbgravad halstrad sik, älgfärsbiffar, pinnbröd och gubbröra eller wienerflundra.

Navet i berättelsen är Sandhamn, den ö där Viveca Sten själv har tillbringat varje sommar sedan hon var liten. Här bjuder hon på klassiskt

fikabord med bland annat blåbärsbullar, nötbanankaka och chokladpunschulle. Boken avslutas med en traditionell kräftska på hennes egen brygga.

Bilderna från skärgården är tagna av fotografen Jeppe Wikström medan matbilderna är tagna av fotografen Lina Eriksson.

Pris 269 kr. ISBN: 9789171262776.

Sjömän II

FOTO: STEFAN F Lindberg

Texter: Ove Allansson, Lennart Johnsson, Anders Lindström

Breakwater Publishing
Den första boken med namnet Sjömän kom ut för 30 år sedan och nu ligger uppföljaren på bokhandelsdiskarna.

Det är en värdig uppföljare, mäterligt fotograferad av Stefan F Lindberg och med intressanta texter av berättare med rejäl marin bakgrund. Att boken sedan är vackert typograferad och generös i formatet gör sannerligen inte saken sämre. Stefan Lindberg har jobbat på en rad fartyg över snart sagt hela världen och skildrat sjömannens vardag med sin kamera. Bilderna är den stora behållningen även om textförfattarna inte skäms för sig.

Detta handlar inte om romantiska motiv i månens sken – nej, här skildras i nästan skitiga bilder vardagslivet till sjöss.

Anders Lindström, en gång förbundsordförande för Svenska

Sjöfolksförbundet, berättar sakligt och engagerat om hur den svenska handelsflottan nästan raderats ut. Fartyg efter fartyg har flaggats ut eller sålts och besättningarna på de fartyg som idag finns kvar under svensk flagg består till större delen av män från asiatiska länder.

De många förnämliga bilderna åtföljs på flera ställen av korta betraktelser, små funderingar nedtecknade oftast av Ove Allansson.

En sådan fundering kan se ut så här: "Att vara till sjöss är en evig lång längtan. Till havs längtar man till nästa hamn. När man är i hamn längtar man ut till havs igen. Sen längtar man hem. När man varit hemma ett tag, längtar man till sjöss igen."

Detta är en skildring som berör och samtidigt väcker vemod – kanske är det den svenske sjömannens svanesång vi fått här...

Pris 345 kr. ISBN 978-91-86687-24-3. Lasse Bengtsson

Norrlandsleden III

CHRISTER WESTERDAHL, Båtdokgruppen

Det här är en väldig, intressant, lärorik, historisk och – stundtals – spännande bok om sjölivet utmed Norrlands långa kust under århundradena.

Det är inte svårt att imponeras över det väldiga arbete Christer Westerdahl lagt ned här. Boken – dryga 500 sidor – ger många intressanta inblickar i kustens marina liv. Författaren dyker ned bland gamla vrak – intressant att de bäst bevarade ligger en bit från havet på grund av landhöjningen – och varje vik och liten hamn studeras noga.

Det var ju så – före landsvägar, järnväg och flyg – att sjövägen var vid sidan av hästryggen det bästa och bekvämaste sättet att ta sig upp eller ned utmed det långa landet. Under medeltiden – som är den tid som mest inträngande skildras i boken börjar fartyg utvidga handeln och hela kuststräckan utvecklades. Koggar och andra små träfartyg fraktade människor och gods samtidigt som kulturen frodades.

Westerdahl skildrar inte bara sjöfarten utmed kusten, han går iland, kontrollerar hamnarnas namn, letar

efter minnesplatser och hittar bland annat små, lokala avrättningsplatser. Men där finns också andaktshus, små kyrkor och andra samlingsplatser.

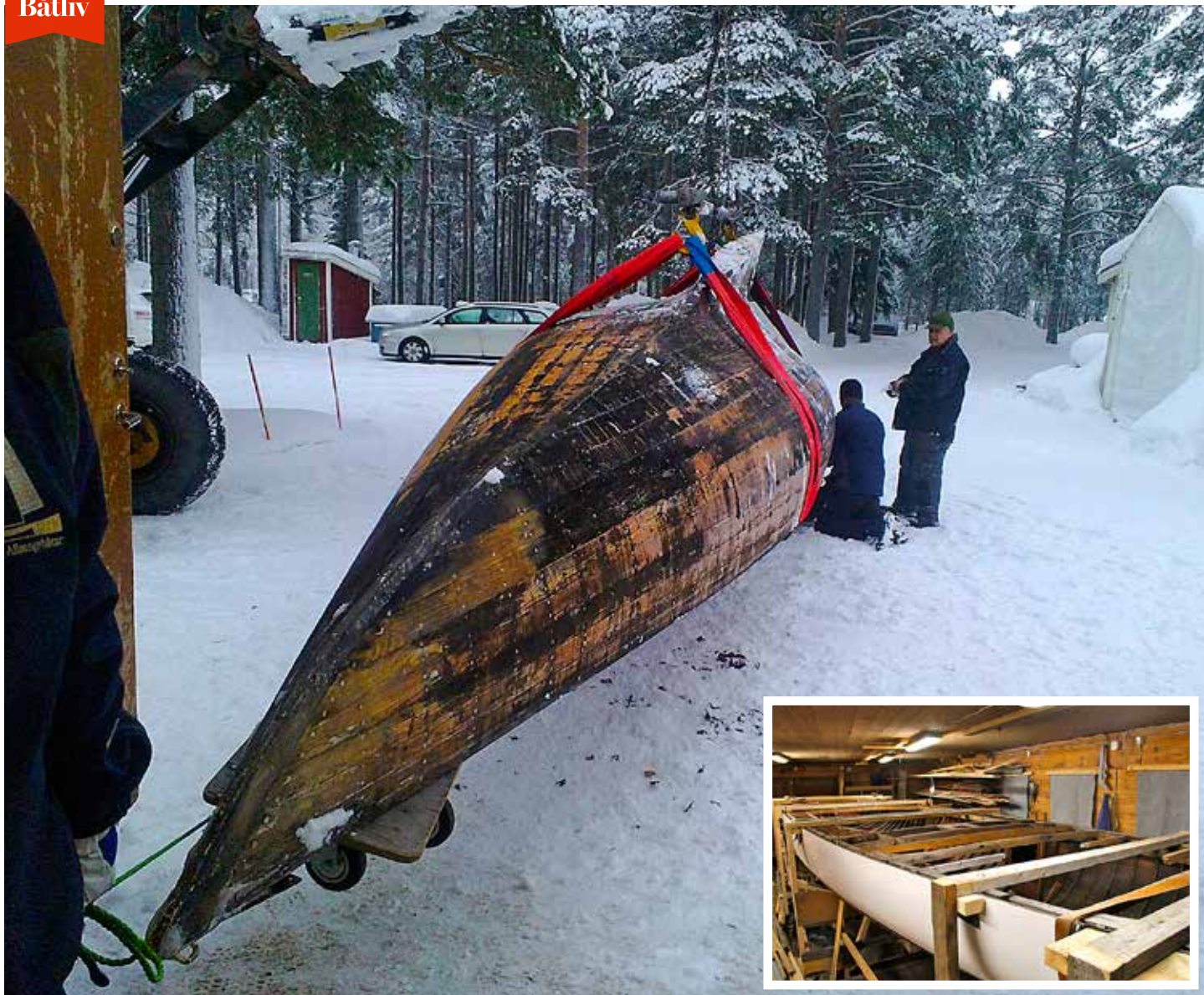
Författaren har forskat i källorna – boken är fullsmockad med litteraturhänvisningar – dels på sidkanten inne i boken men också i ett på många sidor omfattande register.

Norrlandsleden Tre är utan tvivel en kulturskatt och något som båtfolket utmed den långa kusten kommer att få stor glädje av.

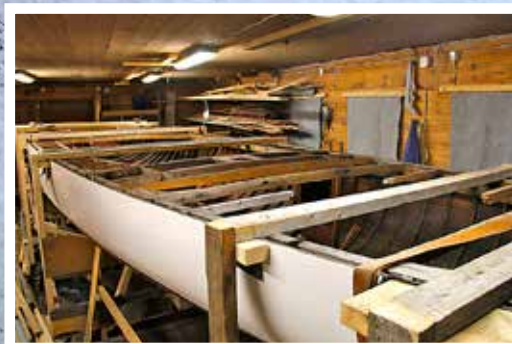
Pris 475 kr. ISBN 978-91-87350-67-1. Lasse Bengtsson

Segelbåten dras in i föreningens verkstad på Granudden för att återskapas på nytt. Foto: Sven-Olov Hederyd.

Grevinnans skärgårds 40 får nytt liv

1918 beställde köpmannen Pineus i Göteborg skärgårdskryssaren döpt Madelon som present till sitt barnbarn Ingeborg Pineus-Arbo på hennes 19-årsdag året därpå. 94 år senare totalrenoveras båten av Föreningen Allmogeåtar i Luleå. Text & foto: Tommy Norin

DOKUMENTATIONEN ÄR utförlig kring den snabbseglande skönhet som genomgår en varsam renovering hos Föreningen Allmogeåtar i Luleå på Granudden. Madelon var en kryssare före sin tid.

– Kryssaren var den tidens Formel 1-racer på sjön, säger Sven-Olov Hederyd, ordförande för Föreningen Allmogeåtar i Luleå om den båt som 1919 lämnade Ängholmens varv i Göteborg.

– Hon anses vara en typisk Holmströmare men något längre

än övriga konstruktioner enligt specialister på skärgårdskryssare. Madelon hade många framgångar i regattor på 20- och 30-talen. Sittbrunnen är också unik eftersom den är självlänsande och det var ovanligt på den här tiden, säger Hederyd.

KARTLÄGGNINGEN BJUDER PÅ en seglats från Madelons första ägare Ingeborg Pineus – Arbo som blev grevinna von Rosen, till senaste ägaren Kjell Englund i Luleå som startade renoveringsarbetet med skrovet och delen när-

mast kölen, med byte av kölplan-ka, sambord och kölens dötra.

– Sedan hösten 2012 har vi arbetat kontinuerligt för att återställa henne till ursprungligt skick, säger Sven-Olov Hederyd, som pekar på att Madelon är den enda norr om Stockholm i sitt slag som totalrenoveras.

Segelkryssaren är byggd i furu på ekspant. Var tredje spant är av galvat stål. Nu står valet mellan vilket material som ska användas på däck. Furu, oregon pine eller vanlig dukdäckning som det var på originalet.

När Båtliv besöker Granudden i slutet av augusti har Sven-Olov Hederyd och de nio övriga som arbetar med båten hunnit långt.

– Vi är klara med alla inredningsdetaljer. Nu handlar det om att komma underfund om var de ska sitta och hur de ska passa ihop med varandra, säger allmogeåtarens ordförande.

DET HANDLAR OM ett 40-tal större enheter som skåp, luckor och lådor som impregnerats, oljebehandlats och som lackats sex varv.

Ett gäng båtentusiaster som möts varje vecka för att renovera den gamla segel-racern. Fr. v. bak: Andreas Rånman, Daniel Hornberg, Patrick Nimenius, Leif Holm och framför ordföranden Sven-Olov Hederyd.

– Totalt handlar det om ett hundratal detaljer, säger Sven-Olov Hederyd, som pekar på det färdiga däckshuset.

– Det är isärplockat och renskrapat och har fått vissa trädetaljer utbytt. Vi har gått igenom varje trädetalj, renskrapat och putsat, samt behandlat dem, och därefter fogat samman dem till samma enhet som tidigare. Däckshusets tak har fått sin duk ersatt av epoxyyta som ska skydda bättnen än duken. Inget skiljer däckshusets utseende från det ursprungliga, säger ordföranden.

BÅTEN HAR VIDARE fått åtta lager ny färg inklusive antimögelbehandling, olja och primer ovan för vattenlinjen och sex lager färg

under. Dessutom har det lagts ned ett stort arbete på att putsa upp all gammal mässing där alla detaljer finns kvar sedan båten sjösattes för drygt 90 år sedan.

Utanför verkstaden ligger Madelones 15 m långa originalmast med vant och spridare och båtens gigantiska blyköl, en två ton tung pjäs som ligger i vagga i väntan på att kopplas ihop med skrovet.

– Masten har sprickor men vi tror att den går att renovera, säger Sven-Olov Hederyd, som uppger att kryssaren kommer förmodligen att få den gaffelrigg hon ursprungligen var försedd med.

– Hösten 2015 får Madelon rigg och köl och sedan hoppas vi

på sjösättning 2016, säger ordföranden, som uppger att hittills har renoveringen kostat cirka 20 000 kronor, finansierat av föreningen.

– Vi vet förstås inte hur stor slutnotan blir, men vi hoppas få stöd av den renoveringsfond som finns inom nationella Skärgårdskryssarsällskapet.

FÖRENINGEN ALLMOGEBÅTAR I

Luleå bildades 2002 och har 100 medlemmar. I föreningens ägo finns en 6 m snipa med Albin 21 samt en lotsbåt byggd i Kalix. Under året har också föreningen fått i donation en B11 segelbåt och Luleås äldsta motorbåt, Trix, byggd i Töre 1929 och som varit i sjön varje sommar sedan dess. ☺

Båttillbehör

WeCamp E-bike - Nyhet!

En hopfällbar elcykel för den som ställer stora krav. Batteriet kan laddas ca 600 gånger. Mått ihopfäld: 35 x 85 x 80 cm. Vikt: 22 kg. Som en extra fitness har E-bike USB-anslutning för laddning av smartphones.

Ny katalog 2015!

182 sidor med tillbehör. Hämta den i din KAMA-butik.

WeCamp & GoCamp tillbehör

Ett unikt sortiment av specialanpassade tillbehör för husbil, husvagn och båt. Finns endast hos din KAMA-handlare.

KAMA
FRITID

Följ oss på Facebook

www.kamafritid.com
www.wecamp.se

Färre sjöräddningsfall – men fler drunkningsolyckor

Under perioden maj till och med september 2014 minskade antalet sjöräddningsfall från 595 insatser förra året till 538 i år. Detta trots att det fina sommarvädret lockade ut mängder av fritidsbåtar i de svenska skärgårdarna. Text: Bengt Anderhagen

JULI ÄR DEN högst belastade månaden när det gäller sjöräddningslarm och då har också Sjöfartsverkets Sjö- och Flygräddningscentral, JRCC – Joint Rescue Coordination Center – som mest att göra varför man har förstärkt bemanning. Vädret under juli månad präglades av högttryck, vilket kan innebära snabbt omslag i vädret med kraftiga vindar, så kallat överfallsväder. Dessa väderomslag är ofta mer riskabla för båtfolk än lågttryck med ihållande regn och blåst.

– Den enda månaden som vi hade fler larm än förra året var i september, vilket nog kan höra samman med det fina höstvädret, säger Annika Vestergård, chef för Sjö- och Flygräddningscentralen. De enskilt vanligaste orsakerna till larm från fritidsbåtar var under sommarperioden maj-september grundstötning (120 st), maskin/propellerhaveri (109 st) samt hårt väder/utsatt läge (52 st).

ANNIKA VESTERGÅRD FORTSÄTTER:

– För att en incident på sjön ska klassas som statlig sjöräddningstjänst måste det föreligga konstaterad fara för liv. Idag har

Sjö- och Flygräddningscentralen.

många båtägare någon form av assistansförsäkring i exempelvis Sjärräddningssällskapet eller Sjöassistans, vilket naturligtvis underlättar vårt arbete. Det gör också att många incidenter, exempelvis grundstötningar med bara materiella skador som följd, inte hamnar i vår statistik.

Vet du om en del allvariga larm går direkt till exempelvis Sjärräddningssällskapet?

– Ett fåtal larm per år som gäller fara för liv går direkt till dessa organisationer men de är väl förtrogna med Sjöfartsverkets ansvar för sjöräddningstjänst och förmedlar då omedelbart samtalet vidare. När det är fara för

Annika Vestergård.

liv ska man alltid ringa 112 och begära sjöräddning eller anropa Sweden Rescue på VHF, säger Annika.

DÅVARANDE Sjärräddningscentralen omorganiserades för några år sedan med en sammanslagning

av sjö- och flygräddningstjänsten i Sjöfartsverkets regi. **Har sammanslagningen fungerat som man hoppades?**

– Den fungerar alldeles utmärkt och vi ser stora samverkansvinster. Varje räddningsledare har sin specialkompetens – sjö eller flyg – men har även en kompletterande utbildning inom den andra kompetensen. Vi har tagit fram en ny gemensam processplattform där vi på ett enklare sätt kan följa varandras skeden under våra insatser och satsar mycket på kompetensutveckling i form av E-learning och övningar. Allt för att hålla en genomgående hög kvalitet vid våra räddningsinsatser.

Har du något råd till våra båtförare och båtåkare?

– Förutom de självklara – använd flytväst, håll koll på vädret och lämna gärna en färdplan till någon anhörig eller liknande om du ska ge dig ut på en längre tur – så är det inte fel att ägna vinterhalvåret att ta förar- eller kustskepparintyg om du saknar detta. Det kan också vara bra att ha ett VHF-certifikat så att du kan nå Sjö- och Flygräddningscentralen – Sweden Rescue – via radio, avslutar Annika. ☺

Rekordmånga drunkningsolyckor i somras

UNDER SOMMARMÅNADERNA JUNI

– augusti drunknade 81 personer i Sverige visar statistik från Svenska Livräddningssällskapet. Det är 17 mer än under samma period förra året och nästan dubbelt så många som för fem år sedan. Lika många dog i drunkningsolyckor som i trafikolyckor i somras. 16 personer drunknade i samband med fritidsbåt och 43 personer drunknade i samband med bad.

– När det gäller badolyckorna är det nog ofta så att man överskattar

sin förmåga och simmar ut alldeles för långt, säger Olov Hallberg på Svenska Livräddningssällskapet. Eller också badar man ensam och har ingen som kan hjälpa en om man skulle få problem. Dessutom är alkohol en bidragande orsak i flera fall. Äldre män, 55+, är de som toppar statistiken.

När man går igenom statistiken ser man att

Olov Hallberg.

många olyckor förekommer i insjöar och på älvar. Det är ofta i samband med fiske men även en del olyckor när kanoter kapsejsar. Drunkningsolyckor på öppet hav är inte så vanliga, däremot när båten ligger i hamn.

Enligt en undersökning som Trygg-Hansa har tagit fram uppger sju av tio svenskar att de har bra simkunskaper, men ändå är det fortfarande 15 procent av svenskarna som uppger att de har ganska eller mycket dålig simkunskap och i åldersgruppen 55–79 år ligger den siffran så högt som på 25 procent. Bland dem simmar drygt tre av tio mer sällan än en gång om året.

I hela världen omkommer varje år 300 000 människor genom drunkning. Det är en person varje minut – året runt. I Sverige drunknar en person var tredje dag.

Hjertmans

Nio butiker och Nordens största webshop för båtutrustning

16"

Lackade kretskort. DVD+USB-spelare

5630-1604 (1890.-)

1 290.-

Marin LED-TV 16"
Strömsnål, 12V/230V

5"

5627-50 (4690.-)

GARMIN

3 990.-

Garmin 50s - 5" plotter med ekolodsgivare!

590.-

5647-400 (890.-)

Bil/Båtstereo CDD-1050
Effekt 4x45 watt

198.-

6982-560 (259.-)

Bäddset Gripsholm Arholma

590.-

5794-1 (750.-)

Marin kikare 7x50, med centrumfocusering

9 990.-

5627-4044 (13490.-)

Radar Garmin GMR 18 HD

Håller isfritt runt vinterliggande båt. Hängs under båt eller brygga.

6 490.-

7969-3400 (6990.-)

Strömbildare Kasco 0,75hk, 230 volt

2 490.-

5630-02 (4980.-)

**-50%
rabatt!**

2,6 meter teleskoparm

Vattentät inspektionskamera med teleskoparm, 3,5" display på handtaget

Julrabatt för katalogvaror

-10% rabatt vid köp över 3000.- · **-15%** rabatt vid köp över 6000.- · **-20%** rabatt vid köp över 10000.-

(Gäller ej N-märkta varor/reavaror eller varor i julrealistan. Villkor, se hjertmans.se Gäller tom 11/1-2015)

Passa på - flera hundra julreaprodukter på hjertmans.se

Limhamn · Helsingborg · Göteborg · Stenungsund · Karlstad · Västerås · Stockholm · Uppsala · Sundsvall

Gäller till den 11/1-2015 · www.hjertmans.se · 060-64 17 00

Nu har det ställts på sin spets

AV DE MEDEL som Riksidrottsförbundet, RF, årligen betalar ut till sina 70 medlemsorganisationer, har seglingen tappat hela 3,3 miljoner kronor från 2014 till 2015, vilket motsvarar ett tapp på 29% av stödet. Tappet är uppdelat på 2,8 miljoner kronor till SSF centralt för utveckling av idrotten och 536 000 kronor i Idrottslyftsstöd till klubbarna.

SOM TUR ÄR kommer inte detta som en överraskning för oss. Vi har haft uppe det framtida SF-stödet på varje seglardag sedan 2009 och det var en betydande del i sammanslagningsdiskussionerna med SBU.

Även om läget är allvarligt väljer vi att se situationen som en möjlighet. En möjlighet att ställa saker på sin spets. Vill vi ha ett förbund som erbjuder service och leder utvecklingen av svensk segling?

VI MÅSTE GEMENSAMT inom seglingen bli mycket bättre på att rapportera våra medlemmar och aktiviteter i IdrottOnline än vad vi är idag och vi på ska förstås försöka hjälpas åt med det. Dessutom måste vi förändra intäktsstrukturen om vi vill fortsätta vara ett starkt förbund, vilket jag förutsät-

ter. Det här blir en naturlig del att behandla i det pågående strategiarbetet.

I det korta perspektivet väljer vi att satsa framåt i form av att anställa en klubbstödsansvarig på kansliet. Det är i klubbarna verksamheten ska starta, utvecklas och frodas, och det behövs en väl fungerande klubbverksamhet för att nå ut till de individuella seglarna.

UNDER HÖSTEN OCH vintern finns flera möjligheter att vara med och påverka vårt gemensamma strategiarbete. Vision, verksamhetsidé, värdegrund och målsättningar för 2025 har vi fått bekräftelse på under 2014. Nu är det dags att ta ställning till ett antal viktiga vägval för att forma svensk segling.

Första chansen är under SeglarTräffen i november och i början av nästa år planerar vi att liksom förra året genomföra en serie med Seglarforum runt om i landet.

Förhoppningen är att vi därefter kommer att vara mogna att ta några viktiga beslut på Seglardagen 2015.

Jag ser fram emot att träffa er och prata framtidsfrågor.

Lena Engström

Ordförande, Svenska Seglarförbundet
lena.engstrom@ssf.se

SVENSK Segelsport

OFFICIELLT ORGAN FÖR SVENSKA SEGLARFÖRBUNDET: af Pontins väg 6, 115 21 Stockholm. tel. 08-459 09 90. **E-MAIL:** ssf@ssf.se, övriga kontaktuppgifter finns på www.svensksegling.se

KANSLI: Stefan Rahm (förbundsdirektör/sportchef), Paula Karlöf (kanslichef), Åsa Blomquist-Jonsson (ekonomi/administration), Magnus Grävare (förbundskapten), Anders Larzon (utbildningsansvarig), Marit Söderström Nord (talangutveckling), Isabelle Lindsten (kappseglingsansvarig), Göran Olsson (mätbrevsansvarig), Theres Wolgast (projektledare "Gå på Vatten"), Emelie Lindström (Klubbstödsansvarig) **STYRELSE:** Lena Engström (ordförande), Annika Ekman (vice ordförande), Patrick Lindblom (vice ordförande), Victor Wallenberg (skattmästare), Jonas Brandén, Marie Björling Duell, Thomas Hansson-Mild, Karin Malmcrona, Fredrik Norén, Hans Ramne.

Svenska Seglarförbundet, SSF, är svensk segelsports riksorganisation med cirka 115 000 medlemmar fördelade på 370 klubbar, 17 distrikt och 84 klassförbund. SSF är anslutet till Riksidrottsförbundet och Sveriges Olympiska Kommitté.

SPONSORER

Leverantörer: Liros, Harken, Resevaruhuset, Bergström & Sund, Docendo, North Sails, Garmin.

Axel Rahm, Thomas Rahm, Carl P Sylvan och Rasmus Myrgren seglade hem segern i Mästarnas Mästare 2014. Foto: SSF/Anna Sandgren.

MEDVIND FÖR MÄSTARNAS MÄSTARE

Mästarnas Mästare är en satsning för att göra kappsegling mer publik och få fler att upptäcka sporten. När svensk seglingselit möttes i Båstad för att göra upp om titeln Mästarnas Mästare 2014, kunde publiken följa sändningarna direkt på plats genom livekommentatorer och tracking, men också via förbättrade webbsändningar. Efter en hissande final, kammade slutligen OS-medaljören Rasmus Myrgren med team hem segern. Text & foto: Anna Sandgren

MÄSTARNAS MÄSTARE LOCKADE för nionde året i rad flertalet av de svenska mästarna från olika seglingsklasser till Båstad. Den 11-12 oktober samlades 34 svenska mästare och 5 wildcards vid startlinjen, redo att göra upp om vem som är allra bäst av de bästa; vem som är Mästarnas Mästare. Det två dagar långa eventet är idag ett av de mest prestigefulla inom svensk segling.

Seglingarna avgjordes i båttypen J/70, som i år ersatt tidigare års CB 66 Racer. Banorna var korta och konkurrensen stenhård. Koncentrationen, taktiken och manövrerna hos teamen måste vara på topp för att de ska ha en chans att kamma hem vinstbucklan. I år var det OS-bronsmedaljören i Laser, Rasmus Myrgren, som tillsammans med sin tidigare tränare Thomas Rahm, samt Axel Rahm och Carl P Sylvan, lyckades bäst och till slut tog hem segern.

– Det är en speciell känsla att vinna Mästarnas Mästare där Sveriges bästa seglare är med. Det känns fantastiskt! Hela arrangementet är som en stor firmafest för oss seglare. Vi har en chans att prata om säsongen som varit, satsningar som kommer och samtidigt känna på varandras form ute på havet, fortsätter Rasmus Myrgren, som även vann Mästarnas Mästare 2012 med i grunden samma besättning.

STEFAN RAHM, Svenska Seglarförbundets sportchef, är mycket nöjd med årets tävlingar och menar att finalomgången var den tajtaste och mest spännande genom åren. I år har livesändningarna på webben, som görs i samarbete med hamnen.se, lockat fler följare än någonsin tidigare.

– Det är en mycket lyckad satsning och ett sätt för oss att sprida seglingen till fler

människor. Segling är en otroligt spännande sport och med Mästarnas Mästare har publiken en fantastisk chans att följa tävlingarna direkt på plats med kommentatorer, eller genom att våra webbsändningar, säger Stefan Rahm. ☺

Resultat Mästarnas Mästare 2014

1. Rasmus Myrgren, Carl P Sylvan, Axel Rahm och Thomas Rahm (GKSS) – wildcard

2. Anton Dahlberg, Viktor Cuikerman, Per Thorsell, Nils Dahlberg (KSSS) – 470 herr

3. Johan Qviberg, Jakob Gustafsson, Martin Nilsson (Stockholms YK) – Farr 30

Läs mer om lagen och resultaten på svensksegling.se/MastarnasMastare

Under Mästarnas Mästare, samlades seglingseliten och under regattamiddagen korades fler utnämningar till Hall of Fame och priser för årets seglarprestationer delades ut. Foto: SSF/Anna Sandgren.

Svenska seglarprestationer prisade

I samband med Mästarnas Mästare togs bröderna Sundelin upp i seglingens Hall of Fame. Samtidigt uppmärksammades alla de seglare som under året gjort stora bedrifter och fina insatser för svensk segling. Bland annat utsågs Josefin Olsson till Årets seglare för sin starka prestation under VM i Santander. Text: Anna Sandgren

HALL OF FAME - Peter, Jörgen och Ulf Sundelin

Utnämningar till Hall of Fame tilldelas dem som gjort extraordinära insatser för svensk kappsegling. Peter, Jörgen och Ulf Sundelin räddade genom sin guldbragd den svenska hedern vid OS i Mexiko 1968 genom att ta guld i 5,5-metersklassen och sedan dess har de vunnit både VM- och EM-guld i Drake, samt gjort ovärderliga insatser för svensk segling. 1971 seglade de in både ett VM- och EM-guld, samt även SM-guld i Drake. Ändå var det i 5,5-metersklassen som de skrev OS-historia. Under OS i Acapulco, Mexiko, 1968 stod bröderna överst på prispallen och tog emot den ädlaste av medaljer. Det här var ett OS, där politiska spänningar för första gången på allvar hotade att stjåla rampljuset från idrottsmännen, men brödernas seglingsframgång satte åter svenska idrottsprestationer i fokus.

Även om 5,5-meters-klassen miste OS-statusen efter 1968 fortsatte bröderna sin OS-gärning. Peter har deltagit i fyra olympiska spel och han och Jörgen var även förbundskapten i Barcelona 1992 och Atlanta 1996.

Bröderna är de fjärde i ordningen att upp-tas Hall of Fame. Först ut var legenden Pelle

Petterson (2011) följt av Marit Söderström Nord och Magnus "Mange" Olsson.

ÅRETS SEGLARE – Josefin Olsson

Priset Årets seglare går till Josefin Olsson, som under året har gått från klarhet till klarhet i sin satsning mot OS i Rio de Janeiro 2016. Josefin lyckades i november 2013 ta en sjätteplats på VM i Kina, vilket då var det bästa svenska resultatet sedan Radial blev OS-klass. Under EM i somras slutade Josefin på en 4:e plats. När pressen var som störst på VM i spanska Santander, där förutom medaljerna även nationsplatser stod på spel, gjorde Josefin en storartad insats. Efter ett spännande medaljrace bärgade hon VM-silvret och befäste sin position i den olympiska klassen.

ÅRETS KVINNLIGA SEGLARE - Anna Kjellberg, Anja Lundberg, Karin Almquist och Annika Carlunger.

Team Anna Kjellberg får priset som Årets kvinnliga seglare - den så kallade Reimerspokalen. Under 2013 fick Team Anna Kjellberg en ny konstellation och satsningen mot att inom tre år bli bäst i världen tog fart. I irländska Cork vände teamet stora underlägen i

både kvartsfinalen och semifinalen, tills en övertygande vinst i finalen gjorde VM-guldbragden fulländad.

ÅRETS MANLIGA SEGLARE – Hansen Sailing Team

Priset som Årets manlige seglare går till Hansen Sailing Team. För tredje året i rad tog Björn Hansen och hans besättning hem segern på Stena Match Cup Sweden 2014 och fullbordade därmed ett hat-trick. Hansen Sailing Team består, förutom Björn Hansen, av Gustav Tempelman, Phillip Kai Guhle, Sebastian Wedel och Mathias Bredin.

Årets manliga seglare, Hansen Sailing Team Foto: Ian Roman/AWMRT.

ÅRETS JUNIOR – Arvid Nordquist

Geddapokalen delas ut till den junior som har gjort den bästa kappseglingsprestationen

Bröderna Peter, Ulf och Jörgen Sundelin tilldelades seglingens Hall of Fame för sina stora insatser för svensk segling, bland annat ett OS-guld i Mexiko, samt VM- och EM-guldmedaljer. Foto: SSF/Anna Sandgren.

Årets seglare blev Josefin Olsson. Foto: SSF/Malcolm Hanes.

Årets kvinnliga seglare: Karin Almquist, Anna Kjellberg, Annika Carlunger och Vanja Lundberg. Foto: Joakim Hermansson/WIM Series.

Carl-Fredrik Fock och Marcus Dackhammar fick utmärkelsen Årets Lyft. Foto: SSF/Malcolm Hanes.

under året och i år går priset till Arvid Nordquist för hans starka insats under VM. Arvid lyckades i våras segla hem en 3:e plats under VM i Byte CII i Gardasjön. En fantastisk prestation som ledde till att han säkrade en Ungdoms-OS plats till sig själv och Sverige.

ÅRETS LYFT – Carl-Fredrik Fock och Marcus Dackhammar

Priset "Lyftet" tilldelas den seglare eller besättning som under året har gjort en anmärkningsvärt bra insats på kappseglingsbanan, med utgångspunkt från sin nivå. Carl-Fredrik Fock och Marcus Dackhammar är inne på sin andra säsong i olympiska 470-klassen. Under VM 2014 började de sin VM-serie med en 5:e och en 6:e plats. När serien var slut hamnade Carl-Fredrik och Marcus på en sammanlagd 29:e plats.

BÄSTA PLACERING BLAND juniorer – Adrian Salamon och Julius Hallström

"Halvan" är utmärkelsen som delas ut till den juniorseglare eller det juniorlag som placerat sig bäst på VM, EM, Junior VM eller Junior EM. Adrian Salamon och Julius Hallström tog guld på Öppna EM i 29er-klassen

i stenhård konkurrens med över 180 besättningar från hela världen.

ÅRETS HAVSKAPPSSEGLARE – Patrik Forsgren med Pro 4 You

Årets havskappseglare är i år Patrik Forsgren med besättning på First 36,7 Pro4You. De får priset för sitt målmedvetna och systematiska arbete som resulterade i en silvermedalj i klass C på VM i ORCi, samt bästa Corinthian (amatörbesättning). Teamet består, förutom Patrik Forsgren, av Jon Arnell, Johan Gnospelius, Oskar Hellblom, Joakim Hoppe, Jan Lundquist, Anders Mårtensson och Carl Fredrik Nycander.

ÅRETS TRÄNARE – Anders Perols

Anders Perols är en av Sveriges mest rutinerade och eftertraktade tränare. Dels genom sin erfarenhet inom tränaryrket, dels genom sin bakgrund som elitseglare i världsklass. Under de senaste åren har Anders engagerat sig som tränare för 29er och har skördat stora framgångar. I fjol som coach till Ida Svensson och Rasmus Rosengrens silvermedalj på ISAF Youth Worlds och i år med ett guld och en 4:e plats i EM.

ÅRETS IDEELLA LEDARE – Carina Pettersson

Årets ideella ledare delas ut till en funktionär eller ledare som har bidragit till att antingen utveckla en klubb, ett arrangemang, eller på något sätt främjat seglingen som helhet. I år får Carina Pettersson, från Askersund Segel- och Motorbåtsklubb, priset. Carina har bidragit till att klubben på tre år har utvecklat en livlig jolleverksamhet och en SSF Seglarskola. Klubben arrangerade dessutom regionläger, som kombinerades med en SSF-utbildning för seglingsledare, samt Laserläger för juniorer med mera.

ÅRETS ARRANGÖR – Lysekils Segelsällskap Gullmar, LSSG

Utmärkelsen Årets arrangör går till Lysekils Segelsällskap Gullmar, för Lysekil Women's Match. LSSG har under lång tid utvecklat Lysekil Women's Match till att bli ett av de främsta arrangemangen i världen. De har lyckats få en förhållandevis liten disciplin inom seglingen att bli till en succé som idag lockar tusentals besökare. År efter år beröms arrangemanget av såväl tävlande, sponsorer som internationella funktionärer. ♣

Nya steg i satsningen på ökat klubbstöd

För att bli en mer närvarande och relevant organisation för både nuvarande och blivande medlemsklubbar, satsar Svenska Seglarförbundet på ett utökat stöd till klubbarna. Som ett led i arbetet har Emelie Lindström anställts som klubbstödsansvarig. Text: Anna Sandgren

SSF:s ORGANISATION HAR redan idag löpande kontakt med många av de medlemsklubbar som är inne i klubbutvecklingsprojekt eller ingår i projektet Ungdomsvänlig Klubb (UVK). Nu satsar SSF på att skapa tätare kontakter med de medlemsklubbar som ännu inte är med. För att bredda, utöka och tillgängliggöra stödet för alla medlemsklubbar har en klubbstödsansvarig anställts. Sedan den 1 oktober är Emelie Lindström visstids-/projektanställd för att driva arbetet. Hon har redan nu börjat kartlägga vilket stöd som idag finns och hur det fungerar. Bland annat kommer hon intervjua olika klubbar för att se vilket behov de har av olika former av stöd från SSF.

-NÄR UTVÄRDERINGEN är gjord blir min nästa uppgift att informera klubbarna om att SSF finns här som ett stöd och att visa dem vad vi gör idag, men också vad vi kan göra för dem i framtiden. Sedan ska vi se till så att stödet blir ännu

bättre och mer relevant för alla våra anslutna klubbar, säger Emelie.

Emelie Lindström har under dryg fyra år arbetat som Sail-coach och klubbutvecklare på Väst kustens seglarförbund.

-ÄVEN OM behoven ser olika ut för olika klubbar och säkert även varierar över landet, tror jag att den erfarenhet jag har idag kan komma väl till pass i arbetet. Jag har bra kontakter och vet vart man ska vända sig för att få hjälp i olika frågor. Detta är något jag vill förmedla ut till klubbarna, så de verkligen hör av sig till oss med frågor och om de har behov av hjälp.

Emelie har sitt kontor i centrala Göteborg, men i praktiken har hon nu hela Sverige som arbetsfält.

Läs mer på Svenska Seglarförbundets hemsida:

svensksegling.se/klubb

Kontakta gärna Emelie Lundström på mejl: emelie@ssf.se ☎

Emelie Lindström är nyanställd som klubbstödsansvarig och kommer jobba nära SSF:s medlemmar. Foto: Privat.

Framtiden och Seglarsverige i fokus

Tidigare Träffen på Bosön ändrar form och övergår istället till att bli SeglarTräffen. Målet är att representera all den breda seglingsverksamhet som ryms inom Svenska Seglarförbundets ramar. Kom till Jönköping den 22-23 november och ta del av seglingens viktiga framtidsfrågor.

NU VÄXLAR SSF:s årliga Träffen som tidigare i huvudsak berört seglingens juniorfrågor, upp till SeglarTräffen med inriktning på all segling inom SSF.

SeglarTräffen blir mötesplatsen för SSF:s medlemmar med deltagare från såväl junior- som vuxensegling, ledare, funktionärer och domare, men också genom nyckelpersoner från klubbar, klassförbund, distrikt

och arbetsgrupper. Programmet för årets SeglarTräffen bygger på förbundets framtidsfrågor, där det just nu pågår ett omfattande strategiarbete med inriktning fram till 2025. Svenska Seglarförbundets förhoppning att alla deltagare ska känna sig inspirerade och delaktiga i de viktiga frågor som rör segelsportens framtid.

I BÖRJAN AV nästa år kommer vi

även att genomföra en serie med SSF:s Seglarforum över landet. De Seglarforum som hölls under 2014 lockade många medlemmar och nu återupprepar vi framgången med nya möten i början av 2015. Här har du som medlem, oavsett din roll inom klubben eller övriga SSF, en chans att få information om nyheter inom bland annat utbildning, kappsegling och klubbstöd, samtidigt

som du har möjlighet att vara med och påverka framtidens segling.

Läs mer på svensksegling.se/seglarforum

SeglarTräffen 2014

När: 22-23 november

Plats: Jönköping

Läs mer om program, anmälan och kostnad: svensksegling.se/seglartraffen

Mer kunskap ger nya möjligheter

Ju mer kunskap du har, desto tryggare och roligare båtliv får du. Vare sig du fritidsseglar, kör motorbåt eller kappseglar, är utbildning det bästa sättet att möta utmaningar på sjön. I ett steg att öka kunskapen till sjöss hos medlemmarna ordnar nu klubbar inom SSF kurser för förarintyg och kustskepparintyg. Passa på att anmäl dig du också. Text: Anna Sandgren

UTBILDNING ÄREN av Svenska Seglarförbundets viktigaste verksamheter. Ett uttalat mål är att få fler att börja segla och för den som vill lära sig att segla eller utveckla sina kunskaper kan en början vara en kurs.

– Med mer kunskap kommer du längre och har roligare. En stor del av våra medlemmar och anslutna klubbar känner till och är engagerade i en SSF Seglarskola. Däremot är det många som fortfarande inte känner till att vi numera också erbjuder kurser för förarintyg och kustskepparintyg. Det är något vi nu ska ändra på, säger Anders Larzon, utbildningsansvarig på Svenska Seglarförbundet.

KLUBBAR SOM ÄR anslutna till SSF kan ordna kurser för förarintyg och kustskepparintyg, det som

tidigare kallades skepparexamen. Sedan lång tid ordnar många politiskt anknutna studieförbund och olika kommersiella aktörer kurser för förarintyg och kustskepparintyg. De kurser som anordnas genom SSF genomförs i samverkan med idrottens eget studieförbund, SISU Idrottsutbildarna. Ju fler utbildningstimmar som genomförs hos en klubb, desto större möjlighet har klubben att få medel till bland annat ungdomsverksamhet, ledarutbildningar och övriga medlemsaktiviteter. Förhoppningen är att fler av de anslutna klubbarna börjar arrangera de här utbildningarna.

– **DEN ÖVERLÄGSET** största andelen av våra medlemmar är vuxna fritidsbåtsägare. Med den här utbildningsatsningen på intygs-

utbildningar vill vi ge alla dem möjligheten att skaffa sig mer kunskap på ett mycket smidigt och förmånligt sätt.

REDAN NU HÅLLER ett antal klubbar flera olika kurser.

– Vi ser redan att det är en

lyckad satsning och på sikt kommer vi förhoppningsvis även att kunna erbjuda kompletta paket där bland annat också VHF-kurser och Utsjöskepparen ingår, avslutar Anders. ☺

Läs mer på: svensksegling.se/utbildning

Fakta om Förarintyg och Kustskepparintyg

Förarintygskursen ger dig grunderna i navigation och andra viktiga kunskaper för att framföra fritidsbåt inomskärs och i skyddade vatten i dagsljus. Du lär dig läsa och förstå ett sjökort, lägga ut kurser, väjningsregler, sjösäkerhet, gott sjömanskap och hur en fritidsbåt bör vara utrustad. Förarintyg är ofta ett villkor för att hyra båt utomlands eller här hemma. Dessutom ger en del försäkringsbolag rabatt på båtförsäkringen om du har ett Förarintyg.

Kustskepparintyg är fortsättningskursen efter Förarintyget. Den ger dig fördjupade kunskaper i navigation genom många övningar med simulerad utomskärssegling. Du lär dig också om avdrift och ström samt utföra positions- och deviationsbestämning. Kustskepparintyg medför behörighet att framföra fritidsbåtar över 12 meter samt möjlighet att skaffa ett internationellt intyg (ICC), som kan vara användbart om du vill hyra båt utomlands.

SISU idrottsutbildarna

SISU Idrottsutbildarna, idrottens eget studieförbund, arbetar med bildning, utbildning och utveckling inom svensk idrott. De ger även ut böcker och driver Bosöns Idrottsfolkhögskola.

Om IdrottOnline för klubben

FÖR ATT KLUBBEN och seglingen i stort ska få fortsatt starkt ekonomiskt stöd från Riksidrottsförbundet, är det viktigt att lägga in sina medlemmar och utbildningstimmar i IdrottOnline, men också att redovisa LOK-stöd.

För att lägga in medlemmar i IdrottOnline behöver klubben få ett aktivt

godkännande av klubbens medlemmar att samla in personnummer (d.v.s. alla 12 siffrorna, ååååmmdd-xxxx). Det kan man till exempel göra genom att medlemmen själv lägger upp sina uppgifter via en funktion på klubbens hemsida, i samband med medlemsfaktureringen, något annat utskick eller via en

länk i ett mail. Ett alternativ är att be medlemmen att själv skriva in sitt personnummer och därmed godkänna att klubben hanterar det. Alternativt får

klubben medlemmens godkännande att samla in samtliga personnummer på ett bräde, vilket kan göras via den statliga organisationen "SPAR".

IdrottOnline®

Josefin Olsson jublar av lycka efter att ha seglat sig till ett VM-silver i Santander. Foto: Richard-Langdon/Ocean-Images.

Utöver Josefin Olssons VM-silver lyckades de svenska VM-seglarna säkra fem nationsplatser till OS 2016. Foto: Katherine Knight.

Fint svenskt VM-facit

Under seglings-VM i Santander den 12 – 21 september lyckades Josefin Olsson, KSSS, med den stora bedriften att ta en silvermedalj i Laser Radial. De svenska VM-seglarna säkrade också fem nationsplatser till OS 2016 i klasserna Laser, Laser Radial, 470 herr, Finnjolle och 49er FX. Text: Joakim Hermansson

ETT SAMLAT VM för seglingens alla OS-klasser arrangeras vart fjärde år, mitt emellan två OS. Till 2014 års upplaga samlades inte mindre än 1 400 seglare i 960 besättningar från 95 länder, för att fightas om VM-medaljer och OS-nationsplatser. Från Sverige deltog 30 seglare i nio av de tio OS-klasserna, och tävlingen var en viktig avstämningpunkt halvvägs till Rio de Janeiro 2016.

- Vi tog en efterlängtat medalj genom Josefin Olssons silver. Det är toppklass. Dessutom seglade vi hem fem nationsplatser till OS i Rio de Janeiro, vilket känns väldigt positivt. Och resultaten här i Santander visar att det kan bli ännu fler nationsplatser framöver, säger förbundskapten Magnus Grävare.

ÄVEN FRÅN SVERIGES Olympiska Kommitté hörs positiva tongångar efter seglings-

resultaten i Santander:

- Josefin Olssons medalj lyser ju lite extra. Det är alltid roligt när en aktiv tar ett steg till en ny nivå, och det är ett genombrott med hennes första mästerskapsmedalj, kommenterar SOK:s sportchef Peter Reinebo.

- Att fem klasser redan nu har klarat det internationella kvalet till OS är också bra. Nu kan de seglarna fokusera på att utvecklas, istället för att jaga kvalresultat, menar han.

Lisa Ericson/Hanna Klinga, GKSS, gick i mål på sjätte plats i medaljfinalen i 49er FX, och avancerade därmed ett snäpp i totalistan och tog en niondeplats i VM.

MAX SALMINEN, GKSS, nu i Finnjolle, tidigare OS-guldmedaljör 2012 med Fredrik Löf i Starbåt, rundade bland de åtta första vid kryssmärket. Han föll dock tillbaka före mål-

gång och slutade både medaljfinalen och VM på tionde plats:

- Varken Lisa och Hanna eller Max har tidigare varit topp-tio i de här klasserna på ett VM, så det var styrkebesked som bådar gott, tycker Magnus Grävare.

- Både Adam Holm på bräda och Ida Svensson och Rasmus Rosengren i flerskrov har också seglat väldigt bra, dels med tanke på sin ringa ålder, dels med tanke på att detta var deras första riktigt stora mästerskap, berömler Magnus Grävare.

De svenska seglarna i klasserna 470 herr och 49er levde dock inte helt upp till förväntningarna, men Magnus Grävare vill inte heller säga att de misslyckades:

- Nej, det tycker jag inte. Men de är inte riktigt i resultatlistan där de vill och borde vara, avslutar han. ☺

De svenska resultaten på VM i Santander

470 herr, 74 deltagare, nationsplats till OS 2016 klar:

- 15. Anton Dahlberg/Fredrik Bergström, KSSS
- 29. Carl-Fredrik Fock/Marcus Dackhammar, GKSS

49er (herr), 80 deltagare:

- 32. Fritiof Hedström/Niclas Düring, GKSS
- 33. Victor Bergström/Victor Västernäs, GKSS
- 48. Carl P Sylvan/Hannes Westberg, GKSS
- 65. Gustav Pettersson/Marcus Anjemark, KSSS

49erFX (dam), 55 deltagare, nationsplats till OS 2016 klar:

- 9. Lisa Ericson/Hanna Klinga, GKSS
- 26. Julia Gross/Cecilia Jonsson, KSSS

Finnjolle (herr), 78 deltagare, nationsplats till OS 2016 klar:

- 10. Max Salminen, GKSS
- 21. Björn Allanson, GKSS

Laser (herr), 147 deltagare, nationsplats till OS 2016 klar:

- 13. Jesper Stålheim, KSSS
- 27. Emil Cedergårdh, GKSS
- 74. Anders Karlsson, GKSS
- 127. Albin Gipperth, GKSS

Laser Radial (dam), 120 deltagare, nationsplats till OS 2016 klar:

- 2. Josefin Olsson, KSSS
- 74. Lovisa Karlsson, GKSS
- 91. Julia Carlsson, GKSS

Nacra 17 (mixad), 68 deltagare:

- 37. Ida Svensson/Rasmus Rosengren, KSSS

RS:X dam, 62 deltagare:

- 53. Fanny Baumann, KSSS

RS:X herr, 98 deltagare:

- 36. Adam Holm, KSSS
- 96. Johan Ekstedt, KSSS

Nord Star 26 Patrol är en tuff allvädersbåt, som nu kan föras även med utombordsmotorer i stället för den traditionella dieselmotorn med drev.

Bruksbåt tuffare med utombordare

Diesel eller bensin? Inombordare eller utombordare? Båtliv har provat en tuff Nord Star 26 Patrol med utombordare i stället för diesel inombordsmotor. Text: Lars-Åke Redéen Foto: Kari Wilén

FINSKA NORD STAR är kända för sina robusta allvädersbåtar av ungefär samma typ som Targa från Botnia Marin. Inombordsdiesel och drev har hittills varit det givna konceptet för dessa tuffa bruksbåtar, men i takt med allt bättre och större utombordsmotorer föras även dessa båtar med utombordare.

Nord Star säljs på en rad olika marknader och därför testas varvet hela tiden olika lösningar

för att få den bästa motorbestyckningen. I flera områden är diesel det enda alternativet med tanke på tillgången på bränslet. På andra marknader – till exempel Ryssland – är hög toppfart med diesel väldigt viktigt. Men för dem som kör i skandinaviska skärgårdar kan utombordsmotorer vara ett starkt alternativ.

DIESELMOTORER HAR ABSOLUT sina stora fördelar, men utombordare har en rad fina egenskaper som

är svåra att bortse ifrån. I den Nord Star 26 Patrol som Båtliv har provkört blev det väldigt tydligt. Båten gick tyst och snålt och var riktigt kul att köra. Som bonus skapas mycket mer utrymme inne i båten.

Den 2,8 ton tunga Nord Star 26 är som standard utrustad med en Volvo Penta D4-300 dieselmotor med drev. Varvet har även provat olika uppsättningar med utombordare; maximala 1x300 och 2x300 hk Verado (Mercury)

respektive 2x150 hk Verado. Skillnaden i motoreffekt är stor; D4-300 ger max vid 3 500 rpm medan Verado 150 hk ger max vid 5 000–5 800 rpm.

VIKTEN ÄR EN av förklaringarna till de stora skillnaderna i körupplevelse. Den är 663 kg för Volvo Penta och 206 kg för Mercury. Detta trots att motorerna har ungefär samma slagvolym – 3,7 liter för Volvo Penta och 3,0 liter för Verado.

Kabinen är ljus med snyggt utförda snickerier. Tack vare utombordarna skapas en extra kabin akterut.

Med 2x150 hk Mercury EFI på akterspeglarna får båten samma motoreffekt, men lägre vikt och lite andra egenskaper.

Fakta Nord Star 26 Patrol

Längd:	8,6 m
Bredd:	2,8 m
V-botten:	18,3 gr
Personer:	6 st
Vatten:	100 liter
Hålltank:	47 liter
Diesel:	320 liter
Vikt:	3 300 kg med Volvo Penta D4
CE-klass:	B
Pris:	1 372 000 kr (Volvo Penta D4-300) 1 350 000 kr (2x150 hk Verado)
Info:	www.nordmarin.se

Tilläggs ska att båda motorerna är varvilliga och snabba i accet. Pentadieseln är känd för att vara riktigt pigg, nästan som en bensinmotor, med diesels vridmoment.

UTOMBORDSMOTORERNA VAR MONTERADE på en bracket (motorfäste) som kan höjas med cirka tio cm. Det ger lite annorlunda egenskaper eftersom tyngdpunkten förändras en del när dieselmotorn ersätts med lättare utombordare. I det här fallet upplever vi den förändringen som positiv och att den tillför båten flera fördelar.

Enligt Nord Star blir kostnaden för utombordarna ungefär hälften av vad en dieselmotor kostar och bränsleförbrukningen

är nästan 0,5 liter mindre per Nm än med diesel, bland annat tack vare den lägre vikten. Vid en marschfart på 30 knop eller något mer än bensinförbrukningen 1,8 lit/Nm med Mercury-maskinerna.

Vårt intryck är att båten går väldigt tyst med utombordare. Det hörs inga motor- eller stömljud inne i båten, något som är vanligt med dieselininstallationer. Båten var också väldigt lätt att trimma. Motortrimmet används precis som vanligt, men därefter behöver man bara justera en aning med trimplan vid mycket kraftig sidvind.

ACCELERATIONEN MED utombordarna var riktigt bra, trots att de var på måttliga 2x150

hk. Toppfarten noterades till knappt 40 knop med en behaglig marschfart på över 30 knop. Det stora glädjeämnet är manövrerbarheten, som är väldigt fin med utombordsmotorer. De går dessutom att trimma upp mycket mer än drev, vilket kan vara praktiskt i grunda skärgårdar.

VARVETS EGNA TESTER med en singelmonterad Verado 300 hk gav en toppfart på 37,5 knop. Det är också ett alternativ, men manövrerbarheten och även säkerheten blir så mycket bättre med de två mindre maskinerna.

Själva båten Nord Star 26 Patrol är densamma som tidigare även med utombordare. Det vill säga en kraftigt byggd båt på 8,6 m designad för CE Ocean Class B.

Båten är oöms och tuff och går riktigt bra i sjön, trots att bottenvinkeln inte är mer än moderata 18,3 grader i aktern.

Ombord är det ombonat och tryggt med breda gångdäck runt styrhytten, rejäla dörrar i kabinens sidor och snyggt utförda snickerier. Innerutrymmena har utökats med en stor akterkoj som komplement till förruffen med sina två kojor. Även stuvutrymmena är bättre i utombordarversionen eftersom hela motorpaketet sitter på akterspeglarna.

SAMMANFATTNING: FRÅGAN OM vad man ska välja – diesel eller bensin utombordare – är inte helt lätt att besvara. Diesel är inte längre det självklara alternativet och utombordarna har stora fördelar. ☺

Med sin 60 fots "Macif" slog François Gabart rekord i Vendée Globe. Han blev den yngste seglaren i tävlingens historia och satte dessutom nytt rekord. Bäst seglar båten i 20–24 knop, men toppnoteringen ligger på 31,7 knop.

Yngst och snabbast jorden runt

Efter 78 dagar, 2 timmar, 16 minuter och 40 sekunders nonstopsegling blev François Gabart 2013 den yngste någonsin att vinna världsomseglingen Vendée Globe. Han gjorde det dessutom 6 dagar och 53 minuter snabbare än någon annan hade klarat av. Text: Lars-Åke Redéen

31-ÅRIGE FRANÇOIS Gabart är full av energi. Han studsar omkring på sin 18,28 m långa IMOCA Open 60 "Macif" och förklarar hur allt fungerar. Segling har varit en självklarhet för honom sedan barnsben och han har redan en diger meritlista.

– Jag började med att segla Optimistjolle. Därefter fortsatte jag att segla med familjen via Kanarieöarna till Karibien och USA och så har det hållit på, säger François Gabart som har blivit expert på enmanssegling i höga hastigheter.

Efter sina stora framgång-

ar har François blivit en riktig superkändis i klass med de allra största franska seglarna. Deras status påminner närmast om bilvärldens Formel 1-stjärnor på ett sätt som känns främmande för oss svenskar. Här hemma får framgångsrika seglare sällan den uppmärksamhet som de förtjänar.

UNDER SEGLINGEN I Vendée Globe 2012–2013 höll François, som var tävlingens "rookie", en genomsnittlig fart på 14,7 knop över 27 512 Nm. För att klara detta tvingades han sova i 20-minutersintervaller och däremellan hålla koll på utrust-

ning och mötande båtar.

Enligt François Gabart var det ikonerna Eric Tabarly (1931–1998) som fick både honom och flera av de andra franska seglarna att satsa så hårt på havskappsegling.

Det som driver François är passionen för seglingen. Den får honom att satsa fullt ut och bli så framgångsrik.

– Jag älskar verkligen segling. Men jag älskar också båten i sig och att utveckla den. Jag är verkligen glad för det jag gör nu eftersom jag är inblandad i så många olika delar av att bygga min nya båt.

När Båtliv träffade François

Gabart inför båtmässan i La Rochelle i september höll han som bäst på med förberedelserna inom kappseglingen Route du Rhum med start i franska St Malo i oktober och målgång på Guadeloupe i november.

– Det är en stor sak för mig och för mina sponsorer. Jag hoppas att allt kommer att gå bra där.

Är du aldrig rädd när du seglar helt ensam i full fart på Atlanten?

– Nej. Det kan vara väldigt stressigt och det är helt normalt att vara lite rädd. Men jag är medveten om riskerna och jag försöker att alltid ha marginal till

Inne i ruffen kan François sköta det mesta och ha koll på allt ombord via den här stora teknikkonsolen.

Snabbast jorden runt

Namn:	François Gabart
Båt:	IMOCA Open 60 "Macif"
Designer:	VPLP / Verdier
Längd:	18,28 m
Bredd:	5,70 m
Djupgående:	4,50 m
Deplacement:	7700 kg
Masthöjd:	29 m
Censterbord:	2
Segelyta, kryss:	340 m ²
Info:	www.francois-gabart.com

31-årige François Gabart är redan en superstjärna bland seglare.

riskerna. Båten är utvecklad för detta och jag är tränad för att segla på marginalen.

Kommer du att ställa upp i Vendée Globe igen?

– Nej, jag är inte så mycket för att göra något som jag redan har gjort. Det gäller även Vendée Globe. Det mest spännande är att göra något nytt och upptäcka nya saker.

Vad har samarbetet med dina sponsorer fört med sig?

– Tillsammans har vi byggt en båt där jag kan sköta många funktioner under däck.

ALLA VIKTIGA ELEKTRONISKA funktioner och segelhantering finns samlade på en stor panel i ruffen. Där finns allt från kommunikationsutrustning till skot och navigatorer.

– Jag vill gärna vara här och kunna arbeta skyddad hela tiden. Det blir också enklare att sova om jag har koll på allt.

Förutom den traditionella elektroniken från marina leverantörer har François även ett samarbete med dataföretaget Intel. Det har bland annat inne-

burit ny teknik som både är lättare och minskar energiförbrukningen ombord.

Han har vädersäkra datorer med Next Unit of Computing (NUC) med Intel Core i5 processor, små minidatorer som ersätter båtens traditionella PC. Viktbesparingen enbart tack vare detta är 35 kg.

FRANÇOIS HAR OCKSÅ vattentåliga och stötsäkra handburna datorer som gör att han kan kommunicera med det stora navigationsystemet. För kommunikation använder han en Asus Padfone Mini med Intel Atom och en 7 tums tablet. Ett nyutvecklat brusreduceringsystem som tar bort bakgrundsljud förbättrar ljudkvaliteten avsevärt vid samtal hem, intervjuer med mera.

Vid den här tidningens pressläggning leder François Gabart – givetvis – IMOCA-klassen i Route du Rhum. Nästa stor projekt, som han säkert tänker på under kappseglingen, Ulltime Challenge Around the World, som han ska segla i en helt ny Macif 100 trimaran efter 2015. ♻️

BOKA SVERIGES VANLIGASTE TOATÖMNINGSYSTEM REDAN IDAG!

Marinarmaturs toatömningsanläggningar för båtar håller länge och är enkla att använda. Det har gjort vårt system till det vanligaste i Sverige.

Boka din egen anläggning redan idag och säkra din leverans innan lagen träder i kraft.

Marinarmatur AB,
tel. 031-22 10 50,
info@marinarmatur.se
www.marinarmatur.se

Rimligt att man är nykter på sjön

DET ÄR RIMLIGT att man är nykter på sjön. Det sa sjöpolisen i en radiointervju och anser att resultatet till det fortsatt minskande sjöfylleriet 2014 beror på att alltfler accepterar den nya sjöfyllerilagens gräns som föreskriver max 0,2 promille.

Det är då förvånande att båtorganisationerna av dunkla skäl helst vill riva upp sjöfyllerilagen och till och med har uppvaktt rättssakkunniga i regeringskansliet för sin sak där de hänvisat till granskning av rättspå-

följder i domstolarna utförda av ett universitet. Detta känns som ett eko från bilorganisationernas tidiga 50-tal då vissa av dessa ansåg att det saknades vetenskapligt stöd för att sänka promillenivån till 0,5 i biltrafiken.

I sjöfylleridebatten har anförts att det vore rimligt att lagstifta på nivå 0,5 promille vilket vissa andra europeiska länder har som gräns på sjön. Jämförelsen med vägtrafikens regler har båtorganisationerna ogillat med

avseende på de stora olikheterna. Alkoholens inverkan på människans organ och omdöme är emellertid densamma vare sig man håller i en båt- eller bilratt.

Jag känner en viss besvikelse över att de båtorganisationer jag stöttat genom åren försöker att underminera en lagstiftning som enligt sjöpolisen accepteras av alltfler och som en enhällig riksdag beslutat ur såväl sjösäkerhets- som folkhälsosynpunkt.

Tom Bjerver

Brist på sakargument

I BÅTLIV NR 4 raljerar Kerstin Ekberg över de reportage, kolumner och insändare som i tidningen uppmärksammar den missriktade sjöfyllerilagen.

Det som insändaren gör tydligt är bristen på sakargument för lagen. Det är fullt begripligt då lagen inte kommit till på saklig grund. De låga alkoholnivåer som lagen tar fäste på har inte någon praktisk betydelse för säkerheten på sjön.

Att KBV och sjöpolis i media uttrycker att lagen är behändig är fullt begripligt. Men vi har inte hört en polis som säger att deras utvidgade befogenhet och deras intensifierade insatser på området inte skulle varit minst lika effektiva om promillegränsen satts något högre och mer i paritet med vår omvärld. En något högre gräns skulle göra det möjligt att för den som så önskar ta något glas öl hos grannen och ta sig hem med egen båt utan att riskera att "felaktigt" bli kallad "sjöfyllerist" och därtill beslås med dryga dagsböter.

Kerstin förde faktiskt fram ett sakargument för lagen i dess nuvarande utformning, ett argument som även vissa politiker för fram: "...det är logiskt med samma promillegräns i all trafik". Att det skulle vara "logiskt" att jämställa bil- och båttrafik är nästan komiskt. Med samma logik borde vi kanske ha samma körkort för all trafik?

Aktionsgruppen Båtfolket
Sven Spiegelberg, Jim Huzell,
Mats Edenius

Husbilar som parkerar vid båtclubbarna blir en allt vanligare syn.

Välkomna husbilsägarna!

JAG ÄR SEDAN 35 år trailerbåtsägare och sedan 25 år även husbilsägare. Under mina resor med husbilen har jag upptäckt att småbåtshamnarna är utmärkta övernattningsplatser. I Europa har antalet ställplatser formligen exploderat i antal.

Men i vårt eget Sverige går det trögt i många kommuner och även i småbåtshamnar där de "gamla gubbarna" kämpar emot. Det är hög tid

att tänka om, då pengarna ofta rullar förbi på landsvägen.

Det finns glädjande nog ett antal båtclubbar som redan fått in hundratals kronor utan någon större ansträngning. Det behövs inga större investeringar för husbilarna är idag utrustade med all tänkbar utrustning. Hälsa dem välkomna!

Olle Blomdahl
Gullbrandstorp

Båtmiljörådet en stoppkloss

SEDAN STARTEN 2008 har Båtmiljörådet (BMR) varit förhållandevis osynligt i miljödebatten. Man har exempelvis inte ens brytt sig om att förnya Transportstyrelsens miljöprogram från startåret.

För mig ter sig BMR:s verksamhet

som en diskussionsklubb, där man saknar både budget, ansvar och uppgifter.

Båtmiljörådets miljöprofil är mycket svag och det har blivit en stoppkloss, som hindrar nytänkande.

G. O. Douglas

Varför så bråttom?

TITTAR MAN UT över båttrender syns en tydligt – "fort som fan" och inget liv i båten utan bråttom till någon plats. Det tycks vara 60-talister och senare som inte trivs med att vara på vattnet.

Alt. 2; äldre som inte längre bryr sig att masta på sin segelbåt utan kör

deplacementmotorbåt, så att man kan ta en pilsner (gud förbjude 0.2+) och äta på tallrik under gång. Snabb ryck och tävling hör till minnena.

Var finns motorbåten (eldriven kanske) byggd likt en stor segelbåt med dess komfort? Liten motor, ing-

en vågbildning, lugn gång, lättpromenerad på däck, enkel att förtöja, alltså allt för komfort för 60+are.

Jag bor i Trosa och har inte satt en enda vettig motorbåt av format hittills förutom några holländare.

Åke Södergren, Trosa

NÄR FUNKTION
OCH DESIGN
ÄR SOM BÄST

GARO har introducerat en helt ny familj av marina uttagsstolpar.

Eluttag för 1- och 3-fas, energimätning, vattenkran och en effektiv LED-belysning – det mesta klarar vi.

Högsta möjliga täthetskrav IPX6 och dessutom smälter elstolpen fint in i den marina miljön.

Kontakta oss för mer information:

Reine Lönn,
reine.lonn@garo.se, 076 147 44 44

Ingvar Grundborg,
ingvar.grundborg@garo.se, 070 658 01 65

GARO®

NYA MERCURY 115 HP FOURSTROKE

Skaffa riktigt hög prestanda i aktern.

Lätta Mercury 115hp FourStroke tar dig in till de smala, grunda platser som fiskarna älskar och som andra båtar inte kan nå. Mercury 115hp FourStroke är hela 9 kg lättare än närmsta konkurrent, vilket ger den bästa accelerationen i klassen och en allmänt lättmanövrerad båt. Den stora slagvolymen ger ett högre vridmoment utan större ansträngning. Därför förlorar du förutom de onödiga kilona även alla bekymmer om underhåll. **Mercury har startspärr som standard på fyrtakts-motorer från 40 hk upp till 350 hk.**

It's good to have Mercury behind you.

www.mercury-marine.eu

› Finns med

Mercury Command Thrust växelhjul

Ingen tillhandåhåller ett bredare program av Command Thrust modeller framtagna för maximal fart, hantering och manövreringsförmåga för utvalda aluminium och glasfiberbåtar.

POSTTIDNING B

Retur: SBU
af Pontins väg 6
115 21 Stockholm

2 0 3 4 6 2 8 1

Nyhet - EasyStart Select

SOMMARVÄRME DYGNET RUNT – ÅRET RUNT!

Ingen ska behöva frysa ombord. Med Eberspächer båtvärmare får du en behaglig och skön värme, dag som natt, året runt. Våra värmesystem tillhör marknadens mest effektiva och pålitliga. Detta gör att du även vågar sätta kurs mot längre och nordligare resmål. Nu lanserar vi kontrollenheten, EasyStart Select – maximal komfort med en knapptryckning!

A WORLD OF COMFORT

 Eberspächer

www.thermoprodukter.se

 **THERMO
PRODUKTER**